

AL IMFELD

AGROCITY

JJI KWA AJILI YA AFRIKA

VIGEZO VYA KUENZISHA JJI JIPYA

AGROCITY

Maono ya AI Imfeld

Yamepanuliwa na Wenyeji wa Afrika na Wataalamu wa Kimataifa

Mhariri Ueli Dubs

YALIYOMO 06

SURA YA KWANZA 06

UTANGULIZI WA JUMLA KUTOKA KWA MHARIRI 06

- 1.1 Kutoridhika na jiji la Afrika 09
- 1.2 Uzoefu wa Afrika na majiji. 09
- 1.3 Mji ni nini? 10
 - Mfano wa AI Namba 1: Kuna mji maalum Afrika kusini mwa Sahara? 10
- 1.4 Vijiji vya Kibantu. 12
 - Mfano wa AI namba 2: Kijiji cha Kibantu kikoje. 12
 - Mfano wa AI namba 3: Historia na imani, sasa na siku zijazo. 14
 - Mfano wa AI namba 4: AgroCity kutokana na mapitio ya kitabu. 15
- 1.5 Muhtasari wa Mhariri kuhusu AgroCity. 17

SURA YA PILI 19

MAONO YA AGROCITY 19

- 2.1 Utangulizi wa Mhariri: Maono ya AI kuhusu AgroCity. 19
- 2.2 Kusudio la Kitabu hiki. 19
 - Mfano wa AI namba 4.1: Kitabu hiki cha Agrocity kitamhudumia nani? 19
- 2.3 JJI 21
 - Mfano wa AI namba 5: Jiji ni nini hasa? 21
- 2.4 Usanifu wa majengo ya jiji. 22
 - Mfano wa AI namba 6: Usanifu wa majengo miji ni zaidi ya ujenzi wa nyumba. 22
- 2.5 Miji ya Kiafrika. 23
 - Mfano wa AI namba 7: Umahsusi wa miji ya kiafrika. 23
 - Mfano wa AI namba 8: Upatanishi wa dhana ya muda na mahali tofauti tofauti. 26

2.6	Kijiji au Mji.	28
	Mfano wa AI namba 9: Tofauti ya mji na Kijiji dunia mbili tofauti, ziingilianazo.	28
	Mfano wa AI namba10: Nyumba na Makazi ya siku zijazo kwa Waafrika.	31
2.7	AgroCity.	33
	Mfano wa AI namba 11: AgroCity ni Nini?	33
	Mfano wa AI namba 12: Mwenyeji, neno lenye maana mbili zikinanzazo.	35
	Mfano wa AI namba 13: Kuelekea AgroCity.	36
2.8	Muhtasari wa Mhariri kuhusu maono ya AgroCity.	37

SURA YA TATU 39

MAHITAJI YA AGROCITY 39

3.1	Utangulizi wa Mhariri. Mahitaji hutawala Mifumo na Huduma.	39
3.2	Mahitaji ya Wakazi kwanza.	39
	Mfano wa AI namba14: Watu ndio msingi.	39
3.3	Mahitaji yasiyo vitu, ya kwazika tu bila kushikika.	41
	Mfano wa AI namba15: Masifio ya mfumo usio rasmi.	41
	Mfano wa AI namba 16: Mahitaji ya Kiroho.	43
	Mfano wa AI namba 17: Burudani na Furaha.	44
	Mfano wa AI namba 18: Ashki na Ngono katika AgroCity.	45
3.4	Mahitaji ya Vifaa vya Msingi.	47
	Mfano wa AI namba 19: Vifaa vya msingi na miundo.	47
	Mfano wa AI namba 20: Mkusanyiko wa na Mtawanyo wa Makazi.	48
	Mfano wa AI namba 21: Onyo kuhusu Vipaumbele.	51
	Mfano wa AI namba 22: Ufanisi dhidi ya Uholela.	52
	Mfano wa AI namba 23: Chama cha viwango vya Ujenzi.	54
	Mfano wa AI namba 24: Jinsi ya kukiendelea chama cha Ujenzi.	55
	Mfano wa AI namba 25: Misingi ya Uchumi katika AgroCity.	56
3.5	Muhtasari wa Mhariri wa Mahitaji ya AgroCity.	59

SURA YA NNE 61

MIUNDOMBINU NA HUDUMA ZA AGROCITY 61

4.1	Utangulizi wa Mhariri wa AgroCity kuhusu Miundombinu na Huduma.	61
4.2	Miundombinu na Huduma kutokana na matakwa ya Wakazi.	62
	Mfano namba 26 wa AI: Vifaa vya Ujenzi.	62
	Mfano namba 27 wa AI: Bararara, Maneo Wazi na Kuta za Nyumba.	65
	Mfano namba 28 wa AI: Usimamizi wa Huduma za Maji.	66
4.3.	Amani na Usalama.	69
	Mfano namba 29 wa AI: makazi duni ni yapi?	69

	Mfano namba 30 wa AI: Ukatili na Uhalifu jijini.	70
	Mfano wa AI namba 31, Mamlaka katika AgroCity.	72
4.4.	Afya: Elimu, dharura na Miundombinu ya Afya.	73
	Mfano wa AI namba 32: Afya na Uponyaji: Hisia za Wabantu kuhusu magonjwa.	73
	Mfano wa AI namba 33: Miundombinu ya Afya.	76
4.5	Elimu kutoka kuzaliwa hadi kuzeeka.	77
	Mfano wa AI namba 34: Mafunzo kwa wanaAgroCity	77
	Mfano wa AI Namba 35: Mfumo wa elimu katika AgroCity.	80
4.6	Ajira ndani ya AgroCity.	80
	Mfano wa AI Namba 36: kazi za kulipwa ndani ya AgroCity.	80
	Mfano wa AI namba 37: Haki ya kuwamo jijini.	81
4.7.	Usafirishaji.	82
	Mfano wa AI Namba 38: Matembezi katika AgroCity.	82
4.8	Utawala.	84
	Mfano wa AI namba 39: Utawala madhubuti ndani ya AgroCity.	84
4.9	Usimamizi wa Usafiri wa Umma, Magari binafsi na tahadhari.	85
	Mfano wa AI namba 40: nani anaharaka ndani ya AgroCity?	85
4.10	Manispaa 8 za mfano kwa kila jiji na utambulisho wa rangi.	86
	Mfano wa AI namba 41: Ushindani Rafiki.	86
4.11	Miundo ya Kibiashara na teknolojia.	86
	Mfano wa AI Namba 42: Biashara na Uchuuzi katika AgroCity.	86
4.12.	Lishe: Malengo na mazoea.	87
	Mfano wa AI namba 43: Ulishaji wa Wakazi wa AgroCity.	87
	Mfano wa AI namba 44: Desturi za Walaji.	88
	Mfano wa AI namba 45: Teknolojia ya juu na mboga katika AgroCity.	89
4.13.	Michezo.	89
	Mfano wa AI namba 46: Siha na Michezo katika AgroCity.	89
4.14	Utalii.	90
	Mfano wa AI namba 47: Utalii ndani ya AgroCity.	90
4.15	Viwanda.	92
	Mfano wa AI namba 48: Bidhaa za Viwanda.	92
4.16.	Wahamiaji wapya na Uhamaji.	94
	Mfano wa AI namba 49: Uhamiaji jijijni.	94
4 .17	Mikakati ya Utokaji, Changamoto na Kuheshimu Mila na Desturi.	95
	Mfano wa AI namba 50: Ukomo wa AgroCity.	95
4.18.	Muhtasari wa Mhariri kuhusu Miundombinu na Huduma.	95

SURA YA TANO	97
UTEKELEZAJI WA AGROCITY	97
5.1 Utangulizi wa Utekelezaji kutoka kwa Mhariri.	97
5.2 Vigezo vya Awali vya eneo	97
Mfano wa AI namba 51: Mazingira ya Kienyeji ya AgroCity.	97
5.3 Usimamizi wa Taka.	98
Mfano wa AI namba 52: Mahamasisho ya matumizi mapya ya taka	98
Mfano wa AI namba 53: Taka na Rushwa.	100
Mfano wa AI namba 54: Uzingatiaji wa viwango vya ujenzi.	101
5.4 Ethnolojia (ukabila?)	102
Mfano wa AI namba 55: Ugeni na Utofauti.	102
5.5 Utamaduni wa Mrejesho.	105
Mfano wa AI namba 56: Mrejesho wa kitamaduni katika AgroCity.	105
5.6 Sifa na muonekano wa Timu ya Upangaji	107
Mfano wa AI namba 57: Nani anapanga AgroCity?	107
5.7 Upangaji na Utekelezaji.	107
Mfano wa AI namba 58: Namna ya kupanga na Kujenga AgroCity.	107
5.8 Muda na Uratibu.	109
Mfano wa AI namba 59: Muda Sahihi.	109
5.9 Ugharamiaji.	109
Mfano wa AI namba 60: Ugharamiaji.	109
5.10 Vizuizi vya Ukuaji.	110
Mfano wa AI namba 61: Maoni kuhusu ukubwa wa viunga.	110
5.11 Ufupisho wa Mhariri kuhusu utekelezaji.	111
5.12 Ufupisho wa jumla wa Mhariri kwa ujumla	111

SURA YA SITA	112
---------------------	-----

SHUKRANI.	112
------------------	-----

6.1 Wosia wa AI.	112
6.2 Wachangiaji.	112
6.3 Maoni na mrejesho.	112
6.4 Shukrani	112

AgroCity = Jijikilimo

AGROCITY

Maono ya Al Imfeld

Yamepanuliwa na Wenyeji wa Afrika na Wataalamu wa Kimataifa

Mhariri Ueli Dubs

UTANGULIZI WA UJUMLA KUTOKA KWA MHARIRI.

Muda mfupi kabla ya kufariki, tarehe 14 Februari 2017, Al Imfeld (aliyezaliwa Januari 14, mwaka 1935) alichapisha matangulizi juu ya mustakabali wa Jiji la Kiafrika kwa Kijerumani. Sambamba na vitabu vyake viwili, ambavyo ni Elefanten in der Sahara (Tembo wa Sahara) historia ya miaka 30000 ya Kilimo cha Kiafrika na Afrika im Gedicht (Afrika katika Ushairi) cha pili, ambacho ni mkusanyo wa mashairi ya Kiafrika, Kitabu cha tatu, Jiji la Afrika, ndicho kitabu maarufu zaidi miongoni mwa vitabu 80 alivyoandika. Kwa miaka mingi alitamani kitabu cha Jiji la Afrika kichapishwe kwa Kiingereza kwa ushirikiano na wataalamu wa Kiafrika kutokana na uzoefu na maono yao. Alitamani pia kujumuisha maoni ya wanawake wa viunga vya miji na kushirikisha wapangaji miji na wachora ramani za majengo. Alitaka pia wanasosiolojia wa miji hata wasanii pia wataalamu wa kilimo mijini, watawala na watumishi wa serikali wahusishwe.

Sote tunaelewa kuwa kitabu hiki kwa mara nyingine tena kinajaribu kuibua juhudi za wenyeji zionekane dhahiri kutofautiana na za watu weupe. Tukumbuke pia kwamba Al Imfeld alitembelea maeneo mengi

katika nchi karibu zote za Afrika. Huko Al alitoa mihadhara katika Vyuo Vikuu vingi na alishiriki katika uhariri wa magazeti na majarida ya taaluma ya kilimo. Alijaribu kuwaeleza wenyeji weusi kuwa hata mtu mweupe anaweza kuwa na roho na mtazamo wa mtu mweusi. Al alijaribu kila mara kutoa vidokeo vya kuchochea wataalam wa kiafrika wachangie mawazo. Al angependa jambo hili la Jiji la Kiafrika liwashirikishe watataalam wenyeji kuanzia upangaji wa awali hadi ujenzi wake. Alitamani wakazi wa miji iliyopo waone wivu juu ya ubora wa jiji likusudiwalo.

Kitabu hiki kina sura sita zinazojikita katika mada zifuatazo: -

Sura ya kwanza: Chukizo dhidi ya miji ya sasa ya Kiafrika.

Sura ya pili: Maono kuhusu AgroCity.

Sura ya tatu: Mahitaji ya Wakazi wa AgroCity.

Sura ya nne: Miundombinu na Mahitaji ya AgroCity.

Sura ya tano: Utekelezaji wa dhana ya AgroCity.

Sura ya sita: Muhtasari wa Mhariri kisha shukrani.

Katika kila sura mambo yote muhimu ya kujadiliwa yamepambwa na mifano maridhawa ya Al jinsi ya kufikia lengo, na mifano hii 61 imetokana na safari alizofanya katika nchi 56 za Kiafrika. Mifano hii ijapokuwa si kamilifu lakini inaweza kurejelewa wakati wa kupanga miradi ya ujenzi wa jiji katika Afrika kwani imetokana na maono, uzoefu na ujuzi wake katika falsafa, siasa, dini, historia, majadiliano na hata kutokuridhika na aliyoyaona.

Mchango wa Mhariri hapa ni kuchagua na kupanga mawazo ya Al kwa mtiririko makini na kuyaingiza katika toleo hili. Nia ya kuchapisha toleo hili la Kiswahili ni kuhakikisha kuwa mawazo ya Al yanayopatikana kwa lugha za Kiingereza, Kifaransa, Kiarabu na Kijerumani yanapatikana pia kwa Waafrika, kama kitabu cha Kieletroniki. Inategewa kuwa wanafunzi na wataalamu na wadau wataanzisha makazi ya amani na salama kama majiji ya kijani katika Afrika na kote duniani. Pale ambapo makazi mapya yataanzishwa basi yazuke na dhana ya miji itaayozoeleka kuanzia sasa kuwa AgroCities(mijikilimo).

Ueli Dubs, Mhariri.

SURA YA KWANZA

1.1 KUTOKURIDHIKA NA JIJI LA AFRIKA

Utangulizi wa Mhariri kwa Jiji la Afrika.

Kuna mlolongo mrefu wa desturi za kusikitisha ndani ya Afrika. Uwindaji na matumizi ya watumwa sio uvumbuzi wa mtu mweupe, hili linakumbukwa ndani ya Afrika kwa karne nyingi, lakini pia miji na bandari hukumbuka kuwindwa na kukamatwa kwa watumwa Waafrika.

Sura inayofuata inakabiliwa na uzoefu huu. Kwa kuwa kumbukumbu za Waafrika zinategemea mila ya masimulizi ya mababu, Waafrika wana wakati mgumu kusahau nyakati hizi zote mbaya. Viongozi wa baada ya ukoloni hawajawa na uwezo wa kufikia ushirikishi wa maana chanya kwa neno "mji". Uhamiaji wa watu wengi mijini umesababisha makazi duni bila matokeo yoyote mazuri juu ya ajira, shule au huduma za afya. Haya yote yalisababisha majibu ya kisasa ya Al Imfeld, kwa maono mapya ya miji, imejengwa kwa mahitaji ya wakazi na si kwa utawala wa jadi wa nguvu baada ya ukoloni.

1.2 UZOEFU WA AFRIKA NA MAJIJI

Sehemu hii ya kwanza inaelezea muundo maalum wa miji ya Kiafrika, ukionyesha chimbuko na malengo yayo miji, upungufu wa mji wa Kibantu na tofauti yake ilivyo katika kijiji cha Kibantu. Miji ya Afrika si miji halisi ya Afrika. Inatokana na mifumo ya kigeni na malengo yao ya kutawala. Miji ya Afrika inaongoza kwa ubaguzi, kukatisha tamaa na ukosefu wa maono na kutokuwepo kwa miji ya mfano katika Afrika. Mji wa Afrika hulenga mahitaji ya dharura ya sasa na ya wenyeji wake, na hutoa taswira mpya ya mijini na kiwango cha juu cha maisha.

Katika miaka 1900 Afrika ilikuwa na utamaduni kadhaa, idadi ya waarabu maeneo ya kaskazini, kabila la jangwa na majambazi katika Sahara na takribani watu wa kabila tofauti za kibantu elfu moja kusini mwa Sahara pamoja na wavamizi wa mwanzoni kama

(burs) kusini mwa sahara. Ingawa Waislamu na Wakristo wa karne hiyo walijenga vituo vya mamlaka na ufalme kama vile Ur, Alexandria, Yerusalemu, Mecca, Athens, Constantinople Marrakech, Cordoba, Granada, Roma n.k. utamaduni wa Bantu haukujua miji. Waislamu na Wakristo walikuwa na vituo vya kijamii na vya kidini kwa wafalme, vyama na makanisa, ambayo yalijenga usanifu wao wenye kuvutia katikati ya miji ya majumba ya mfalme, masoko, viti vya kibiashara na nafasi ya kuhifadhi, miundombinu ya kijeshi na polisi, elimu na afya kama vile pamoja na vituo vya michezo, warsha za wafundi na nyumba za wananchi. Wote walikuwa wakiongozwa kuelekea katikati, kiti cha nguvu.

Wakati wa ukoloni, wafalme wa Ulaya na serikali zake walianzisha vituo vya utawala Afrika kama kumbukumbu ya miji yao. Watu weusi hawakuruhusiwa kuishi katika vituo hivi na watumishi walikuwa na nyumba zao katika mashamba ya nyuma au vitongoji. Watawala wa kigeni walianzisha miundombinu sahihi kulingana na malengo yao, wakakataa kabisa mahitaji ya wenyeji.

Sababu moja ya ukosefu wa mji wa kibantu ilikuwa asili yao ya kilimo. Sababu Nyingine ilikuwa umwagaji damu mkubwa na kukimbia kwa watu iliyosababishwa na mamilioni ya watu kuchukuliwa kupitia mauzo ya utumwa kuelekea Mashariki na Magharibi.

1.3 MJI WA AFRIKA NI NINI?

MFANO WA AL NAMBA 1: JE KUNA JIJI MAALUM KUSINI MWA SAHARA?

Miji mikubwa na miji ya kusini mwa Sahara hususani yote ina asili ya Uislamu au ya ukoloni, na kwa watu wa Kiafrika hawana kumbukumbu njema na vyama. Pwani ya Magharibi na Mashariki, kulikuwa na ngome na bandari kwa bidhaa za meli na watumwa kuwe ama Magharibi (kwa mfano Gore huko Senegal) au Mashariki (Bagamoyo nchini Tanzania).

Miji hiyo yote imefanana na ya Ulaya mno kuwa na historia nzuri kwa Waafrika, tena inaonekana kuwa na kumbukumbu ya kutisha. Miji hiyo haikuleta sifa nzuri, kwani ilihusishwa na nguvu na ukandamizaji. Miji hiyo ilikuwa katikati ya utawala kutoka juu hadi chini na kusukuma wakazi wa eneo hilo kwa pembeni. Wahamiaji waliunda mikanda mingine ya nje. Kituo chao cha chuki ni ukoloni uliokithiri.

Hali hiyo ni tofauti katika Dola ya kale ya Mali, kwa mfano katika miji ya Kiislamu katika eneo la Saheli. Kwingineko katika miji midogo na mikubwa ya Asia, kulikuwa na kituo cha mamlaka katika akili za wakulima wenyeji. Hata hivyo huko historia imeponya majeraha. Watawala na makuhani au watu watakatifu walionekana kuunda muungano na watu walionyesha heshima kwao. Hii haikuwepo wakati wa kikoloni, kwa sababu ngazi zote za kijamii zilitengana (*mgawe umtawale*). Mji wa ukoloni ulikuwa kinyume chake, hasahasa kwa kuwa hakuna utakatifu iliobakia ndani mwao.

Kipengele kilichopotea katika miji mpya ya Afrika iliyojengwa kwa haraka; ile iliyoundwa kwa ajili ya burudani na michezo. Mahitaji ya wananchi hayakuzingatiwa, hakuna miundombinu ya wenyeji iliyoandaliwa; hakuna sinema, haikuwa na thieta za maonyesho kwa ajili ya watu wasio na ustawi, hii yote imefanya miji wa kikoloni kuwa miji ya ubaguzi wa rangi. Miji ya Afrika kusini mwa Sahara kimsingi ni miji ya kibaguzi. Kwa miongo mingi, weusi au wenyeji hawakuruhusiwa kuishi katikati ya mji; sheria hii labda ni moja ya asili ya kisaikolojia iliyoanzisha viunga na makazi duni nje ya mji halisi.

Mfano wa kutisha ni Chitungwiza, mji mkabala na Harare, umbali wa maili 20 kutoka katikati wenye huduma duni sana, tena bila miundombinu; na wenye barabara mbaya, kamwe hautunzwi huduma duni ya basi kamwe halifiki kwa wakati. Mfano mwingine wa shida ni Katutura ("mahali hatutaki kuishi"), mji wa makazi kwa watu wote weusi, na kilomita 10 kutoka kituo cha Windhoek. Ilikuwa sera ya ubaguzi wa ambayo watu wote weusi walihamishwa, kuanzia 1953, kwenda Katurura. Mchakato wa kutisha ulikamilika mwaka 1968. Baada ya Uhuru, maisha mapya yaliibuka huko

Katurura, na kuifanya Maturura, kwa maana mpya ya mahali "ambapo tungependa kuishi"

Ndani ya mioyo yao wabantu wana mahusiano tata na miji, kusema kweli wanaipenda na papo hapo kuichukia. Makabila zaidi ya 1000 kusini mwa Sahara wana uzoefu wa miaka 2000 ya Kilimo cha mashamba madogo. Kwao wao miji ni sehemu zilizowadhalilisha. Jiji maana yake ni mtawala mkuu wa machifu. Watu wa kawaida siku zote hujishika salama chini ya utawala wa machifu wao kwani hutokana na uzao wao, na huhakikishiwa makazi na ulinzi kupitia wazee wao.

Washauri na wasanifu, wabunifu, wajenzi na wasanii kwa njia ya shughuli zao zote watalazimika kuzingatia hii itabidi kukuza roho mpya ya mji, ambayo inaongoza kwa picha nzuri, roho ya maisha mazuri.

Jitihada zote zitasaidia kujenga hali bora itakayowafanya wajivunie mji wao uwawezeshe kuishi kwa hamasa ya maisha mapya.

Kwa hiyo, aina ya msingi wa Uafrika unahitajika haraka. Hapa, AgroCity inachangia kitu kipya na inaweza kusababisha msisimko, maono, kitu cha pekee ambacho kimetoka "ndani ya Afrika". Pamoja tunapaswa kuunda kitu ambacho kitawafanya wenyeji wa AgroCity wajivune na kuwahamasisha shughuli mpya, kuona mji kuwa chanzo cha furaha, na ushiriki dhidi ya nafasi ya zamani ya ukataji wa tamaa. Mpango wetu kujenga AgroCity unaweza kuwa kitendo cha uchambuzi wa kisaikolojia wa Mwafrika mwenye mawazo chanya, kamilifu yenye kujaa nguvu furaha na kiburi cha kutenda mambo mapya.

1.4 VIJJI VYA KIBANTU

MFANO WA AL NAMBA 2: KIJJI CHA KIBANTU KIKOJE?

Historia na sosiolojia hutujaza kwamba kuna miji tofauti, lakini pia na vijiji mbalimbali. Makazi na vijiji natangulia kila mji au mji. Hivyo, hatuwezi kuanza kufafanua na kutangaza Jiji la Kiafrika bila ujuzi wa kimsingi kuhusu historia ya makazi ya watu ambao leo hupiga makambi pembezoni na kuzunguka Majiji makubwa. Uchambuzi

unaonyesha wakati wakati huo huo - kwa uwazi ama kwa kificho - kwamba kuna maoni mapya kuelekea dhana ya AgroCity. Inaonekana pia kwamba jitihada zetu ni mwendelezo wa mchanganyiko uliopo tayari.

Vijiji vya Kiafrika vimejazana wamiliki wa ardhi ambao wamepewa ardhi na machifu kwa muda fulani kwa ajili ya kujikimu na penye nafasi ya shughuli za kimila. Familia waliishi katika sehemu ndogo ya ardhi. Wao waliheshimu ishara na miiko ileile Wakati familia ilipokua mkuu alitoa ardhi zaidi, lakini ardhi hiyo haikugeuzwa kuwa milki binafsi.

Hata hivyo, wakati wamisionari wa Kikristo walipofika waliiga mfano wa kijiji cha Kikristo (kama Ulaya). Padre au mchungaji alikodisha ardhi kwa wakati huo kutoka kwa utawala wa kikoloni, ambao ulichukua ardhi kutoka kwa wakuu wa zamani. Walianza kujenga ofisi, kanisa, na shule, mahali tofauti na makazi ya waafrika. Hapo pakawa mwanzo wa miji ya kikoloni ya kiafrika.

Julius Nyerere, rais wa zamani wa Tanzania na mwanzilishi wa dhana ya kisiasa ya Ujamaa, alikuwa na wazo la kuleta wakulima wadogo na wachungaji pamoja katika kijiji ili wawe na utawala bora. Wakati huo, hakuelewa kuwa Waafrika walienea kila mahali kutokana na hali ya mazingira. Udongo wa Afrika haukuruhusu mkusanyiko. Kujihusisha na vijiji vya Ujamaa kulileta anguko la zoezi zima kwa sababu vituo hivyo vilizidiwa na watu na mifugo. Kituo cha karibu mita za mraba 100 kilikuwa jangwa, kikitimua vumbi wakati wa kiangazi na kujaa matope wakati wa msimu wa mvua. Watu walianza kuondoka kutoka kwenye mduara wa ndani uliopendelewa mwanzoni kuelekea ardhi ya pembeni.

Eneo la Saheli haliwezzi kuhimili mfumo wa kijiji cha jadi cha Ulaya. Kwa mfano, miji mikubwa ya Bamako, Niamey na N'Djamena kina kituo cha utawala na mkusanyiko wa huduma (mabenki na mahoteli), kikiwa kimezungukwa na vijiji vya zamani kama makazi mithili ya vidole vya mkono vinavyoingia kwa kina ndani vijijini. Hali hii ikuruhusu mchanganyiko wa vijiji na miji, ingawa miji inaweza kwa sasa tu kuitwa masalio ya miji ya kikoloni.

Sisi sote tutajifunza kutokana na jaribio hili la Tanzania na la Sahel kwa ajili ya Jiji letu lala Afrika la baadaye. Ikiwa tunataka kukaa nje na kujenga AgroCity pamoja, tunapaswa kujua udongo wa msingi na / au malezi ya kijiolojia. Sababu nyingine ya msingi itakuwa maji: wapi kuipata na ni kiasi gani kinachohitajika na inaweza kutumika tena.

MFANO WA AL NAMBA 3: HISTORIA NA IMANI, SASA NA SIKU ZIJAZO.

Kuishi, kufundisha na kusafiri Afrika kwa zaidi ya miongo kadhaa kumenifundisha kwamba wakazi wa Afrika wakati mwingine hufanya kazi kwa njia ya kuchanganyikiwa kutokana na sababu kadhaa zisizo rasmi. Uholela unamaanisha kuwa hakuna uwazi unaowezekana. Mambo yanaingiliana, huunda vipaumbele vipya au ghafla hutoweka kwa wakati fulani. Baadhi ya Wanasayansi, hasa katika sayansi za kidini, huita jambo hili la mwambatano usambamba wa muda, au mfanano wa usawa. Hadithi, ukweli wa kihistoria na hisia za mlipuko huathiri maamuzi na kutegemeza maamuzi na hujenga mustakabali wetu.

Mawazo ya mababu, vizuka, matukio ya uchawi, hekima ya kishamani na hisia kali zinaweza kutawala ukweli wa sayansi na taratibu za busara. Historia sio mkondo wala mstari; ni chaguo la kudumu kwenye njiapanda ambapo waweza kusubiri ukaacha, kwenda moja kwa moja, ukageuka kushoto au kulia. Waafrika huweza kumsubiri rafiki ili amsindikize, waende pamoja au wakachana tena mbele ya safari.

Historia kwa ukweli sio mkusanyiko wa matukio ya zamani, badala yake myeyuko wa matabaka tofauti ya hisia na mawazo. Kwa hiyo historia haiwezi kutumika kama msingi thabiti wa maamuzi ya baadaye. Tabaka sawa na ushawishi wa kihisia utafanya uamuzi wa baadaye kwa uzito tofauti, dhana Hii daima inapaswa kukumbukwa wakati wa kupanga na kutekeleza kimantiki. Itawatia wataalam wa magharibi ukichaa lakini ni ukweli wa kiafrika.

MFANO WA AL NAMBA 4: AGROCITY KUTOKANA NA MAPITIO YA KITABU.

Mwaka wa 2016, Peter Hammer alichapisha utafiti wa kurasa 170 kwa jina la “Planet City: Urbanisation in the Global South,” **Jiji la Dunia: Ukuaji wa miji Ulimwenguni Kusini”** *Kilichotolewa na Reinhard Schmidt-Kallert*, mwanasosiolojia wa miji. Mwandishi anaruka kutoka mashariki hadi magharibi bila kuchunguza tofauti kubwa kwa sababu anafikiria tu juu ya uhamiaji na kupuuza chanzo halisi kilichosababisha cha matukio hayo.

Majiji makubwa ya Afrika hayana miaka 100. Mengine yalianza kama miji ya madini nchini Afrika Kusini (makaa ya mawe, dhahabu na almasi) au Zambia (shaba) na Katanga, Kongo. Zaidi ya hayo, kuna miji ya kikoloni ambayo imeongezeka kutoka vituo vya utawala (Nairobi, Dar Es Salaam, Kampala, Accra, Abidjan, Lagos na mingineyo. Historia yao ya kikoloni hufanya miji ya Kiafrika iwe maalum. Na kwa nini wengi wa wakulima katika bara la Afrika wanakimbia (bila kulazimishwa) kuendea pembezoni za vituo vya mamlaka ambavyo vilichukiwa wakati wa ukoloni?

Schmidt-Kaller hakujali utofauti katika kuunda miji ya Kiafrika isipokuwa ile ya Asia na Amerika ya Kusini. Schmidt-Kaller, kwa kuchukua kote "kusini kusini", alipapasa tu na hakuchukua muda wa kuuliza swali hilo. Kwa mada kama hiyo kutofautisha zaidi kungehitajika.

Mengi ya mataifa mapya (54) hayana sheria ya ardhi ya nchini. Rushwa hutawala. Katika mchanganyiko huo wa kisheria, hakuna masetla haramu Wanasiasa wapya hujifanya kuwa makaburu walivyokuwa huko Afrika Kusini zamani chini ya sheria ya ubaguzi wa rangi na watu hawapati hatimiliki.

Schmidt-Kallert haheshimu historia wala haki ya mahitaji. Watu huingia mijini kiholela wakisubiri kupata haki baadaye. Kimsingi, wanataka karatasi na baadaye tu ardhi ambayo ni yao. Hiyo ndio sababu wanaoishi pembezoni hugandana pamoja. Bado wanaamini kwamba kwa kushikamana pamoja, wako chini ya sheria ya zamani ya kiongozi waanayemtegemea pamoja.

Mambo Yote haya yanaonyesha kwamba kiini cha jiji jipya la Kiafrika hakijazaliwa na hakipo katika akili ya mtu yeyote. Watu hao wote wa pembezoni ni wa kikabila na hivyo, hawachanganyiki. Zaidi ya yote, wao hufuata mipangilio ya akili na mifumo ya kufikiri ya kizamani. Roho ya mijini na mawazo bado haijaundwa. Wito wa zamani wa "sisi kwanza" (Ubuntu) unazidi kutoweka; ubinafsi unaingia; vurugu huongezeka na Maadili yanaendelea kuzorota (Chinua Achebe).

Schmidt-Kallert kwa namna moja au nyingine anapuuza kiini cha mawazo ya mijini ambayo inasimama kati ya mawazo ya wakulima na yale ya wingi wa na wingi wa na uvumilivu. Watu zamani wanaweza kuwa na ufahamu wa utofauti wa bioanuwai, lakini katika jiji, watu wanapaswa kuendeleza tofauti za kijamii. Katika zaidi ya miaka 100, wakoloni, kama kundi lililounganika, hawakuwahi kujaribu kuleta sekta viwanda Afrika. Kwa hiyo, Waafrika walibakia wakulima wadogo, wachimbaji, watumishi na – kundi lililoheshimiwa sana wenyeji - walinzi wa usiku. Wakoloni hawakuwa na kazi ya kuongeza thamani kwa Waafrika. Ni jambo la kushangaza kwamba wachambuzi wengi wa mijini hawajajali jambo hili. Wakoloni hawakuwafundisha Waafrika jinsi ya kuoka mikate, jinsi ya kukaanga kahawa, jinsi ya kutia mananasi koponi au jinsi ya kuendeleza viwanda vidogo ya pamba n.k. matokeo ni kwamba Afrika ina kazi ndogo ndogo ya mafundi wenye ujuzi na watendaji tu wa umangimeza ambao wanatawala badala ya kuongeza thamani ya mazao.

Hadi sasa, karibu wote machapisho yahusuyo Jiji la Afrika hayana utata wowote. Mifano ni kitabu cha Dong Sanders '**Arrival City**' na kitabu cha Mike Davies' **Planet of Slums**.

Je, haishangazi kwamba katalogi tatu za maonyesho zinaelezea zaidi kuhusu ubunifu wa Afrika na usanifu majengo wa kisasa kuliko vitabu hivi? La pili ni kwamba matokeo ya maonyesho ya ajabu katika mwaka wa 2015 katika Weil am Rhein, katika jumba la Makumbusho la Vitra: "**African Modernism**" (Usasa wa Afrika) na "**Making Africa**" (Ujenzi wa Afrika). Kazi ya tatu ya kipekee ni katalogi ya "**African Junction**" (Maungano ya Afrika). Kitabu cha

“Capturing the City” (Kulikamata Jiji) kilichoandikwa na mpiga picha, Lard Buurman, chenye mashairi ya kuvutia na maandiko ya kifalsafa ya Chris Abani, N'Gonne Fall, Chris Keulemans na Alexander Opper, kilichochapishwa na Hatje Cantz Verlag, Ostfildem 2014.

MUHTASARI WA MHARIRI KUHUSU AGROCITY

Tafadhali zingatia tofauti ndogo iliyopo kati ya Sura ya kwanza iitwayo **Jiji la Afrika** na ya pili, inayofuata, iitwayo **Jiji la AgroCity**. Katika tamaduni za Kiislam kaskazini mwa Jangwa la Sahara, kwa zaidi ya karne kadhaa, majiji mengi yamekua katika viwango vya ukubwa mbalimbali yakiwa na uchumi mzuri na vitovu vya taaluma na elimu ya viwango vya juu vya utamaduni. Hata hivyo, kinyume chake majiji kusini mwa sahara na uislam hauna ushawishi wa kitamaduni kwa sababu mbili zifuatazo: - kwanza, Wabantu, aghalabu makabila tofauti tofauti, wanaishi vijijini kutokana na tabia yao ya kilimo. Ukuaji ulikuwa hafifu kutokana na uhitaji wa majani ili waweze kulisha mifugo yao. Wingi huo wa mifugo ulisababisha mmomonyoko wa udongo. Ulimaji kwa wingi wa mboga mboga ulikuwa hafifu kutokana na ukosefu wa mvua na udongo usiofaa kwa kilimo. Vijiji vilikuwa na ugumu katika kujiongeza ukubwa. Hata hivyo, vijiji kilimo vilijipatia utajiri wa mila na desturi.

Katika kipindi cha ukoloni, wazungu walikuja na mtizamo wao wa muhimili wa madaraka. Wakiwa wanaigiza mfumo wa majengo matakatifu na ya aibu kwa pupa, kulipelekea kuwapo miji isiyofanana na vijiji vya kilimo. Watu weusi hawakuruhusiwa hata kuingia katika maeneo hayo matakatifu yaliyokaliwa, na watawala wazungu. Katika nyumba na majengo yao tofauti ya utawala unyonyaji na ubaguzi, waliishi maisha yao kama wakoloni katika umoja wao. Na walivyokosa barafu katika maeneo yao ilikuwa ni tatizo.

Si ajabu basi watu weusi waliotengwa, walionyanyaswa, walitawaliwa, walinyonywa na waliobakwa, hawakuweza kujivunia, au kuyapenda majiji ya Afrika. Katika kumbukumbu zao

yalichukuliwa kama kitovu cha ukatili, utawala wa kisiasa na kijeshi kwa uhuru wao na utamaduni wao, waliiba mazao ya aridhi yao na rasilimali zao. Kwa karne kadhaa, utawala wa kikoloni ulikuwa hauna heshima kwa tamaduni za watu weusi kwa namna yoyote ile.

Tawala zilizofuata baada ya ukoloni ziliiga tabia mbalimbali za wakoloni, walianzisha mfumo wao mpya wa utaifa wenye kujiamini lakini unaofanana na ule wa kikoloni, tofauti na ule wa raia wa kiafrika wenye utamaduni mbali na wa kwao. Majiji ya kiafrika yalikuswa bila utaratibu wala mifumo, yakavutia wanavijiji wasioridhika. Makazi duni yakazidi kukua yakiwa hayana miundombinu ya msingi kwa ajili ya makazi waelimika wenye afya na usalama.

SURA YA PILI

MAONO YA AGROCITY

2.1 UTANGULIZI WA MHARIRI: MAONO YA AL KWA AGROCITY

Baada ya safari yake katika bara la Afrika, Al alijenga maono ya mji wa mji wa Kiafrika, kwa kuzingatia tabia na desturi za wenyeji, utamaduni na dini malengo na ndoto za kukua kwa idadi ya watu, hali ya kijiografia, mifano ya baadaye ya ushirikiano wa mijini, mazingira, utendaji na mipaka ya ukuaji. Hii ilipelekea AgroCities kama maono ya kukabiliana na utekelezaji. Kubadili maono katika kupanga, kurekebisha, kujenga kimwili na kiakili, rasmi na isiyo rasmi, itahusisha zaidi ya kizazi kimoja, zaidi ya maumivu elfu na uharibifu. Kuanzisha utamaduni wa ufuatiliaji wa uaminifu utaunda kinga ya kujifunza kwa maeneo mengine, nchi na mabara na kizazi kijacho cha wapangaji wa jiji na wajenzi.

Hatua ya ufahamu wa kutoka mji wa Afrika hadi kuwa kuwa AgroCities ni kubwa, hata kama inasisimua. Kwa kweli, kile kinachoweza kuonekana kama ndoto kinakuja karibu na mawazo yoyote ya mgeni au mwenyeji wa mji wa kileo. Mji usio na kelele yoyote, usio na haraka wala kukimbia usio na msongamano, wala mivurugano. Miji na vijiji vyenye tamaduni nyingi tofauti, chakula na mazao mengi, nyumba za sanaa na miundombinu ambayo ni furaha kwa yeyote aliepo katika miji hii awe mgeni au muhamiaji.

2.2 KUSUDIO LA KITABU HIKI?

MFANO WA AL NAMBA 4.1: KITABU HIKI CHA AGROCITY KITAMHUDUMIA NANI?

Kwa mifano 61 ifuatayo nilipiga picha na kujaribu kuchora kiini cha mji wa kilimo.

Yote hii ina kusudi la kutoa mambo fulani ya Waafrika juu ya mji wa kilimo.

Sura hizi chache zinaonyesha vipengele tofauti vya muonekano kutoka nje, juu ya ukamilifu wa AgroCity.

Kwa Waafrika, kinapaswa pia kuibua maana halisi ya chanzo cha mila zao nyingi na namna zao za kufikiri.

Kitabu hiki kinakusudiwa kuwa utangulizi wa kujenga katika Afrika, mwelekeo mfupi kwa wasanifu majengo au wabunifu wa kiafrika.

Tusinakili udhaifu wa usasa na tusijaribiwe na uhuru wa usasa, lakini tubaki waafrika na utu wetu jinsi tulivyo.

Tujivunie kuwa na tabia za watu weusi duniani kote na ili dunia nzima ikaweze kutukubali tulivyo.

Kujenga AgroCity wa Afrika ni zaidi ya ujenzi na ulimaji maji ambao linalodhihirisha tofauti za kibinadamu na kijamii.

Jengo linatokana na historia na imezungukwa na harufu nzuri ya mazingira, yote haya yanapaswa kuunganishwa katika AgroCity.

Kila nguzo hutoa mafunzo, nguzo ambayo kwa njia ya imanii na vuta mbingu na ardhi pamoja.

Kila mhimili ungepaswa kuwa shairi au kuwa hadithi nyingi ziungazo sanaa na usanifu pamoja.

Pengine mnara unahitajika kwa ambapo huongoza ndoto ya wapi tunatoka.

Labda Mnara unahitajika ambapo kileleni mwake patapeperushwa ndoto ya kule tutokeapo.

Kumbukumbu ya kidole cha maonyo kama mfano wa wimbo wa rege usemao Usisau wala Usikate tamaa.

Na kwa hivyo mifano yote ijayo ni masomo yachezayo kushangilia AgroCity.

2.3 JIJI

MFANO WA AL NAMBA 5: JIJI NI NINI?

Mji ni zaidi ya mkusanyiko wa majengo. Mji hauhitaji idadi fulani ya wakazi, kama elfu 10 au 20. Haitokani pia na mita za mraba iliyo nayo; hii haimaanishi kuwa hicho ndicho chanzo cha mji.

Zama za kale, mfalme au mheshimiwa aligawa heshima ya mji, ikiwa ni pamoja na haki za soko, uraia, ushuru wa kodi na mamlaka ya mahakama. Upendeleo huo ni pamoja na mviringo wa ukuta (pete ya kuta). Mamlaka ya kanisa imetoa makanisa kwa mtakatifu kama somo na sherehe za kila mwaka.

Hata hivyo, nyakati za ukabaila zimepotea kwa muda mrefu. Kutoka kwa asili yake, mji ulikuwa zaidi kuliko kikundi cha nyumba; ilikuwa mahali pa mamlaka ambayo ilitoa miundombinu na makazi kwa umma. Majengo, nyumba za kibinafsi, katika bustani za umma na bustani maalumu. Haikuwa tu maana ya umma na watumishi, bali pia kwa wageni na wasafiri. Miti ilitoa kivuli, bustani za burudani na chakula. Jiji la kuvutia lilikuwa kama kiumbe hivyo lilihitaji nafasi ya kupumua.

Inaonekana kama mila hii imepotea na hivyo majangwa ya majiji yameanza kuibuka. Hata viti vya mfuto vimeondolewa ili kuepusha wasiokuwa na makazi kulala huko nyakati za usiku. Watu wengi wanafikiriki kuwa miji ni sehemu ya kujenga maduka ya kifahari na kwa umbali kidogo kujenga maduka makubwa na sehemu kubwa za maegesho ya magari. Viwanja vya michezo vinavutia wingi wa mashabiki wanaogombania kuingia kwa msongamano na mjongeo wa magari hutatizika.

Jiji halisi na linaloishi ni sehemu inayopanuka, inatengeneza miji mingine mingi ndani yake. Kwa sehemu kubwa ya Afrika, shughuli za kimaisha zinafanyika katika uwanja wa wazi karibu na makazi yao. Maeneo kadhaa ya wazi pamoja na masoko yenye mapaa yatakuwa muhimu kwa mji wowote wa Kiafrika kwa siku zijazo. Mpanga-miji na msanifu majengo yeyote anapaswa kutilia maana ni umuhimu wa sehemu za wazi. Maeneo hayo yatakuwa yenye kuvutia na ya kupendeza kwa mazingira. Mji uliojengwa na kuuruhusu kukua kukuwa utakuwa mzuri kama nyumba ya mwanga.

Tabia au muonekano wa mji haiwezi kupimwa, lakini inaweza kuhisiwa.

Jiji la siku zijazo haliwaachi matajiri au maskini, linawachanganya wote kwa pamoja. Sababu hii inatofautisha mji wa siku zijazo na mji wa zamani, ambao ulikuwa na ulibakia wenyewe wakati wa ukabaila na daima ulikuwa na utamaduni wa aina moja usio wa kidini. Jiji jipya linapaswa kuchukua nafasi ya kijiji au miji ya kale.

Jiji jipya na hasa AgroCity lazima ibadilike taratibu. Mji wa leo umeanza kubadilika. Mji halisi upo wazi kijamii na si wa kibaguzi; wageni na wapagani wanakaribishwa kwenye miji kama hiyo, kwa amani na bila kubagua. Tunapofikiria mji wa baadaye, tunaona maendeleo. Mji wetu wa baadaye sio ngome tena, lakini kituo cha furaha.

Baada ya uhuru, Afrika ilianza zama mpya. Na baadae kuendeleza ujasiri wa kujenga kitu kipyaa au maalum, kwa maneno mengine; mji baada ya uhuru. Kuvunja sio usasa. Inamaanisha kubadilisha namna yetu ya kufikiri juu ya hilo ambalo kwa sasa ni muelekeo kuuendea AgroCity utakaokuwa eneo la kujivunia na la faraja.

2.4 USANIFU WA MIJI

MFANO WA AL NAMBA 6: USANIFU WA MIJI NI ZAIDI YA UJENZI WA NYUMBA

Dhana ya miji ina maana ya hali ya kujisikia na ya hisia, ambayo ni zaidi jengo lolote. Upangaji na ujenzi wa kila nyumba za mijini lazima uendane na majengo mengine, unapaswa kujumuisha mitaa kama kiasi fulani, na kwa mbele iwe na mwanga na kuwe na hali ya hewa nzuri. Katika siku zijazo, inabidi kuzingatia masuala ya kilimo kama vile mwanga wa jua, maji, misimu na mimea ya kilimo na wanyama wadogo wadogo.

Ujenzi mpya ni kama sehemu mpya katika mchezo wa kuigiza, hivyo ni sehemu ya hadithi. Mtu anaweza hata kuzingatia taasisi hiyo kama ulimwengu ambao huwahamasisha wazee na vijana, wanaume na wanawake kwa ajili ya muingiliano na mbadilishano, hali ya kibinadamu ambayo hushirikisha ujirani na inasababisha ugunduzi. Kila jengo ni sehemu ya mazingira ya miji, hivyo inakuwa

usanifu shirikishi. Usanifu wa miji hautengi lakini unasababisha kuunganisha; usanifu unapelekea uunganishaji huo.

Kwa hiyo, utamaduni katika tofauti zote lazima iwe sehemu na tangu mwanzo; imeundwa tangu mwanzo. Ni lazima ianzishe mchakato endelevu wa kuchanganya vya zamani na vipya. Tunapaswa kuachana na tabia za urithi; tunaweza kuwa na tumetokana na hizo mila, lakini tunapaswa kutafuta namna mpya na mifumo, inayowekwa na kizazi cha baadaye.

Hivyo mji wa kilimo uwe njia ya kufikiri na kutenda; na hitimisho la kuunganisha mijini na vijijini. Dhana ya Miji ya kilimo halikuwa wazo lisilobadilika hapo mwanzoni; linapaswa litekelezwe katika mchakato wa kielimu. Waafrika wamejaliwa katika njia ya kuboresha kwa namna ya pekee. Utamaduni wa Kiafrika ni wa asili ya kuzaliwa nao. Kutokana na tamaduni hiyo, fikra mpya inabidi ianzishwe kwa waafrika dhidi ya dhana ya miji ya kilimo. Pamoja na maendeleo ya miji mingine ya kilimo nchini Australia, Asia, Ulaya na Amerika, Waafrika watajifunza vitu vipya kutoka kwao.

2.5 MIJI YA AFRIKA

MFANO WA AL NAMBA 7: UMAHSUSI WA MIJI YA AFRIKA.

Baadhi ya wanasosholojia wa majiji wanaamini kwamba mji wowote ni mji. Hawako tayari kutambua tofauti ya mabara. Wanafuata tu namna ya kufikiria ya kikoloni. Hata hivyo, kuna tofauti kubwa katika historia ya ukoloni, pia kuna tofauti kubwa ya kihistoria ya miji inavyotokea.

Afrika ilikuwa na hatua tofauti za ukuaji wa miji, kwa mfano hatua walizopitia Wamisri, Wasudan na Waethiopia, shughuli za Foinike za kujenga miji, baadaye baada ya Warumi katika Afrika kaskazini, ikifuatiwa na awamu ya Kiislam. Hatua hizi zote za kukua kwa miji zinatofautiana kati ya awamu moja na nyingine. Licha ya tofauti zote za kihistoria, kuna tofauti kulingana na madhumuni yao. Hapa swali la msingi ni kipi kinachofanya kukua kwa mji, tayari limeguswa. Je! Ni biashara inasababisha kukua kwa jiji? Au je, mchanganyiko fulani wa nyumba hufanya jiji? Lazima jiji liongozwe kisiasa au

kidini? Ni nini kinachofanya jiji liwe na ngazi za uongozi katika jamii husika? Lazima kuna jumba ya mtawala au kanisa? Maeneo mengi tunayotambua kutokana na utafiti wa akiolojia ni maeneo ya viwanda vya mikono (mfua vyuma, jiji?) Ni eneo la hija? Ni nini hufanya kiini cha jiji?

Bado hatuna ufafanuzi unaofaa kwa maendeleo ya kihistoria. Mara tunaingia katika uchambuzi wa kiakiolojia na wa kihistoria, tunakabiliwa na tofauti kubwa. Tofauti hiyo hutupa tafsiri fupi ama tafsiri ya jumla. Tunaonywa na kutahadharishwa tuizungumzie Afrika katika mtazamo mpana hata kwa kujumuisha mambo ya kale, kipalentolojia na kiakiolojia. Idadi ya wakazi wa Afrika wana tamaduni kubwa ya kuhama hama. Watu walikuwa daima kulazimika kuhamahama kutokana na sababu mbalimbali; kama vile matetemeko ya ardhi, mlipuko wa volkano au dhoruba ikifuatiwa na mafuriko. Watu walipaswa kukimbia; walihamia Saudi Arabia mpaka bara la Asia.

Utafiti wa hivi uliozingatia uchambuzi wa vifaa vya maumbile ulidhibitisha kuwa kuna ushahidi wa uhamiaji wa Wafrika kwenda bara la Asia. Timu tatu za utafiti wa kujitegemea kutoka Marekani zilithibitisha kwamba kuna mabaki ya watu wenye vinasaba vya kiafrika katika maeneo ya Indonesia, Malaysia na Kusini mwa China kuwa timu ya utafiti ilionyesha uhusiano kati ya Waaborigines wa Australia na WaSan (Bushmen) wa Afrika Kusini. Tuna uhakika kutokana na ushahidi wa kijenetiki kuwa tulikuwa kitu kimoja kwa miaka milioni 1.5 iliyopita!

Katika kipindi cha miaka 2000 iliyopita, Afrika ilikaliwa na wazungu pekee katika pwani ya Bahari ya Atlantic na Bahari Hindi. Wazungu walitaka kupata njia fupi ya kufika India na Asia. Pembezoni mwa njia zao, walijenga kambi zao za usambazaji. Hawakufikiri juu ya kujenga miji. Kwa makambi hayo, walihitaji watu fulani wa eneo hilo kwa ajili ya chakula, lakini si zaidi.

Tunajua kwamba miongoni mwa dola ya maajabu ni: Dola ya Monomopata (majina mengine, Munhumutapa, Mutapa, Taifa la Karanga). Shukrani za dhati kwa dola kuu ya Zimbabwe ikiwa ni jiji

kuu likianza kati ya Msumbiji na Mashariki ya Zimbabwe. Inaaminika kuwa dola hiyo ilianza kati ya karne ya 13 na 15. Kwa watu wa Zimbabwe, mahali hapo ni pa kufikirika na ni pa kihistoria. Utafiti wa kiakiolojia unaonyesha kwamba ulihusiana na Gokomere, kituo cha biashara muhimu katika njia ya biashara ya Magharibi-Mashariki, ikiwa ni pamoja na ziara za Wazungu, Haikuwa bado mji, lakini ingekuja kuwa.

Kuanzia karne ya 9, biashara ya watumwa kutoka Pwani ya Kiswahili, Afrika Mashariki ilianza. Watu waliokusudiwa walikuwa wakiitwa wapagani ambao walikuwa watumishi na walinzi wa wake wa viongozi wa Kiislam. Wasomi wa kimarekani wanakadiria kuwa kulikuwa na waathirika hadi milioni 30; watafiti wengine walienda hata zaidi. Hii inaonyesha jinsi watu wengi walivyolazimishwa kuhama kwa nguvu kati ya miaka 750 na 1900. Bado ni janga la binadamu linalohitaji utafiti makini. Kwa sababu Wapagani walikufa bila watoto, rangi yao nyeusi na asili zao zilihamia katika bara la Asia.

Kuhusu biashara ya watumwa ya Atlantiki au biashara ya watumwa ya Magharibi, inakadiriwa waathirika milioni 70 hadi 80 walifariki wakiwa njiani. Hili ni janga lililofanyiwa uchunguzi vizuri na kwa hiyo sihitaji kufanya zaidi ndani ya sura hii ya uhamiaji wa kulazimishwa. Historia hii mbaya kwenye akili zetu yaeleza kuwa uendelezwaji wa miji haungewezekana uanzishwe. Baadaye kwenye wakati wa ukoloni watawala wa kikoloni walijenga vituo. Vilikuwa kwa ajili tu ya Wazungu walioshiriki katika kupanua unyonyaji na maeneo ya biashara. Wenyeji hawakuwa na haki ya kuishi pamoja na wazungu. Aina zote za ubaguzi wa rangi zilikuwa zinatumiwa tangu 1900. Wafanyakazi na vibarua walipaswa kuishi mbali na miji wa utawala. Waenyeji walilazimishwa kuishi kwenye skwata au kwenye miji midogo. Hata watumishi wa nyumbani waliishi katika vibanda vya kusikitisha mbali na nyumba za matajiri wao.

Sababu zote hizi za kijiolojia, hali ya hewa, kihistoria na kijamii zinathibitisha kukosekana miji ya kuhudumia mahitaji ya ndani. Hii ni tofauti kubwa kwa Amerika ya kilatini na Asia. Sababu tatu za msingi zinatofautisha: -

1. Uhamiaji endelevu.
2. Upunguaji wa idadi ya watu kutoka na biashara ya watumwa tangu miaka ya 750 hadi 1900na kuendelea, na
3. Dhana nyingine, kwa kiasi kikubwa, ya karne ya 19 na 20 ukoloni katika afrika.

Kimsingi tuseme: Afrika inabidi ianzishe na kubuni miji yake yenyewe. Hii yote itakuwa ni chachu ya kujaribu kitu tofauti utakuwa mjikilimo.

MFANO WA AL NAMBA 8: UPATANISHI WA DHANA YA MUDA NA MAHALI TOFAUTI TOFAUTI.

Anayepanga na kujenga Afrika kusini mwa jangwa la Sahara anakumbana na miradi yenye changamoto. Wanapaswa kuwa na wazo la kuelewa muda na mahali. Wajenzi wengi wa Africa watashindwa kama hawatazingatia na hata kwa bahati mbaya kutokuelewa mtizamo na dhana za kibantu.

Nyakati nyingi zinaingiliana, nyakati tofauti zinakuwa imara kwa muda uleule; yote haya huenda sambamba. Afrika, baada ya utumwa na ukoloni, kila kitu kilionekana kuanza upya, mambo mengi ya nyuma yapo hata yale ya mawe na mimea, kwa sababu hasa vitu vingi vya Waafrika ni matokeo ya mchanganyiko endelevu. Kiukweli, yote yanatokea kwa sambamba. Chanzo cha usawa wa afrika kinaashiria yale yaliyopita na yajayo, yao ya sasa si yale ya wazungu ya leo waafrika wanaishi maisha ya usawa.

Siku ni ndefu zaidi katika Afrika; siku inajumuisha usiku kadhaa ambao ulifanya siku halisi. Wazo hili linatupelekea kuwa na mtizamo wa kiafrika kwenye muda na siku yao sio siku yetu, na inahusu sana maendeleo yetu. Tukirudi kwenye mtazamo wa kibantu, lugha za kibantu hazijui dhana ya kijerumani wakati ujao. Au ni kinyume chake: kwa sababu yajayo yana kitu cha kufanya pamoja na uelewa wetu wa yajayo ni bure!!

Hata hivyo, kumbuka: Ninaelezea utata huu wote kwa kutumia vifungu vya maneno. Tayari ili kutoa mvuto kwanza inanibidi kufuata

njia ya wazungu. Japo kuwa, kufuata, nitahitaji msaada kutoka afrika na alama. Kwa madhumuni hayo, tutatumia mfano wabaadhi ya miti ya Afrika kama vile mgunga (yenye mizizi ya mirefu na inayo fika mbali na inayohimili dhoruba inayopatikana kwenye hali ya ukame), mbuyu huzeeka na una matumizi mengi. Na Marengo ambayo majani yake huongeza maisha. Maelezi ni maarufu kwa sababu una ulinzi mzuri.

Sambamba na hilo dhana tofauti ya muda huwa imani kwamba wanadamu wanaishi kwa wakati mmoja katika dunia nyingine au anga lingine. Afrika inaishi katika nafasi tofauti wakati huo huo, au inawawezesha kuingilia. Dunia unayoifahamu sasa ni imara na iliyoundwa na binadamu.

Dunia tofauti na ya ziada ni ulimwengu wa mababu waliotushawishi kwa muda mrefu kabisa; Dunia nyingine mbili ni za vizuri na vibaya vya mizimu. Hata hivyo, ni kama havipo; vinaingiliana kama nguvu nzuri au mbaya. Hii inaweza kuwa sababu ya kufanya dhabihu. Siku hizi, mila zote zimesambaratika, watu hujikuta kuwa waathirika wa hiyo mizimu. Kwa hiyo, uchawi umekuwa sana. Watu wanasingiziana na wanadhani kuwa watu watawaongoza kupitia mizimu. Hivyo, wakati wa kujenga nyumba au hata jiji, huwezi kuwapuuza majeshi hayo (na hofu).

Japo filisofia ya kibantu itachukua kwa urahisi mawazo kutoka nje, hasa kutoka kwa dini kama vile Uislam na Ukristo, dhana ya nafasi na chumba huchanganywa na wokovu na vipengele vya Imani potofu. Mwelekeo hutokea kwa mpango: baada ya mwisho wa ukoloni wa Makka, Roma na Geneva ulistawisha London, Paris na Brussels. Sidhani kumbe mwaka 2018, Waafrika wanataka kujenga Paris mpya. Kisiasa, tuna mambo mengine muhimu: New York / Washington, Moscow na Beijing ziliibuka.

Kuhitaji na kujenga AgroCity wa afrika kutakuja na matatizo na hata upinzani wa muda wa ujenzi na hata aina ya vyumba. Inatulazimu hata kupigana na mizimu. Kwa hakika, uchawi mwingine utaongozana nasi. Itawezekana tu tutapoingia katika mawazo ya Kiafrika na kishirikina kwa kiasi fulani. Kama

mwanasaikolojia, tunapaswa kuifanyia kazi na hata kuwafanya Waafrika waelewe utata huu. Mara nyingine tena, ni lazima lisemwe bila ubaguzi wowote; sote kwa pamoja, watu kutoka Kusini na kaskazini wanapaswa kusikiliza na kujifunza kutoka kwa mtu mwingine.

Kipi kimeanza? Je! Yote yanapaswa kufanyika kabla ya kupanga? Au lazima iwe katika mtiririko wa kinachotokea? Mtu hawezi kuwaweka tofauti. Tunapaswa kujifunza kuhusu usawazishaji. Kuhusisha wataalamu wa kiafrika, inakuwa sehemu kamili ya mbunifu au mpangaji au wachoraji wa ardhi.

2.6 KIJJI AU MJI

MFANO WA AL NAMBA 9: TOFAUTI YA MJI NA KIJJI DUNIA MBILI TOFAUTI, ZIINGILIANAZO

Kwa mtazamo wa miji ya Dakar na Maputo unapata mfano unaovutia wa ushirikiano wa moja kwa moja kati ya mji na ardhi. Katika miji yote, utapata njia za kutoka nje, zilizounganika kwa zaidi ya kilomita 20 za udongo au matope. Zote zinaonekana kuwa zilifungamana kwa muda mrefu. Wameendeleza kuwa soko la wazi kwa ajili ya uzalishaji wa mikono, maseremala, wasusi wa nywele, vituo vya chakula na vibanda vingi. Na kila kitu kinabarikiwa na udongo.

Iliwezekanaje kufikia hali hii isiyo ya kibinadamu? Ilikuwa ni matokeo ya kuongezeka kwa jiji, hasa kupitia familia za maskini na wageni wapya kutoka vijijini? Je! Soko hili limeanzishwa na mahitaji ya wateja? Je, ni ilani isiyo sahihi? Je! Soko hili la mtaani/barabarani linatokea tu? Hata hivyo kutoka hewani, unaweza kuhitimisha kwa msimamo kuwa bado maendeleo ni duni. Hata hivyo, fikiri juu ya Afrika na harakati za mara kwa mara za vumbi!

Katika mifano hii, unaweza kuona maingiliano na wakati huo huo ushirikiano wa ardhi na mji. Hii itasababisha kuunganika kwa mjikilimo matatizo ya miji ya kilimo? Kiini cha AgroCity ya baadaye utaanza na uoto wa mijini. Huu siyo mwanzo wa kijani mjini. Kwa upande wangu, nina utata wa asili wa mazingira hasa mandhari ya

mijini. Sasa unaanza mzunguko kutafuta utulivu na hatua hiyo haiendani na mtazamo wa kimagharibi, lakini sio rasmi. Je kutaingiaje vijijini, katika kipindi cha mwaka unafanya unyonyaji kwa kila misimu na matarajio ya mijini ya mtiririko wa mara kwa mara na machafuko? Wakati vijiji vinakwenda kulala, taasisi za miji haiwezi kulala. Aina hiyo ya mazoea ni sehemu ya mchakato wa muda mrefu na ni mabadiliko kuelekea AgroCity.

Mashamba ya Afrika yalikuwa ni madogo na bado mpaka sasa ni vishamba vidogo. Upungufu huo umesababisha muonekano wao uwe kama ulivyo sasa; jambo hili linasababisha wakulima kuona na kufanya yale tu yaliyo mbele ya macho yao. Hili ni eneo pekee ambapo wanaloliona, wanahisi ni salama. Mengineyo yanamaanisha uadui kwao. Wote wanapaswa kuwa walinzi kwa kiasi fulani. Kila mkulima anajua mifugo yake yote kutokana na tabia fulani na anawakubali wote. Mtazamo huu wa ulinzi ziada usio na ufanisi wala ufahamu upo mpaka sasa. Kutokana na hili chimbuko, uaminifu wa hila unawaelekea wageni wote, usasa na maendeleo. Hivyo, mgeni aingiapo anapaswa kupiga hodi, na kusubiri mbele ya nyumba au uani na akilazimika kuanza kupiga makofi na kukariri salamu.

Katika maeneo ya vijijini, kila mtu anachukua tahadhari na mwenzie; kamwe huwezi kuwa peke yako. Mfumo huu hufanya kazi kwa kiwango kidogo. Hapa, wamisionari wa Kikristo walisababisha unafuu; Jumapili ghafla alitoka. Kurudi nyumbani, watu walikuwa chini ya utawala wa "jadi" mikononi mwa wafalme wadogo wa kifamilia. Kizazi cha vijana walitaka kukimbia kutokana na ukandamizaji wote wa wazi au wa hila; walihamia nje kidogo ya mji ambapo utaratibu huo ulianzishwa. Hatimaye, hii ikawa taabu AgroCity utakuwa msaada kulingana na sheria zake binafsi.

Watu huhamia pembezoni za miji mikubwa na kukwama huko kwa vile hawawezi kuingia huko wala kutoka, si kimwili wala kiakili. Kwa hivyo, makazi duni ya Waafrika yanakuwa chumba cha kusubiri kwa ubatizo wa miji. Nini msingi wa muundo utamaduni wa miji na / au ustaarabu?

Kwa sasa tujibu kwa machache. Haya yote yataelezewa zaidi baadaye.

1. Jiji, na hata AgroCity, inapaswa kuwa wazi na kuruhusu mchanganyiko. Haitakiwi kuwa na maghetto au jumuiya zilizofuzuiliwa kuingia.
2. Mji kamili na hasa AgroCity, lazima iwe sawa na kuwa sambamba na mfumo wa viumbe hai katika uasili wake. Hapa, miingiliano ya watu tofauti kutoka kwa tamaduni zote na dini, mimea na wanyama lazima kutokea.
3. Jiji la baadaye, na hasa AgroCities zijazo, ni za kidunia na sio takatifu, kimsingi huheshimu haki za binadamu. Kwa upande mwingine, wakazi wanapaswa kuheshimiana kwanza wenyewe, hata kama ni wanachama wa dini ya kitabu kitakatifu au ni Wapentekoste, waaminio miungu wanyama au wengine wa aina hiyo. Huko kunaitwa kuvumiliana.
4. Tunastahili kukumbuka kwamba kila mtu pembezoni mwa jiji au katika makazi duni anafikiria na kutenda kama mkulima. Tunawezaje kutumia vyombo vya habari vya kisasa katika kupanga, kusanifu na kuunda AgroCity? Baada ya jitihada za muda mrefu, tofauti ya wazi kati ya ardhi/kilimo na miji lazima iwe kwenye miingiliano wa uumbaji: hakuna tena ushindani kati ya vijiji na ya miji kwani kutakuwa na AgroCity.

MFANO WA AL NAMBA 10: NYUMBA NA MAKAZI YA SIKU ZIJAZO KWA WAAFRIKA.

Watu wa kusini mwa jangwa la Sahara, hasa wabantu, wana uhusiano mwingine na makazi kuliko Ulaya ya Kaskazini. Huko Kaskazini, hali ya hewa ya baridi imetawala na hivyo, "nyumba yangu ni ngome yangu" au ulinzi wangu. Hisia hizo hazipo katika kabila za kibantu waafrika. Kuna soko limetawala Huko; watu hawa hukaa zaidi nje, hujihusisha na jamii zaidi na hawana hisia za kibinafsi kama Wazungu. Waafrika wametawaliwa zaidi na **SISI** na sio **MIMI**.

Mwelekeo huu wa msingi unapaswa kufuatiwa wakati wa kujenga huu **AgroCity**. Eneo la kuishi la Kiafrika kimsingi siyo sehemu faragha kwa ajili ya kutungishia mimba au makao ya kudumu, lakini zaidi sana huwaonyesha wengine kile kilichopatikana. Kwa hiyo kwa wakati huo huo, inakuwa chumba cha maonyesho na mahali pa mapokezi. Inaweza hata kuwa kitu cha sababu katika chumba hiki, kabla ya kupokea wageni, samani zote, hasa sofa na viti, hufunikwa ama kwa plastiki au blanketi.

Kuna umuhimu zaidi unaohitaji kuzingatiwa na kukumbukwa; Wabantu wanaamini katika mababu zao, na kwa mujibu wa mila zao, wanaamini kwamba mababu hutembea pamoja nao kwa nyuma, yaani miguu yao inagusa vichwa vya mababu zao. Mwandishi mwenye ujuzi wa Nigeria Ben Okri (*1959) ameandika riwaya ya kushangaza juu ya mizizi hiyo na ushirikiano uliopita katika **The Famished Road** (1991). Kulingana na imani hii, waafrika wengi wanaamini kwenye historia za nyumba zao. Ikitokea familia moja imegombana wanaamini kuwa uhusiano na kuwasiliana na mababu zao utapotea. Kwa kuwa jamii ya kibantu imeunganishwa na ndugu wanaoishi na jamii ya mababu zao. Nyumba ya kisasa inaweza kuwa tambara ama ghala la kuhifadhia dunia mbili zinazoishi pamoja, na hata kuzilinda zote. Mmiliki wa nyumba anaweza kusema siku zote: *"Mimi sijifanyi hivyo kwa ajili yangu mwenyewe bali kwa familia kubwa huku na kule."*

Hata hivyo, Waafrika wanapaswa kujifunza kuvunja fikira za kiukoo kama potofu. Vinginevyo, hawawezi kuwa raia huru. AgroCity Itaeneza hali ya kuchanganyika angalau, ni wajibu wetu kutafutana kufanyia kazi suluhisho la kisasa. Kwa mfano tujenge nyumba za ghorofa 3 - 4 kwa kutangaza kwamba tunachangia kuwapo kwa wakazi wengi zaidi. Kama vile kebo za runinga au waya tu, tunaziunga kupitia vyombo mbalimbali. Huu ni mfano tu; Hapa Waafrika wanapaswa kuhusishwa.

Lakini pia wafundishwe zaidi kwamba amani huja karibu sana wakati watu kupitia mila fulani; wanapovunja mila ya umilikaji wa mababu, jambo ambalo hatimaye linaishia kwenye utengwaji.

Swali la msingi Je! Nini mahitaji na matamano ya Waafrika ya kuwa na nyumba wakati wengi wao wakiishi maisha ambayo kimsingi ya kinje? Je, ni tamaa ya daraja la kati? Hali ya kujulikana? Hiyo sio kitu kibaya, lakini kunahitajika ufahamu mwingine wa usanifu kuliko huo wa kimagharibi.

Swali la pili ni nini kinachohitajika ndani? Jiko lina umuhimu gani? Nathubutu kusema kuwa chumba cha kupikia na kulia chakula kinakuwa muhimu zaidi hata huku Afrika. Hivyo, jiko limekuwa sasa sambamba kama sehemu ya kulia na kuzungumzia kwa wanaume na wanawake. Sebule imekuwa ni uwanja wa michezo zaidi kwa watoto wakati giza liingiapo nje. Runinga na urembo vimetawala kwenye chumba hicho. Watoto hawiangalii lakini yenyewe huwaka muda wote; Kwa wabunifu wa ndani chumba hicho kitakuwa na changamoto kubwa ya ubunifu siku za usoni.

Washauri na wasanifu wanapaswa kuwauliza wenyeji kuhusu matakwa yao, lakini wakati huo huo, kuingiliana kwa sababu mara nyingi hupelekesha kuuliza maswali yasiyostahili. Kuingiliana na uwazi utafuata, kama vita kati ya mahitaji, matakwa na maoni yao ya baadaye. Nyumba sio nyumba tu, sio tu ya kibinafsi, lakini inapaswa ionekane kwa watu. Sitetei ujenzi wa gorofa kubwa ila kwa ujenzi ambao tukio la jumuiya linaweza kufanyika. Kuleta watu pamoja ni kusudi la **AgroCity**.

2.7 AGROCITY

MFANO WA AL NAMBA 11: AGROCITY NI NINI?

Tafsiri ya AgroCity siyo tu mji wa kijani ni mji uliokamili. AgroCity unategemea namna tofauti ya kufikiri na tabia. AgroCity unaweza kulinganishwa na bioanuwai, kwa mitazamo mbalimbali, iwe ni udongo au jamii. Kimantiki, una mengi ya kuhusisha na maisha ya miji na jamii. Upungufu ulioonekana kuwa tofauti na kilimo cha viumbe na kilimo. unajumuisha mambo ya kitamaduni na ya mazingira. Ni utangulizi wa jiji au makazi ambapo kila kitu na vitu vyote vinahusiana. Kwa hiyo, kila kitu (sio tu binadamu, lakini pia

wanyama na maua, miti na mawe, kuingiza na bakteria) wana haki na wanapaswa kuheshimiwa. Lakini turudi kwenye AgroCity wa afrika ambapo mazoea ya uholela yametawala. Swala hili la mambo yasiyo rasmi halifunziki wala kueleweka kwa wazungu na hivyo ni lazima watu wa kawaida wanaohusika wawe ni wale wanaoanzisha cha kufanya na kikatokea. Mahitaji yao daima yawe kipaumbele na yatawale, vitendo na shughuli za upangaji.

AgroCity ya Afrika haihitaji kujua viunga vya miji au sehemu ya kati sehemu zote zitakuwa sehemu ya mji. AgroCities zitahusisha miji midogo mingi. Endapo tuseme mji utakuwa na watu 10,000, mijidada ya umbali wa kilometa 20 hadi 30 itaongezeka, kuruhusu ukanda wa kijani kati yao kwa kilimo.

Katika AgroCity kila mtu atakuwa na nyaraka rasmi. Ni haki ya msingi kuwa na karatasi rasmi na za kisheria. Njia hii pekee tu inaweza kufanya jamii kuwa na hisia za kuwa wamoja Wote - hata-ubaguzi wa rangi wa siri lazima uondolewe kupitia msimamo chanya na mawasiliano ya kudumu na vitendo vya kawaida kama vile sherehe, shughuli zinazojirudia ama ujirani mwema. Ushirika huu unahusisha mambo ya msingi kama vile mazingira, aina zote za maji (mvua na maji taka) na hewa (kiwango cha hewa ya ukaa). Lengo liwe Maji safi, maji taka yote yanapaswa yatumiwe tena papo hapo.

Jambo hili sasa litatupeleka kwenye msingi mkuu wa AgroCity, utumiaji upya wa taka yaani urudufishaji. Inahitaji ufahamu mwingi na uvumbuzi katika ngazi zote, ndogo na kubwa. Urudufishaji unaendana sambamba na uendelevu. Katika AgroCity matumizi ya upepo, mionzi, kutenganisha taka na bila kusahau nishati ya mazingira. Hii yote inajumuhisha wakazi wote. Kila mtu inabidi achange kipaji chake juhudi, utayari na matarajio yake. Kwa kuongezea, ushiriki huo huleta sifa na utu.

AgroCity utanawiri endapo tu kutakuwa na demokrasia ya kweli. Ikiwa wananchi wote wanaheshimiwa na kuchukuliwa kwa uzito, aina tofauti za mashirikisho na ushirikiano zitatokea. Kwa namna hii tunatarajia nguvu kubwa ya waafrika ya kutokuwa rasmi itatumika.

Usifikiri kamwe kwenda kuwasaidia. Lazima kupata na kujaribu uchumi wa kushirikiana katika AgroCity. Hii inajumuisha vipengele vingi kama urudufishaji, matumizi ya nguvu kazi, kushirikiana mitambo, kugawana ajira na kutumia rasilimali bila kuzimiliki. Wazo hapa linahusisha eneo pana na linaweza kuwa sehemu ya kuvutia matumizi ya mfumo usio rasmi yaani msaragambo.

AgroCity hautakua wenyewe; lazima uwepo katika elimu pamoja na siasa, katika utamaduni na imani. AgroCity lazima uwe chanzo cha mafunzo ujaribiwa kutokana na misingi ya kila siku. Kila mtu anapaswa kujifunza kushughulikia kanuni kwamba kila kitu (hata yaliyopo na yasiyoonekana) kila uhusiano au kinaungana na kila kitu kingine. Wengi wanaweza kufikiri kwamba maadili ni sawa sawa katika kila nyenzo. Hata hivyo, unapopanda mlima au kitu chochote, daima huwa na mtazamo tofauti wa kitu kilekile. Kupitia marudio fulani, suluhisho linawezekana.

Tukiangalia katika historia, ni vigumu kutaja jina la mmoja mwanzilishi wa dhana hii huko Afrika. Naomba nihusishe majina yafuatayo na mawazo haya ya AgroCity. Kwanza Bernhard Glaser ambaye pamoja na Kurt Egger walifanya utafiti wa muda mrefu katika Milima ya Usambara (Tanzania). Sigmar Grooneveld pamoja na Iran Tillich (Witzenhausen) na Jacques Bunincourt (Dakar). Baada ya mwaka 2010, "bustani ya mji" ilisambaa duniani kote. P.M alijificha katika uandishi wake. Baada ya hapo Hans E Widmer (jina Halisi la PM) aliendeleza andiko lake lililozingatia ujirani na ukawaida kwa dhana ya ushirika na undugu. Alikazia mji kuliko ukulima kwani alisema raia wangeishi kama wanamji zaidi kuliko wakulima. Idara za Usanifu majengo Uhandisi za Addis Abbaba na baadhi ya wasanifu Majenzi wa Afrika Magharibi (Mandu dos Pintos na Diebedo Francis Kere waliokuwa wanafanya kazi kutoka Berlin. Idara ya usanifu wa majengo kutoka Abidjan pia ilihusika.

Hatimaye, ninarudi kwenye Imani ya msingi ya Ubuntu nayo ni kuwa **SISI** inatangulia kwanza, na bila ya "**SISI**" hakuna "**Mimi**". hayo ni mawazo ya msingi, yanayoitwa "Ubuntu". Ikiwa "sisi" ina kipaumbele, tunaweza pia kusema: katika **Mjikilimo (Agrocitcity)** wa kiasia uwingi unaongoza jengo moja au dhana ya ubinafsi.

MFANO WA AL NAMBA 12: MWENYEJI, NENO LENYE MAANA MBILI ZIKINZANAZO

Ni hatari kuona maneno fulani kwa njia ya kudumu na kwa ukomavu wa maana. Kwa ugomvi, hakuna kitu kinachoweza kusimama kabisa kama sheria. Chukua "mwenyeji" kama mfano.

Ni mtindo na wa kisasa kupendelea "jambo la kienyeji". Hata hivyo, kwa mjikilimo (Agrociti) ina maana kwamba ni vifaa vya kienyeji tu vitakiwavyo kutumika katika ujenzi wake. Kwa nini? Afrika inataka kuwa sehemu ya ulimwengu; Afrika inataka kujitoa katika ukiritimba wa mfumo dume. Kwa hiyo, kwa njia ya kukubalika kimataifa, kuna ulazima kuzingatia - angalau kipengele cha nje. Kuhusu vifaa vya ujenzi, chuma au karatasi za chuma zinatokana na asili ya kikoloni na sio msingi wa Kiafrika ingawa inaweza kuonekana kama kitu cha kienyeji. Nadhani ni wakati wa kuanzisha matumizi ya mianzi na siku za usoni baadhi ya plastiki iliyoachakwa. Vifaa vya ndani peke yake vitaturudisha nyuma, tofauti na kile tunachotaka katika AgroCity.

Kwa ujumla - kama anavyopenda mtu yeyote - utandawazi wa Afrika ni dhana muhimu. Mara nyingi, utandawazi umeshikamana sana na ushiriki. Mwelekeo wa utamaduni wa bara la kusini mwa Sahara ni kinyume na mawazo ya kitamaduni ya wengi wape. Wana hamu kubwa ya kuwa sehemu ya wanadamu. Kwao, dhana ya utandawazi haujapata hadhi ya chini. Waafrika hawana heshima wanayohitaji. Sasa, sisi tunaingia katika awamu ya kubadilishana kimataifa na kushirikiana. Kwa kuwa Afrika tayari imeenea kwa sifa ulimwenguni, watu wanaoota mawasiliano. Mawasiliano kwa hiyo yanaweza hata kuwa ya kulisimua kama kifaa cha simu ya mkononi.

Kuna upande mwingine kwa utata. Afrika lazima itachukue izingatie uenyeji zaidi kwa kujenga na kuendeleza bidhaa za ndani. Hakuna njia nyingine ya ajira na utajiri isipokuwa uvijenge mwenyewe. Aidha, hii yote huanza kidogo kidogo jambo ambalo linaonekana kuwa vigumu kwa Waafrika wengi. Kutokana na kipindi kirefu cha kukandamizwa, wengi hujidhalilisha wenyewe na wengi wao wanakabiliwa na kutokujiamini.

Kujali uenyeyini ni muhimu hasa katika uwanja wa maendeleo ya kigeni. Kwa ujumla, maendeleo ya kisasa yameharibu mpango wa kujitegemea. Kwa hiyo, ninawahimiza Waafrika katika ngazi zote za juu kuwa watendaji na kuendeleza yale yote ya kienyeji yanayohitajika.

MFANO WA AL NAMBA 13: KUELEKEA AGROCITY

AgroCities ni mapinduzi ya kimya pamoja na kuchelewa kiwakati kwa nusu kizazi kutoka kupanga hadi mwisho wake, miaka kumi itapita ukizingatia mchakato na makosa. Wenye maono wengi wametaja mji mzuri wa kijani, lakini matarajio haya hayajawahi kukua na kuibua muundo mkubwa kama mji, pamoja na kilimo rafiki kwa mazingira kilichotosheleza. Hata hivyo, hii ina maana kwamba tunaweza kujifunza kutokana na matokeo kwa zaidi ya karne, kisha tukayachambua mafanikio ya hivi karibuni katika teknolojia na kupunguza matazamia "kwa kiasi kikubwa" Hii itawezesha utekelezaji wa hali ya mwisho katika vitu vya kijamii na kuleta ubora wa maisha ya miji wenyewe.

Mifano ya AgroCities zilizo na miundo ya mafanikio zitaruhusu migawanyiko ya aina mbalimbali ndani mwake. Marejesho ya kudumu katika kupanga, utekelezaji na utafiti zaidi utazingatia muundo wa mijini na jamii ya mijini na mchanganyiko wa kijamii wa moja kwa moja. Ni wazi kuwa, mabadiliko ya mitaa yatakuwa muhimu kwa sababu ya vikwazo vya kifedha na urithi wa kitamaduni.

Maono ya jamii "bora" na miji yao yatakua. Katika hali hiyo, kupanga kutokana na mwanzo kutawezesha kuanzishwa kwa miundombinu ya msingi katika duru ndogo kabla ya ujenzi wowote wa majengo ya kiraia na ya kibinafsi. Hata hivyo, inawezekana kubadili mazingira ya jadi ya mijini hatua kwa hatua. Mabadiliko makubwa katika mtazamo na maadili yatakuwa muhimu na inaweza kufanya mchakato wa uchungu zaidi kuliko kuanza. Kwa namna hiyo, mali binafsi inabadilishwa kuwa ya vitongoji vya ushirika, mabaki mengine ya ubinafsi yanapelekea kufutwa kwa robo "nzuri" zimebadilishwa kuwa mchanganyiko mkubwa wa kitamaduni wa

wenyeji wapya, hii ni hata hivyo, mara nyingi haipatikani kisiasa. Labda inawezekana katika robo chache za jiji la jadi, lakini bado itahitaji mabadiliko ya kisheria, kijamii na kilimo na mabadiliko, na kusababisha ufugaji wa mijini.

Mafunzo ya wageni ni magumu sana na atahitaji muda na ujanja wa kisaikolojia. "Kubadili" utamaduni wa wananchi utachukua zaidi ya kizazi. Mahitaji ya tamaduni wananchi na tabia zao za zamani zitakuwa tofauti na ndoto za waanzilishi. Tumeona majaribio katika jamii za baada ya vita ya pili ya-kikomunisti ambapo mifumo ya "wenyeji" ilifutwa ili kuunda viwango vya haki na usawa. Mapinduzi ya polepole yalianza mnamo 1989 na mengi ya uvumi. Hata Cuba imefungua mipaka yake, inakuja polepole katika nyakati za kisasa baada ya miongo kadhaa ya usambazaji mdogo wa bidhaa nyingi muhimu ikiwa ni pamoja na dawa, nafasi ya kisasa ya kuishi na aina mbalimbali za chakula. Kwa hiyo, kwa nini usizingatie AgroCity katika udongo bikira? Ufanisi utakuwa wa juu zaidi.

2.8 MUHTASARI WA MHARIRI KWA MAONO YA AGROCITY

Maono ya AI ni ya kushawishi. Kuacha mwelekeo wa zamani wa miji ya kihistoria kunaweza kusababisha mwelekeo mpya wa kuishi mijini. Jiji ambalo tunataka liishi. Hata hivyo, wapangaji na wasanifu wanahitaji kufuata njia mpya kabisa. Jana Revedin alitangaza mwisho wa "Wasanifu wa Diva." Yeye anaendelea kutekeleza uendelezaji wa umji "Mjiwa Kimazingira" na "wasanifu wa kufundishwa" anaowaita "radicant". Ni dhahiri Africa ni mahali ambapo kuna ladha maalum sana. Hata hivyo, dunia nzima iko tayari kwa toleo jipya la miji", Maono ya AI yanazingatia miji inayofikia uwezo mkubwa wa lishe katika ukanda wake wa kijani.

Majaribio mengi, madogo au makubwa, kwa miaka mia moja iliyopita, yalifanyika katika vijiji au skota za kijijini, yakaleta maono yake katika akili zetu. Sasa tuko tayari kwa utekelezaji wa polepole na wa jumla wa miji yote, Afrika na duniani kote.

SURA YA TATU

MAHITAJI YA AGROCITY

3.1 UTANGULIZI WA MHARIRI: MAHITAJI HUTAWALA MIFUMO NA HUDUMA.

Ni muhimu kutoa huduma za mahitaji ya miundombinu kwa watu wa mjini, ikijumuisha pia usalama, nafasi za kupitika vizuri na kuheshimu wahenga. Mpaka sasa miji mingi imekuza na kuendeleza mambo muhimu ya kihistoria katika miji yao na kuendelea kukua kwa kasi kama ugojwa wa saratani katika matumizi ya ardhi, rasilimali, maono na katika mambo muhimu ya

kale; jambo lililopelekea kutofanya kazi vizuri, msongo wa mawazo, anguko katika utendaji, uhalifu na kukata tamaa.

Dhana ya AgroCity imejikita kwa upana zaidi na kupelekea mabadiliko katika mpangilio wa mahitaji, mwelekeo, utamaduni na njia halisi za kuongeza miundombinu. Lakini pia mabadiliko ya utamaduni na tabia vitawaruhusu waafrika kuishi maisha mapya yenye nguvu na kuheshimu utu. Jiji la Wakulima limeandaliwa kwa watu wa sasa, tofauti na miji ya zamani iliyokuwa na kero na vielelezo vya kale.

3.2 MAHITAJI YA WAKAZI KWANZA.

MFANO WA AL NAMBA 14: WATU NDIO MSINGI

Kama ilivyo katika fikra za watu wenye ubinafsi na chuki, watu wa mipango miji, wasanifu majengo, waendelezaji wa miji na wasanifu ardhi, bado wana amini kuwa Afrika inatakiwa kuendelezwa. Wanaamini kuwa waafrika wanakosa maarifa na kutawaliwa na mambo ya kale; Hivyo mpaka sasa ni wajenzi na wahandisi wachache tu wamefika katika nchi za afrika kubaini mambo ya msingi ya kijamii kiuchumi kiekolojia na kijiografia.

Waendelezaji wote wa miji hawakuwajali watu kama watumiaji wa miundombinu ijayo katika jiji. Kimsingi walipata maarifa ya kitabu cha ethnologia (kilichoanza kipindi cha ukoloni), na kutokana na maarifa hayo walifikiri wameelewa kile ambacho waafrika walitakiwa kukifikiri na kukihisi, walisahau kwamba mafunzo yote yaliyotolewa wakati huo, yalifanyika chini ya kanuni na mahitaji ya kikoloni na /au kimisionari. Ukoloni ulikuwa ni hali na fikra ambazo zilijenga hali ya kukosa heshima na kujikweza kwa wakoloni. Wapangaji wa miji na wajenzi wanatakiwa kujua kuwa (Duniani na zaidi sana katika bara Afrika) kujenga miji ni mchakato na sio matokeo, pamoja na hayo walitakiwa kutambua kuwa wajenzi ni chombo cha kukuza na kujenga maisha, ni sawa na chombo cha kutengeneza hali mpya katika miji.

Ni kweli kwamba, watu wanajua kile wanachokihitaji, njia zetu za kuwafikia watu ni za moja kwa moja, tofauti kabisa na njia za

waafrika ambazo haziendi moja kwa moja huenda kwa kuzunguka mithili ya nyoka katika kichaka. Waafrika waliopembezeni mwa miji na wenye maisha duni wanahitaji mabadiliko kwa kiwango kikubwa na wengi wao wanajua namna ya kubadilika, japokuwa mchakato huo wa mabadiliko unafanyika kwa namna tofauti na ya kwetu, wao hufuata njia zilizo pindapinda.

Baada ya kuwasikiliza wapangaji wa miji ndipo watakapoweza kutoa mibadala. Wapangaji na wakufunzi hawataweza kumshawishi kila mmoja papo kwa papo au kwa ghafla kwa sababu katika haya kuna demokrasia katika ujifunzaji. Na huu ni mchakato unao hitaji muda na wenye maumivu. Kimsingi si kila wakati ni kuhusu nyumba na miundombinu, lakini ni pamoja na kuboresha maisha pia. Wote tunatakiwa kuondokana na fikra kwamba kitu chochote lazima kikamilike kabisa. Kwani hata usanifu wa majengo sio mchakato unaoendelea na kukua kama mti katika kipindi cha mvua na baada ya msimu wa mvua.

Ninakumbuka sana mambo mawili mahsusi: -

1. Rafiki yangu wa siku nyingi Jacques Bunincourt aliyeishi Dakar Senegal ambaye ndiye mwanzilishi wa ENDA, Shirika la kilimo lisilo la kiserikali. Yeye alikuwa ni mkulima mkubwa na mwenye uwezo wa hali ya juu sana. Mwishoni mwa maisha yake mapema mwanzoni mwa miaka ya 1990 alinipeleka katika eneo la mafukara kwenye ukingo wa Dakar. Nilishangaa sana kwani niligundua kwamba alikuwa amebadilika na kufanya kazi kwa mafukara. Watu waliokuwa wakivutiwa nae walianza kuonesha na kutatua kero zao kwa uwazi. Kilichonishangaza ni ujenzi wa barabara mpya zenye nafasi finyu katikati ya nyumba za kizamani ambazo zote zilielezwa kwa bati zilizochakaa. Nikamuuliza “kwa nini watu wanafanya haya? Hukuweza kuwashauri kuziifanya barabara hizi kuwa pana zaidi? Muda si mrefu barabara zitahitaji nafasi zaidi kwani kwa sasa hata gari haliwezi kupita”. Jacques alitabasamu na kusema, 'wao wanahitaji barabara kama hizi kwa wakati huu'
2. Katika eneo la Katurura niliongozwa na msanii maarufu wa Kinamibia aiyeitwa Joe Madisia aliyeishi katika eneo hilo. Wageni

wote waliofika katika eneo hilo walipewa kipande cha ardhi bure na mara moja walianza ujenzi, Joel alinieleza kuwa, watu walielezwa jambo hilo na wote waliridhia. Muhimu ni kwamba watu waliofika mahali pale angalau walikuwa na mahali pa kuanzia maisha. Baadaye kidogo Joe aliongeza kwa kusema usisahau kuwa, kabla ya yote waafrika wanahitaji kuwa na sehemu ya kupumzishwa baada ya kufa. Miaka mitatu baadaye, Joe aliniandikia 'Nimeondoka' nilijutia sana suala hili lakini sikuwa na eneo la kutosha kwa ajili ya familia na eneo kwa ajili ya kupaka rangi. Akaongeza kwa kusema kuwa” tangu serikali mpya iingie madarakani shauku ya kukaa Katurura imekwisha” angalau nilijaribu kuliona kwa mtizamo huu,” Unaweza kufananisha haya na waafrika wanaoweza kujibadilisha nyuso zao na kuwa kama kinyago”.

3.3 MAHITAJI YASIYO VITU, YAKUWAZIKA TU BILA KUSHIKIKA

MFANO WA AL NAMBA 15: MASIFIO YA MFUMO USIO RASMI.

Katika jamii za kimagharibi kila kitu huratibiwa, hii inatokana na umoja wa Ulaya kuamini kwamba; matunda kama ndizi na matango lazima yatengenezwe na kuwekwa katika mfumo maalum. Hata hivyo mbogamboga zao lazima ziwekwe katika viwango fulani pia. Unaweza kufananisha haya na desturi za waandisi na wasanifu majengo ambapo milango na madirisha hutengenezwa na kuwekwa katika vipimo sawa vinavyohitajika. Hata hivyo watu wanaoishi maisha yasiyo rasmi hawazijui wala hawazihitaji desturi zetu.

Ujenzi wa miji mipya ya kiafrika usiegeme tu katika kuhamisha maarifa lakini pia mchakato wa kukuza na kuendeleza hali nzuri za maisha uzingatiwe.

Hivyo hii, inajumuisha kuweka wazi migongano ya kawaida au ya mfumo usio rasmi kama mfumo rasmi uliyo mpya. Hali ya kutokukubaliana inatakiwa kuchukuliwa hatua kwa hatua kwenda katika mkondo wa makubaliano kwani watu hupimwa kwa desturi zao na sio kwa teknolojia.

Jambo muhimu kwa Afrika ni kwamba, Afrika inatakiwa kuwa na muongozo ambao mipaka haitaleti mgawanyo kati ya weusi na

weupe. Afrika imeundwa kwa kufanana na bila mipaka, na hii imetokana na mchanganyiko wa utamaduni au kuzaliana kwa watu wenye tamaduni tofauti. Utamaduni wa kuzaliana umetokana na mfumo usio rasmi. Hata hivyo vitu vya kiafrika ni vya kunakili au vya kuiga. Lakini mchanganyiko wa hisia, mawazo na rangi, unaweza kuleta muundo na utendaji wa kimagharibi, Ila rangi inabaki kuwa muhimu kwa waafrika na kwa kiasi kikubwa hili ni zao la mfumo usio rasmi.

Wasio waafrika wanatakiwa kuwasikiliza wenyeji ili kujua wanataka nini? Ni nini kipaumbele chao? Pia kuwasikiliza wana ndoto gani. Msanifu majengo mzuri Afrika ataijenga ikiwa atakuwa na uzoefu katika hisia na saikolojia ya wahusika.

Naweza kuilinganisha hili na mikusanyiko ya makanisa ya Afrika mpya yanayoonesha kuchanganya biashara na mfumo usio rasmi, hii inaleta ugumu kwa wageni kuelewa. Lakini utaratibu huu unafanana na mhimili wa Jiji la wakulima. Wakulima wadogo wadogo huacha nafasi kubwa kwa ajili ya vipawa, hisia na mifumo yao isiyote rasmi. Hivyo mfumo usio rasmi umekuwa ushahidi katika Jiji la Wakulima. Katika mfumo huu usio rasmi, mfumo rasmi pia umejumuishwa. Kutokana na misingi ya kiafrika mchanganyiko huo utahitaji nafasi yake

Kwa wageni mambo haya yanaonekana kuwa kero, lakini katika bara la Afrika hata kero zilizopo zinaonesha kutatulika. Uafrika unaendana na dada ambapo dada inahusiana zaidi na Yoruba na Ogun wa Afrika Magharibi. Wote wana sura tofauti tofauti na unafiki ambazo husababisha kubomoa na kujenga, ukatili na wasemaji. Viongozi makatili na watunzi wa mashairi kimsingi hawawezi kuelezea mkanganganyiko huu, kwani wao bado wako katika mfumo usio rasmi.

MFANO WA AL NAMBA 16: MAHITAJI YA KIROHO

Bara la Afrika ni bara lenye desturi imara na zenye nguvu, masuala ya kidini na ya kiroho yana kwenda sambamba na kutoa kafara za kitamaduni, muziki, kucheza kusali na mateso. Majukumu ya wahenga yalibaki kuwa na nguvu na manufaa kama ilivyokuwa

katika karne zilizopita, ingawa kulikuwa na teknolojia ya mawasiliano ya kisasa. Mabadiliko ya tamaduni katika jamii huendana na hali hiyo ya mabadiliko taratibu kwani tamaduni zinabaki kuwa na nguvu katika jamii kuliko wataalam wa miji wa kimagharibi wanavyotamani kukubali. Hivyo basi masuala ya kiroho ni jambo muhimu na linaweza kutengeneza vituo vipya vya maisha mjini ambavyo ni tofauti na vile vya utawala wa kidini na vituo vya dini.

Kila jiji lilikuwa na tamaduni mahsusi zilizopambwa na matambiko pamoja na mambo ya kiimani pia kulikuwa na makaburi ya jumuiya na ya binafsi ya kumbukumbu za kuabudia, makanisa na vituo vya dini kama sehemu ya maisha yao. Hata hivyo urefu wa majengo ulithibitiwa na maamuzi ya wahenga. Uthibiti huu wa kijamii unaweza pia ukaishi kwa kizazi kijacho. Kwa sasa mambo haya yanatakiwa kuhifadhiwa na kuwekwa akilini kwani ni muhimu na yatahitajika katika Jiji la wakulima.

Kutokana na ugunduzi wangu; wahenga na mizimu huwa kila mahali kwa wakati mmoja, sio tu kwa ajili ya kuabudu lakini pia kwa ajili ya kujilinda kutoka katika vishawishi vibaya kwani ni muhimu kujilinda. Hivyo basi kila mara kulitakiwa kuwa na miundombinu iliyowezesha kumfikia mhenga anayefanya matambiko au sala kwa ukaribu.

MFANO WA AL NAMBA 17: BURUDANI NA FURAHA

Maisha ya kiafrika hayakuwezekana kabisa bila kuwa na sherehe za kafara, sherehe za vipindi mbalimbali, kuimba, kucheza, muziki, chakula na vinywaji. Matukio mbalimbali ya kitamaduni katika kalenda, pamoja na sherehe za matukio mbalimbali kama vile kujifungua, kusherekea siku ya kuzaliwa, harusi na mazishi hupelekea mikusanyiko iliyoongeza uhitaji wa miundombinu. Pamoja na hayo sherehe za kiimani na sherehe za vipindi mbalimbali na burudani zilihama kutoka kuwa za vikundi vidogo vya kibinafsi na kuwa sherehe zenye muunganiko wa watu wengi, suala hili lilikuwa miongoni mwa agenda pia. Kulikuwa na uwezo wa kuchagua jinsi ya kujenga hali nzuri ya maisha ya kila siku katika Jiji

la wakulima, hakukuwa na umuhimu wa hukumu ya aina yeyote wakati wa maisha ya kitamaduni kwani kila kitu kilifanyika kwa heshima na kwa usalama. Hii ilikuwa ni fursa ya kuongeza thamani ya maisha na uwezekano wa kukutana na tamaduni mbalimbali.

Mabadiliko yaliyotokea yalikuwa ni kutoka katika sherehe rasmi na kuingia katika sherehe za jumua ya watu wengi, kutoka katika kafara zisizo na furaha na kuingia katika kucheza kwa furaha kwani kila aina ya burudani iliruhusiwa katika jamii. Mahusiano mazuri yakichanganywa na burudani katika jamii yanaleta furaha kwa wote. Watalii watafaidi kutoka katika vivutio vikubwa mbalimbali na kuona tamaduni zetu. Matukio ya kimichezo yatakuwa sehemu ya hayo ikiwa ni kutoka katika kiwango kidogo cha ushirikiano na kutengeneza michezo ya mashindano katika viwanja vikubwa.

Burudani inaweza kuwa na faida au hasara katika afya. Matumizi ya muziki, chakula, vinywaji na michezo na sherehe mbalimbali vinahitaji mipaka na kuthibitiwa. Kama ilivyo kazi yeyote ya kibinadamu kuna mipaka katika kupata na kukosa. Kuingia katika nyumba za starehe kama kasino, burudani za kimtandao zisizo na maadili zinahitaji uangalizi na usimamizi wa kijamii. Pamoja na hayo elimu ya afya kuhusu matumizi ya vinywaji vyenye vilevi na madawa mengine au kuingiliana kimwili ni lazima itolewe kwa vijana wadogo na wageni wanawaowasili. Si hayo tu lakini pia kupima afya, kuweka kiwango halisi cha umri na huduma za dharura ni sehemu ya maisha ya Jiji la wakulima hasa linapokuja suala la burudani. Aidha burudani hizi zinaweza kuleta kutofautiana na kupelekea mgawanyiko utakaopunguza ufanisi wa kazi katika maisha ya raia wa Jiji la wakulima. Hali hii itapelekea kutokea uthibiti ulio katika mfumo rasmi wa kisheria au utaratibu wa kijamii usio rasmi katika kuthibiti hali hiyo ambao utakuwa ni mzuri zaidi.

Mtazamo mwingine mzuri na unaoridhisha katika jiji la wakulima ni kufuga wanyama kwa ushirikiano, kufuga wanyama kunaweza kuleta burudani na mawasiliano kati ya jamii. Ufugaji wa pamoja kwa baadhi ya raia itakuwa ni chanzo cha kitoweo chenye protini kwao na kwa wengine. Wengine hufuga sungura na kondoo kwa ajili ya kitoweo wakati wa pasaka, wengine hula paka na mbwa wao lakini

heshima na uvumilivu kwa wanyama wanaokula majani na nyama ni sehemu ya maisha katika maeneo yenye tamaduni mbalimbali.

Urithi wa utamaduni, kusheherekea sherehe za vipindi mbalimbali na kutembelea makumbusho ni sehemu ya burudani pia. Makumbusho ya kikoloni yamepitwa na wakati, sasa ni kipindi cha kurithisha utamaduni mbadala. Endapo wana mtandao watatembelea ulimwengu ni rahisi kuweka pamoja makumbusho makubwa, pia makumbusho madogo madogo na utamaduni unaoonekana kwa sasa unatakiwa kuifadhiwa.

MFANO WA AL NAMBA 18: ASHKI NA NGONO KATIKA AGROCITY

Jiji hili litaruhusu masuala ya mahusiano na shughuli za kimapenzi hadharani na kwa kuvumiliana. Hii italetta burudani yenye usalama, ajira, furaha ya maisha na hivyo kupelekea utulivu na ubunifu katika jamii. Jiji la Wakulima litakuwa sehemu ya uchambuzi wa mambo mbalimbali na jambo mojawapo ni mapenzi kwa wageni watakaolingia mjini. Mwanzoni tabia hii itawashtua watu wengi lakini baada ya muda mfupi hali hiyo itazoeleka na itakuwa sehemu ya maisha. Kukutana kimwili kunahitaji umakini na usawa lakini sio kwa kupitia dini na siasa. Kwa raia maskini ngono ni sehemu ya kupata kipato. Hata hivyo ngono salama, kiwango cha umri, kuzuia uhalifu na usalama wa afya lazima vizingatiwe.

Jiji hili lazima liwe na mchanganyiko wa tofauti mbalimbali katika jamii. Utamaduni mmoja na shughuli zisizo rasmi zimetengenezwa na kuwa mchanganyiko mpya wenye utawala mdogo wa kijamii. Watu wanaofanya mapenzi ya jinsia moja ni sehemu ya jamii na wamekubalika kama walivyo katika Jiji la wakulima. Watu hatarishi na waovu ni sehemu ya jamii katika maisha ya kimapenzi, lakini katika masuala ya mapenzi heshima na mipaka ni muhimu. Huduma zilizo bayana na wazi zitasaidia kuleta nidhamu, pia jumbe zenye kuelimisha kwa mfano 'usife kwa ngono, lakini unaweza kuwa karibu nayo na kuwa na mwisho wenye furaha' zitaleta nidhamu pia. Jiji la Wakulima ni jiji lenye umoja na uvumilivu unaotoa nafasi ya

ukahaba. Jamii inaweza kusonga mbele katika kupunguza tabia za ukahaba kwani kutokana na hali za watu, kuingiliana kimwili hufanyika kwa maamuzi binafsi katika kona zenye giza na si kwa kufuata taratibu za dini na sheria. Upendo unaweza kushinda vyote, ni mara chache sana hutokea nafasi ya kufanya fujo na haya ni matokeo ya kutawaliwa na utu. Jiji la wakulima linahitaji kwa haraka kuwa na utawala binafsi wenye ubunifu, huruma na heshima. Nimeona makahaba wakinyanyaswa kwa kutolipwa na wanaume, kwa kupitia nguo za wanaume wasiowalipa huondoa huzuni waliyonayo kwa kuzitupa nguo hizo kupitia madirisha, Na huo ndio uwezo wa kujisimamia wenyewe na somo zuri kwa wenye tabia hiyo. Mtaa ya taa nyekundu imeweka tochi na vivutio maalum, hii ilileta tabia zisizokubalika na kupelekea uvunjifu wa utu. Unaweza kufananisha haya na wanyama wanaokula majani na nyama kama ilivyokawaida yao kufurahi mara kwa mara. Kufanya haya kupita kiasi ni swala la kushindwa kujisimamia kwa ujumla na kimsingi sio dhambi. Hata hivyo maeneo ya aina hiyo katika miji yanatakiwa kusimamiwa na polisi kama itatokea dharura yeyote. Polisi wanatakiwa kuheshimiwa na watu wasiobughudhiwa katika huduma zao na ndio maana mtaa wenye mwanga mwekundu umekuwa mahali mahsusi pa mafunzo kwa watu wote wanaume na wanawake ambao wameamua kujitua muhanga na kushangaza mara kwa mara. Uhuru ulioandaliwa vizuri unahamasisha furaha na kuongeza ubunifu. Haya ndio maono ya mtaa wa mwanga mwekundu katika Jiji la Wakulima.

3.4 MAHITAJI YA VIFAA VYA MSINGI

MFANO WA AL NAMBA 19: MAHITAJI YA VIFAA NA MIUNDO

Kwa watakaofika mwanzoni wakiwemo kundi la wapangaji na waanzilishi wa Ujenzi wa AgroCity utahitaji nyumba, chakula, maji, na urejelezaji wa taka. Ardhi kwa ajili ya kilimo na ujenzi utahitajika ikiwa na muundo wa sheria madhubuti lakini zinazoweza kubadilika. Kuongezeka kwa watu wanaoishi maisha ya mjini itapelekea uhitaji wa kuanzishwa kwa miundo mbinu na utawala. Pamoja na hilo kutoka katika utawala wa serikali binafsi kwenda kwenye utawala wa umma kuna hatua nyingi kwani huduma za kijamii kuhitaji bajeti

pia usajili na kodi ni vitu vya kuzingatia. Pamoja na hayo maeneo ya kijamii kama vile masoko, maeneo ya mikutano, maeneo ya kufanyia kafara na sherehe na maeneo ya michezo yanahitajika.

Sambamba na hayo, Katiba ya nchi na utaratibu wa kisheria katika AgroCity unahitaji kanuni maalum na muundo wa kisheria ili kuleta mshikamano wa kijamii. Wamiliki wa ardhi na majengo wanatakiwa kutengeneza mikataba kwa kukubaliana jinsi watakavyofanya kazi, aina ya utawala na muda utakaotumika. Uhusiano kati ya wamiliki binafsi na umiliki wa umma lazima uelezwe kwa undani katika Jiji la wakulima, kwa kufanya hivyo tutatengeneza msingi wa kukua kwa amani. Kodi na vyanzo vingine vya mapato lazima viwepo. Fedha kwa ajili ya wastaafu, bima kwa wasiojiriwa na wenye kipato kidogo pamoja na bima ya afya vitatoa ulinzi katika kipindi kigumu kwa walemavu na wazee ambao ni raia wa Jiji la wakulima.

Matumizi ya sheria kama vile desturi katika ujenzi ni jambo la kuzingatia. Viwango hafifu vya kimtandao, utawala mbovu na utendaji usio mzuri unahitaji umakini na kuangaliwa upya ili kuleta maendeleo. Pamoja na hayo vitu hivyo vinaweza vikawa motisha kwa mashindano ya kirafiki ili kufikia kiwango kizuri cha utendaji na utawala wenye msimamo. Taratibu za kilimo zinahitaji miundombinu ya msingi inayokwenda sambamba na wakati. Umwagiliaji wa mimea ni kama sanaa inayomjali mtu, jinsi zote na wale wenye umri unaoridhisha watashiriki katika kilimo cha mjini.

MFANO WA AL NAMBA 20: MKUSANYIKO NA MTAWANYO WA MAKAZI.

Kuweka makazi katika mkusanyiko haina maana kuwa ni kujenga vituo vya miji. Hata hivyo miji mikubwa ni vigumu kutokea kama muujiza kutokana na vituo kwani hutokea tofauti na maendeleo yanayotamaniwa. Kupanga vipaumbele kunahitaji umakini na mafunzo ya mara kwa mara kwani kuna tofauti ndogo ndogo za maana katika mazungumzo, lakini roho waliyo nayo wahusika ndio hutafsiri. Ili uweze kuwa na uelewa wa hiyo roho lazima uijue historia ya Afrika, pia maarifa ya msingi yanayoleta uelewa mzuri lazima yaonyeshwe.

Wahamiaji wa mwisho katika miji ya Afrika walikuja hasa kwa sababu za kikoloni. Kutokana na mkutano wa Berlin wa 1885-1886 bara la Afrika liligawanywa katika vipande vipande na kuwa kama kadi za michezo. Nchi zenye nguvu za Ulaya ziligawana vipande vya bara hili; kutokana na hilo waafrika wa wakati huo nao waligawanyika kulingana na vipande hivyo. Ardhi ilifanywa mali ya umma jambo ambalo machifu walileta vurugu na kupelekea utawala wa kikoloni kuweka kanuni mbalimbali. Kuanzia hapo Afrika ikawa sehemu ya Uingereza, Ufaransa, Ujerumani, Ureno na Ubelgiji. Makaburu na Waingereza waliitawala Afrika kusini na waafrika walilazimishwa kufuata amri za utawala wa London, Paris, Lisbon, Berlin na Brussels, Afrika kusini eneo la Cape town na Johannesburg ilikuwa ndio kitovu

Baada ya ukoloni wakazi wachache walioelimishwa na wakoloni waliokuwa na fikra kandamizi walichukua hatamu. Utaratibu haukubadilika haraka kwa sababu kundi dogo la wasomi lilirubuniwa na kuwa na utawala sawa na ule wa kikoloni, ilikuwa ni sawa na watawala weupe sasa wamekuwa weusi. Sheria za umoja wa mataifa zilizuia marekebisho ya aina yeyote katika maeneo hayo. Kwa njia hii koloni la Kinigeria lenye watu wa mataifa 612 tofauti walitakiwa kukaa pamoja haraka iwezekanavyo na waliamrisha kutengeneza taifa moja ingawa kuna tofauti kubwa kati taifa na koloni. Koloni hili lilishikiliwa kwa pamoja na London au Parisi au Lisbon au Brussels au Berlin na watu walioshikiliwa mateka waliunganishwa na kuwekwa pamoja. Katika kipindi cha uhuru kati ya miaka 1960 watu walipewa taarifa za kuwa huru. Hata hivyo baada ya uhuru huo unawezaje kuunganisha tamaduni tofauti 621 kuwa taifa moja? Hakuna aliyekuwa ameandaliwa kwa hili, hakuna utawala wala serikali iliyofunzwa namna ya kujenga taifa na hili lilikuwa tatizo la msingi kwa waafrika baada ya uhuru.

Wakati wa ukoloni Afrika ililazimishwa kuwa sehemu ya ulaya, Wakoloni wameendelea hata sasa kulea ujinga ya kwamba Afrika ni sehemu ya Ulaya. Hata leo kuna vitabu vya kifaransa vya kiafrika shuleni vinavyosema (Wazee wetu hawakuwa wastaarabu)

Wafrika hawana muda wa kutengeneza utambulisho wao kwa ajili ya wakati ujao kutokana na kutokuelewana kila mahali. Katika kipindi cha zamani maono yalikuwa muhimu na majaribio yalitakiwa kuungwa mkono kuliko miradi ya haraka ya kimaendeleo. Jiji la Wakulima linatakiwa kueleweka kuwa ni sehemu ya maono, hata hivyo kujenga aina mpya ya jiji imani kwa Mungu itakuwa ndio sehemu ya mchakato wa kuondoa matatizo, kwani namna bora na muhimu ya kuondoa matatizo bado haijaleweka. Kipindi cha mwisho cha miaka 150 Afrika haikuwa na nafasi nyingine yeyote ya kujitetea zaidi yakuonesha vitendo vya hisia zao, sasa muda wa kutengeneza na kuumba umefika.

Inahitaji umakini, kwani wapangaji na wajenzi wanaoshughulikia bara la Afrika hawana historia hii na kwa njia nyingi nimejitahidi kuongeza hamasa mpya. Mchakato wa Jiji la Wakulima hauna mwingiliano na mtawanyo wa makazi kutokana na wazo hilo kupokelewa kienyeji. Wapangaji wengi wanaamini katika mji wenye nguvu na hivyo uanzishaji wa vituo vipya vinavyofanana na vinavyosaidiana ndio matarajio.

Hata hivyo maono yangu yalikuwa tofauti, kuliko kuviita vituo ni vizuri kupaita mahali pa kufanyia mafunzo na sio mfumo mpya wa kuviweka pamoja; hata hivyo katika wazo la vituo naelewa moyo na akili, kiasi na hisia zilizotumika. Lakini pia neno majiji ya kimtandao ni hatari na inaweza isiwe sahihi; ingawa lazima tuanze na baadhi ya maneno, hayo yanaweza kupelekea kushindwa kujieleza. Dhana ya Jiji la Wakulima sio dhana isiyobadilika. Jiji la Wakulima pia limejitokeza katika maeneo ya pembezoni mwa barabara na jiji hili linaweza kufananishwa na hatua ya kubadilika na kuleta hali tofauti. Hata hivyo baadhi wamejiendeleza zaidi na wengine imekuwa usumbufu; zaidi ya hayo bila matokeo ya kutumia nguvu ya kubadili tabia za mfumo usio rasmi hapawezi kuwa na kituo. Ni vizuri zaidi wote wakitawaliwa na tabia za kufanana. Baadhi ya wapangaji wa miji huyaita maeneo ya mafukara yaliyoko Afrika kuwa yanatokana na utaratibu uliozoeleka wa kuyaweka pamoja kwa upya. (C. Doxtiadis). Kwa mawazo yangu hii ni ishara ya kutamani kuelekezwa upya kuhusu wakati ujao, kwani kutokuwa na makazi

rasmi kwa fukara kwa sasa ni kama alama ya kuwa na makazi rasmi kwa wakati ujao.

Matumizi ya neno kituo au mkusanyiko wa makazi linatokana na uzoefu wa kikoloni ambao bado unahitaji mfumo wa aina hii, kwani wakati wa ukoloni vituo vilikuwa Parisi au Landani. Maelekezo haya kutoka nje bado yanaelea katika akili za waafrika, kila leo baadhi ya watu wa miji ya kiafrika wanajivunia au wanatamani kuwa kama Parisi (Paris) au Landani (London). Sisi wa Jiji la Wakulima tunatengeneza kitu cha aina Fulani kinachotoka kwa watu na sio kutoka katika vituo, watu wenyewe ndio watakaokuwa kituo.

MFANO WA AL NAMBA 21: ONYO KUHUSU VIPAUMBELE.

Katika dunia nzima, inawezekana kukutana na tabia ya kuweka kitu kimoja juu ya vitu vingine vyote. Sisi wa Magharibi tunasema kitu kimoja ni muhimu sana na kitu chenyewe ni kuwa na afya njema. Watu wamesahau afya ni muhimu kuliko vitu vyote. Hata hivyo itakuwaje kama mtu hatakuwa na afya njema inayotakiwa. Lakini watu wengine wanashawishika kuwa familia ndio iwe ya kwanza na kabla hata ya vikundi vyote vya kijamii. Wengine walipendekeza shule (rasmi) lakini je shule ndio mfumo pekee wa elimu?

Kwa kawaida tabia ya ukiritimba huleta udanganyifu katika kazi mbalimbali, wao huegemea zaidi katika mawazo ya aina moja tu, wakati mawazo hayo hayapo tena. Tutakapokubali mwingiliano ndipo zitakapotokea sababu nyingi za umuhimu wa mwingiliano na kila mmoja kumshawishi mwenzie. Tunatakiwa tuishi kwa kuangalia sababu mbalimbali kwani kuna mitizamo mbalimbali ikiwemo, hali tofauti, hisia na ndoto za kila siku, kutokana na mambo hayo ni hatari kudai vipaumbele kwa jamii. Mara nyingi madai ya vipaumbele yanahusisha kutengana kwa vipengele ambavyo vina uhusiano mkubwa au muunganiko na yale yanayohitajika. Tunatakiwa kuwa waangalifu kwani kipaumbele kinamaanisha hatua ya kwanza inayoongoza hatua zinazofuata ili ziwe katika mchakato. Hatua hiyo inaweza kulinganishwa na mguu wenye vidole vitano bila vidole hivyo katika mguu ni ulemavu.

Faida ya kuwa na timu kubwa ya wasanifu majengo ni ili waweze kutoa mawazo yao na kuwashirikisha watunza bustani na watu wa mazingira. Wakulima wakubwa na waekolojia na wasanii wanatakiwa kusaidiwa na waatropolojia na wasemaji kutoka kundi kubwa la wanaume na wanawake wote wakiwakilishwa. Vipaumbele vinachukuwa maana nyingine kidemokrasia, ambako watu wengi watashiriki kuvielezea. Kwa wakati ujao vipaumbele vya Jiji la wakulima Afrika vina maana ya mchanganyiko wa mawazo mbalimbali. Hivyo tunarudi katika kiini cha afrika ambapo kila kitu hufanyika kutokana na mawazo mbalimbali na kwa kukubaliana. Kiini cha msingi kwa afrika nzima ni mchanganyiko wa mawazo.

MFANO WA AL NAMBA 22: UFANISI DHIDI YA UHOLELA

Mafanikio ya nchi za kimagharibi yameweka mkazo katika maono yanayopelekea mpango wa awamu ya utekelezaji. Kujenga mji ni kazi ngumu na itahusisha wataalamu kutoka vitengo mbalimbali vya kisayansi vitakavyotegemea kiwango cha uchumi na uhalali wa kisheria, wataalam wa ndani na wa nje pia mitizamo ya wasanii na mitizamo binafsi ya wapangaji wa miji itasaidia kutengeneza umbo la ukuwaji wa mji. Brasilia ya Oscar Niemeier ni mfano mzuri sana wa mji mkuu mpya kati ya michache iliyopo. Wakati miji ya kimagharibi ikiandaliwa katika miaka ya zama za kati kulikuwa na vielelezo vya jiji jipya katika kuta zao na vingi vilipatikana katika sehemu za matajiri.

Wafrika hufikiri tofauti katika namna yao ya kufanya kazi. Ugumu umeelezwa katika uthibitisho namba 08 (nane) ambao utaongoza katika njia tofauti kabisa ya kuonesha, kushirikisha na kutekeleza pia; kuepuka kutumia njia sahihi katika kupanga mambo mbalimbali matokeo yake yataonekana. Mtazamo chanya ni kwamba utaratibu wa ujenzi umetawaliwa na uhalisia kwamba ni nini kinatakiwa kwa wakati huu, nini kinatakiwa kuandaliwa kwa ajili ya leo au kesho au kwa ajili ya muda mfupi ujao. Hata hivyo muda uliopangwa unaweza kubadilika muda wowote, mchanganyiko wa vifaa na njia zinazotumika zinaweza kuonekana kuwa tatizo. Uwezo wa kubadilika, ushirikiano mzuri katika matukio vitaleta utatuzi katika mazingira magumu. Hii ni faida kubwa ya utatuzi wa kiafrika.

Kutumia mazingira halisi imekuwa kama sanaa; falsafa na namna ya kuishi imetoa matokeo ya kushangaza hata kama kuna mibadala michache kama vile; Njia ambazo watu huzitumia, matukio ya kifalsafa, kutambua uwepo wa roho za wahenga na kuziheshimu na uelewa wa mabo yao wenyewe.

Hakuna cha kushangaza kuwa, utatuzi wa kiafrika unaonesha utofauti ulio wazi na zile njia za kimagharibi katika kushughulika na kazi ngumu. Hivyo utatuzi wa kiutendaji unatakiwa kuwepo wakati wataalam wa kimataifa wanapokutana na changamoto za ndani na dhana potofu, wakati teknolojia kubwa itakapoingia katika maeneo ya kiimani, wakati umagharibi utakapohitaji kuongezewa muda na kumalizika kwa muda uliopangwa, na wakati akili zikifanya kazi kwa haraka sana.

Utatuzi wa aina moja ni mpango mzuri kutokana na viwango vya kisasa ambao utatumika kama mwongozo na utafanyiwa kazi na wenyeji. Njia nyingine za kuiga uhalisia wa kiafrika ni kutengeneza vikosi vilivyo andaliwa kienyeji na wageni wenye uzoefu pamoja na waafrika wenye kujua mila. Njia ya tatu inahusika na vipaji kutoka katika historia mbalimbali vinavyosaidia kufanya kazi, kutoa zana na njia za kushirikiana kwa kuhusisha mamlaka rasmi ya jamii husika na mamlaka isiyo rasmi ili kutafuta utatuzi.

Tukumbuke kuwa fukara wasio na makazi ni waanzilishi, wachunguzi na watafiti wa kipindi kijacho. Wote wana matumaini ya kuwa matajiri siku moja, hivyo watengeneza hali nzuri kwa ajili ya kizazi kijacho kwa kufanya mambo mazuri yatokee katika hali iliyopo. Jambo hili litawezesha kujenga hali nzuri ya wakati ujao katika jiji la wakulima. Kwa kuleta tamaduni zao na maarifa ya kilimo katika mazingira ya mijini itapelekea hali nzuri sana ya maisha na itakuwa chachu muhimu kwa ujenzi wa Jiji la Wakulima.

Eneo jingine, ni kushirikisha na kuinua kiwango cha wanawake wa kila rika. Wanawake wamejikuta wenyewe katika hali ya kukosa matumaini, msaada na fedha; lakini wanakuza watoto wao, wanasimamia nyumba zao na mashamba pia wanafanya biashara ndogondogo. Uzoefu wao wa kucheza upatu umewajengea hali hii,

wakati wanaume wanafanya kazi zisizo na uhakika, kutafuta wasichana na kunywa pombe wanawake wanachanganyikiwa kutokana na kazi na changamoto za kila siku. Hivyo basi kujenga uwezo na maarifa kwa wanawake pamoja na utengenezaji wa vipaji inaweza ikawa sababu ya msingi ya kujenga Jiji la wakulima.

MFANO WA AL NAMBA 23: CHAMA CHA VIWANGO VYA UJENZI AFRIKA. (IBA)

Hawa wanapendekeza kujenga miji mizuri katika bara la Afrika kuliko kujenga mji mkuu mpya. Nashauri kuwe na upangaji na kuanza kujenga kwa mitindo ya aina tatu katika maslahi ya Jiji la Wakulima. Taratibu najenga picha ya mji wa South Afrika, Cammerron, au Ghana na Uganda au Tanzania pamoja na miji hiyo inaweza kuwa Mozambique na Mali au Bikina Faso. Watu wa Afrika na hasa fukara wasio na makazi wana hasira na mji mpya unaoanzishwa. Watu kutoka sehemu tatu maarufu za mafukara nchini Nairobi ambazo ni Bonde la Mathare Kihea na Soweto, imethibitishwa pia baadhi ya watu wa Uthiru na Ritura wanajivunia na wanashawishika kuendelea kuwa wakazi wa maeneo hayo kwa ajili ya muziki, mitindo, elimu na mabadiliko ya kiteknolojia. Kwa watu wa nje hawawezi kuamini kuwa watu hawa wana hamu ya kuvumbua vitu vipya. Hii ni tofauti na mawazo ya jumla ya wanajamii.

Maslahi muhimu hayapo tena, kinachohitajika ni watu wenye maono na fedha. Kama mtu atafikiri kuhusu kiasi kikubwa cha fedha kinachotumiwa na taasisi na mabilionea na mamilionea kupambana na ukimwi Afrika, hari na nguvu hiyo hiyo inatakiwa kukua na kutengeneza taasisi na kujenga maisha mazuri. Kauli mbiu inatakiwa kuwa “Kabla ya ukimwi katika Jiji la Wakulima, Jiji jipya linahitajika katika mapambano ya vita dhidi ya magonjwa na zaidi sana kupambana na njaa”. Katika jiji la Lagosi (Lagos) kauli mbiu mpya ilikua “Tunahitaji miji mipya”, hii inaonesha kuwa kuna majaribio yanayoonesha hali ya kufanya jambo fulani katika Jiji la Wakulima.

Hata hivyo mitandao itashangaza kwa kuonesha kuwa miradi mingi ya kutengeneza bustani tayari imeshaenea katika bara zima. Kutoka Nanibia hadi Mozambique na kutoka Kenya hadi Senegali inaonesha kabisa kuwa watu wameshaanza majaribio. Kwa sasa viongozi wanatakiwa kuwa na maono zaidi, watu wenye moyo wa kufanya majaribio, na wanaoona umuhimu wa kuyafuatilia. Kizazi kipya cha viongozi wenye utaalamu watayachukua haya yote katika hali mpya.

IBA ya afrika inaweza kuchangia kwa kiasi kikubwa kubadilisha hali hii na kuifanya kuwa hali ya hatari. Wasanifu majengo wa kiafrika wako wapi? Wako wengi duniani lakini hawana nafasi katika bara la Afrika. IBA inaweza kuwaweka pamoja na wasanifu majengo wengine duniani ambao wanapenda jaribio la aina hiyo. Nakiri kwa nguvu kuwa, umoja katika mabara yote ni muhimu, hii itapelekea hubadilishana mawazo sio tu kwa kutumia satellite na mitandao lakini mara tu yanapohitajika. Jaribu kufikiria mikutano ya ana kwa ana ya watu wa miamba, wanajiografia, wasanii wa ardhi wajenzi watumishi wa Mungu na wakulima wa kilimo cha mazingira na raia wa AgroCity.

Kwa maneno mengine Jiji la wakulima limeanza kwa mazungumzo na kubadilishana mawazo na baada ya mafanikio, muundo na upangaji wa wa jiji hilo utafuata. Nafikiria kuanzisha ubia wa kibiashara na makampuni makubwa ya uzalishaji wa mbegu na madawa ya kilimo ya Bayer Monsanto. Ushiriki wa kibiashara pia na Chem China ya wachina pamoja na Syngeta duPoint Dow Chemical na kilimo cha kibiashara katika matawi mengine kama vile ADM au Cargill.

MFANO WA AL NAMBA 24: JINSI YA KUKIENDELEZA KWA CHAMA CHA UJENZI.

1. Mwaka 2001, Makazi ya Umoja wa Kimataifa yalianzishwa na makao yake makuu yakiwa Nairobi Lengo lilikuwa ni urejuzaji wa miji katika bara la Afrika. Kikosi kilichokuwa na shauku binafsi katika Jiji la Wakulima kilichoongozwa na profesa msanifu majengo watawasiliana na taasisi ya shirika hili la kimataifa.

2. Kukosekana kwa makazi: Kitivo cha usanifu majengo cha Chuo kikuu na wapangaji wa miji pamoja na serikali rasmi wanatakiwa kuandaa kipande cha ardhi kwa ajili ya majaribio ya vifaa na mbinu za ujenzi. Eneo la majaribio ambalo ni kiasi cha viwanja 10 vya mpira litakuwa ni eneo la kufanyia kazi hiyo kwa wabobezi 20. Mabunio yao na ugunduzi wao lazima uende sambamba na mabunio ya dhana za wasayansi wengine waliopo.
3. Pia itafaa kuwa na eneo jingine la pili kwa ajili ya majaribio chini ya uongozi wa kitivo tofauti chenye maelekezo tofauti. Moja kati ya maeneo hayo linatakiwa kuwa kwa ajili ya majiji na jingine kwa ajili ya kilimo zaidi (Wanyama, maua au maisha ya kijamaa)
4. Eneo moja la majaribio litakuwa Ghana (Kumasi) au Ibadan Nigeria (IDA) katika taasisi ya Kilimo cha kitropiki ambacho ni miongoni mwa kituo kinachoongoza katika utafiti duniani pia kinahusika na majaribio ya kilimo kikamilifu. Kituo kingine cha majaribio kinaweza kikaunganishwa katika mpango wa eneo la Silicon Savannah, Karibu na Nairobi
5. Katika vituo vya majaribio data zinapatikana majini na ardhini, Atlas na riwaya zipo kukoka ICRAF Nairobi (Kituo cha utafiti na utunzaji wa misitu Duniani) Kumbukumbu za kila siku za utafiti zitaruhusu mrejesho na kubadilisha data pia.
6. Taasisi zilizopendekezwa zinatakiwa kuomba kibali cha serikali.
7. Bajeti ya miaka mingi pamoja na malengo yaliyowazi kwa mwaka vitaruhusu kupata fedha kutoka vyanzo vya serikali, mataifa mbalimbali au taasisi za kimataifa.
8. Kama majaribio yataonesha matokeo yanayoridhisha maeneo hayo ambayo majaribio yanafanyika yatakuwa mali ya ushirika wa wakulima ujao. Mapendekezo haya yanaweza kusaidia kama muundo utafanana katika afrika na dunia nzima.

MFANO WA AL NAMBA 25: MISINGI YA UCHUMI KATIKA AGROCITY

AgroCity inatakiwa kuwa jiji la kijamaa na sio jiji la kijima, zaidi ya hayo Jiji la Wakulima sio jiji la kibepari, ni jiji lenye mchanganyiko wa ubepari na ujamaa. AgroCity ni jiji la utendaji na sio la kiitikadi, Jiji hili ni zao la mfumo usio rasmi, kwani raia wa mji huu watapambana na udhaifu wa kutokuelewana kidemokrasia.

Jiji hili linatakiwa kuweka umakini mkubwa katika mahitaji ya vijana. Hatuwezi kuwasomesha vijana bila kuwapatia kazi kulingana na elimu zao wakati wenye elimu isiyo katika mfumo rasmi wanaweza kutengeneza ajira mpya, wote tunatakiwa kufikiri kuhusu ajira na kutengeneza ajira mpya. Wazee wanatakiwa kupumzika ili kuacha nafasi na kutoa mwanga unaoridhisha na kuendelea kuwa na furaha ndio hekima iliyo muhimu. Ili kuwaelimisha watoto wa kike, shule zenye utaratibu mzuri zinatakiwa kuandaliwa haraka. Hii itasaidia kuwaandaa wasichana waweze kuingia katika maisha halisi kama wake, akina mama na wafanyakazi katika uzalishaji au katika biashara, na wao waweze kuona umuhimu wa kazi zao sio tu katika familia na katika jamii pia. Wanawake ni wafanya biashara katika masoko ya ndani. Wanaume wanatakiwa kuwapa nafasi ya kujisimamia na kujishughulisha wenyewe.

Jambo la msingi katika AgroCity ni ushirikiano. Mume na mke watafanya kazi na kupata fedha, fedha hizo sio za mtu mmoja ni za wote. Katika mji huu wengi watafanya kazi katika bustani na maeneo ya kazi. Washauri watawaelimisha watu kuendesha biashara zao na kusambaza ajira katika familia na majirani pia. Kushirikiana katika matumizi ya mashine na uwezo walio nao ni muhimu katika shughuli mbalimbali kama vile kuotesha, kuvuna, kuchakata na kuhifadhi.

Baadhi ya vipande vya ardhi vitakodishwa kwa wapangaji kwa mikataba ya ardhi na kiasi cha mavuno watakachopewa jamii ya jiji la wakulima kinatakiwa kuoneshwa mapema na kwa uwazi.

Kazi za kijamii zinatakiwa kupewa kipaumbele kikubwa, na kila raia ana deni la kuufanya mji safi. Utaratibu wa kutoa mikopo midogo ya fedha unaanzishwa. Katika Jiji la Wakulima watu wengi huanza hatua kwa hatua na ili kufika mahali fulani watu wanahitaji mikopo

midogo midogo. Moja ya eneo hasa la Afrika Magharibi Tontine imeanzishwa, ambayo kikundi cha watu hadi 12 huungana, kila mmoja huweka fedha walizokubaliana katika chungu kimoja, wakimalizika wote fedha hizo huenda kwa mwanamke mmoja na kipindi kijacho huenda kwa mwanamke mwingine. Hivyo ndivyo inavyofanyika kutoka kwa mwanamke mmoja kwenda kwa mwanamke mwingine kila wanapokutana. Utaratibu kama huu hufanyika pia huko Egypt (Gameya na Susu), huko Afrika katika maeneo ya kiislam. Tontine ni sherehe ndogo za ukusanyaji na uhifadhi wa fedha Afrika.

Kama mbadala wa kusafirisha fedha katika Umoja wa Magharibi, baadhi ya wakenya katika chuo kikuu cha KCA na kampuni ya safaricom wameanzisha utaratibu wa kusafirisha na kuhifadhi fedha katika simu za mkononi. Ni kwa muda mfupi utaratibu huu uliteka Kenya na kwa sasa umeenea nchi nyingine za kiasia, hii ni mifano miwili inayoshawishi kuwa miaka ijayo mabadiliko mengi ya kielektroniki yatafuata. Tunatakiwa kuwa wazi ili kuingiza hayo mabadiliko katika kusanifu majengo mjini.

Wafrika bado hawana utamaduni wa kutunza fedha. Utaratibu unaohusu fedha na njia za ukusanyaji wa kodi uliopo katika Afrika unafanana na ule wa kikoloni. Kaskazini mwa Afrika watu wana uhusiano na fedha kuliko dini ya kiislam. Katika Afrika kusini Waingereza walianzisha mfumo wa fedha, makaburu walikuwa zaidi wafanya biashara wa uchumi kwa kubadilishana huko vijijini na mpaka sasa katika fikra za wafrika biashara ya kubadilishana bado ipo. Kutokana na vidonda vipya na vya zamani vya ukoloni bara la Afrika lilikuwa maskini sana na lilibakia maskini hata kwa karne za usasa. Kwa nini? kwa sababu wakoloni walisafirisha rasilimali za asili na madini na hawakuanzisha viwanda katika maeneo yao ya ukoloni, ndio maana Afrika haikupata faida yeyote kutoka katika rasilimali zao muhimu au uzalishaji wao. Kwa mfano kutoka Afrika kahawa ghafi ilisafirishwa kwenda nje na baadaye kahawa iliyosindikwa ilisafirishwa kuja Afrika, hivyo hivyo hayo yalifanyika kwa mazao mengine kama chai, ndizi mananasi nk.

Hata leo waafrika hawapati fedha yeyote kutokana na bidhaa zilizoongezwa dhamani. Kwa sasa wachina wameitawala Afrika na wanatumia mfumo mpya wa kikoloni. Wachina ni werevu, wanarejea katika ukoloni wa kimagharibi na kusema “Wazungu walikuwa wakiwaibia lakini sisi tutawapa vitu kwa matumizi yenu kama vile barabara na reli.” Kwa kuhitimisha, dhana ya Jiji la Wakulima ni mchanganyiko wa kilimo na ukuzaji miji mipya itakayoleta mfumo mpya wa kiuchumi na inaweza kuwa njia ya kuleta maendeleo ya kushangaza Afrika.

Wakati wa ufafanuzi wa dhana mbalimbali nilijitahidi kila wakati kujaribu kutoa mibadala mingi iwezekanavyo. Hata hivyo sio mawazo yote yaliyotolewa lazima yaingizwe kwa haraka katika kufanyiwa kazi au katika mradi, lakini yatatoa nafasi kubwa ya kuchunguza yale yanayoweza kutumiwa. Kwa muhtasari kazi zinazofanyika katika maeneo mengi ya kutolea huduma za afya, muda wa ziada, sanaa, vipaji na michezo vimefungua masoko makubwa na vituo vidogo vidogo kama muunganiko wa biashara ndogondogo na urejezaji. Miundombinu kwa ujumla, vituo vidogo vidogo, mikutano isiyo rasmi na vitendo vinavyojitokeza vimepewa nafasi kuwa ukumbusho mzuri wa maonesho na matukio. Maeneo ya uzalishaji ya binafsi na ya umma, maeneo ya starehe, na sherehe za sanaa za kijamii zinafanana na za jiji la wakulima zaidi kuliko makumbusho makubwa machafu. Shughuli za mijini na ukaribu baina ya watu zinawakilisha aina ya maisha ya jiji la wakulima. Upatikanaji wa elimu na mitandao ya kielektroniki ni muhimu katika maisha. Watu wote wanahusika na elimu, maisha ya familia na afya ya jamii lazima pia waone kwa upana ubaya wa vyombo vya kielektroniki.

3.5.1 MUHTASARI WA MHARIRI WA MAHITAJI YA AGROCITY

Baada ya shauku na mtizamo unaoshangaza wa hisia na fikra za wabantu kutoka katika kona ya Swis Jiji la wakulima lithitaji muongozo kutoka ndani, Mambo ya kiafrika na Kikosi cha kitamaduni chenye waalimu na wataalam wenye kujua mambo ya kiafrika au muda zaidi unahitajika kuliko kizazi kimoja ili kuweka sawa mahitaji ya raia wa kiafrika, pamoja na mpango unaoendana

na kipindi cha kuingiza mawazo mapya. Katika kuendelea kujenga jiji la wakulima mahitaji yataandaliwa kwa urahisi zaidi na hasa yale yanayohitajika kuliko kukiwa hakuna mfumo wa maisha. Fikra za wamagharibi na Waasia havitaweza kamwe kuendana na hali ya jamii ya kiafrika. Hata hivyo mchanganyo wa vikosi vyenye mipaka katika mrejesho kutoka kwa wageni utakuwa na nafasi ya kuongoza mchakato au kuacha ubadilike kulingana na raia wa jiji la wakulima. Miradi na hatua zinazochukuliwa na jamii zinatakiwa kuheshimiwa kama sheria inayotawala.

Kama yalivyo matokeo, fedha za ndani zitakuwa njia nzuri ya kurekebisha maendeleo hasa yale yenye mahitaji ya kifedha. Kama AI alivyonesha kwamba hatua ndogo ya kuanzia ni kukua kulingana na maendeleo, kukua katika ubunifu na wakati mwingine kurudi nyumba kunapelekea njia mpya tofauti.

na mashaka yote Kilimo cha mjini kiliweza kuanzishwa hata wakati wa kipindi cha waanzilishi wa miji. Kujitosheleza kwa waanzilishi kutatengeneza data na uzoefu wa kipindi cha upanuzi. Jiji la Wakulima linaweza kukaribisha wakimbizi kutoka dunia nzima. Wageni wataingizwa katika kilimo mjini kuanzia siku ya kwanza. Jambo muhimu ni kuwapokea katika vituo vya kuwakaribishia na kuwafunza ukaribu mapema. Wanachokihitaji baada ya kuwasili ni makazi, chakula, ajira, elimu na usambazaji wa vifaa tiba, hii itawaruhusu kuzoea haraka mazingira hasa wanapofanya kazi kwa pamoja na waanzilishi wazawa.

Kulingana na mpangilio wa Maslow mahitaji yatabadilika kila wakati kutegemeana na mafanikio. Mchanganyiko wa wageni na raia wa msimu katika jiji la wakulima utaruhusu kuhamisha kwa uzuri maarifa na kutia bidii kulingana na mahitaji ya jamii.

SURA YA NNE

MIUNDO MBINU NA HUDUMA ZA AGROCITY.

4.1 UTANGULIZI WA MHARIRI WA AGROCITY KUHUSU MIUNDOMBINU NA HUDUMA.

Miundombinu na huduma vinatakiwa kuoteshwa kufuatana na mahitaji ya watu. Jambo hili ni rahisi kwa eneo jipya. Kwa huduma inawezekana kuanzia kwenye jiji lolote. Hata hivyo kwa Miundombinu mabadiliko ya haraka na uboreshaji vitahitajika.

Kwenye hitimisho wa sura hii tutakuwa na nafasi ya kuamua ikiwa majiji tuliyonayo sasa yanaweza kubadilika kuwa majiji – kilimo au la.

Aidha kwa kubadili kwa awamu na kwa kidogo kidogo. Kwa mtazamo wa mahitaji ya vifaa na dhana kwa vizazi vya sasa na vya baadaye, ni muhimu kujikita kwenye miundombinu na huduma muhimu kuelekea utamaduni utakaohusu mahitaji yanayoelekezwa. Vipimo vya mambo mengi muhimu ni lazima viheshimiwe. Kupanga, kutekeleza, na kuendeleza waanzilishaji wa AgroCity vitahusisha wakazi wote hususani wa kike ambao ni mchango mkubwa wa thamani ya uzoefu kutokana na kujishughulisha kwao kwa shughuli muhimu za kila siku kama vile kazi za nyumbani, vibarua vidogo vidogo, ukuzaji na utunzaji wa familia, wanaukoo, majirani, na wahamiaji.

Marika yote wataeleza mahitaji yao kuanzia shule za chekechea, watoto wengine, wanafunzi sekondari, na vyuo, watumishi, wake majumbani hadi watendaji wakuu serikalini.

Hata Wahenga (wazee wa busara) watachangia Miundo na tamaduni zao.

Majiji – kilimo yatatofautiana kutokana na sababu za kihistoria, Kijiografia, Kiuchumi au za Kitamaduni.

Hata hivyo maswala mengine ya kawaida yatabakia vile vile, yakihitaji urekebishaji wa ndani. Baadhi ya taratibu zitakuwa na mvuto wa utekelezaji wa haraka na nyingine zitakuwa zinabadilikabadilika. Uzoefu wa baadaye utaashiria matokeo.

4.2: MIUNDOMBINU NA HUDUMA KUTOKANA NA MATAKWA YA WAKAZI.

MFANO WA AL NAMBA 26: VIFAA VYA UJENZI.

Sio vifaa vyote vinafaa kwa hali zote za hewa. Taratibu za maeneo ya nusu jangwa ni tofauti na sehemu zenye mvua kiasi. Mvua nyingi huathiri vifaa kwa njia ya tofauti kuliko itokeavyo kwa upepo mwingi uchanganyikao na vumbi.

Hapa fuata mapendekezo. Alama na mawendunja au mawingu na tumia udongo mfinyanzi au tope au udongo kichanga.

Vifaa hivi hudumu zaidi na vinafaa zaidi kutumika katika Afrika – kusini mwa Sahara.

Mawe mchanga hufaa zaidi kwenye hali ya hewa ya wastani (vugu vugu). Plasta lazima itumike kwa uangalifu kwani katika michanganyo mingi mchanga mwepesi au vumbi vyaweza kuongezeka. Plasta iliyopunguzwa yaweza kuwa ya hatari zaidi katika nchi zenye matetemeko au vimbunga. Haiti hadi Japan na kutoka Italia hadi Chile.

Uangalifu maalum lazima ufanyike katika upakaji rangi nje na ndani ya kuta zenye mchanganyiko wa rangi na madawa.

Michanganyo ya rangi haihitajiki katika hali ngumu ya hewa kwani ndani ya kuta na kuharibu kuanzia ndani ambapo haionekani mara moja.

Vivyo hivyo mchwa walao kila kitu cha mbaao hadi kuangusha kitu kikubwa.

Ujenzi wa Kikemikali waweza kuathiri miundombinu Afrika kwani matokeo yake hayajaribiwi katika bara hilo na katika hali tofauti za hewa.

Hata hati ya waranti haisaidii kwani ukarabati wa awali waweza kufanyika kabla muda wa miaka miwili (2) ya waranti kuisha.

Ninatambua kuwa matatizo mengi katika barabara nyingi za Afrika kuwa siyo tu matokeo ya uzembe lakini pia ni matokeo ya matumizi mabaya ya vifaa kama vile saruji, lami, mchanga, mawe, ambayo hayafai kwa barabara za Afrika. Pengine pembeni mwa barabara kungeangaliwa zaidi kwa kuotesha miti. Barabara zote kuu huwa hazina kinga dhidi ya maji na vumbi. Hata Wakoloni hawakuweka maanani sana kuhusu athari ya vumbi na maji. Watu wengi hawatii maanani athari za muda mrefu vumbi na maji kwenye miundombinu kuhusiana na mabadiliko ya joto yanayosababisha milipuko ardhini.

Kadhalika matokeo kama hayo yaweza kutokea kwenye kuta za nyumba. Katika kilimo cha kawaida lazima tutambue athari za jua, vumbi, upepo, na mabadiliko ya halijoto na hata unyevu ulioko angani.

Hali hizo tatu zinahitaji umahiri zaidi kuzishughulikia.

Wazungu hawakufundisha Waafrika kuhusu mwingiliano huo. Sisi Wazungu tulishughulikia maswala hayo kwa kusahau hali halisi ya baadaye. Lakini sasa ni muhimu kufanya haraka maingiliano yatatuzalishia ajira. Cha muhimu ni kuwa kazi ya kujali na uangalifu isielekezwe kwa wanaume tu.

Kutokana na kilimo cha kawaida kukipanua kiwe cha uzalishaji tutaanzia kwenye misingi ya mabadiliko muhimu. Mabadiliko hayo ni sharti yaelekezwe na yajifunzwe hususani kwa Afrika.

Hatuelewi utamaduni muhimu isipokuwa kwa imani fulani au tamaduni za kiislamu. Hata zabibu na matunda ya aina yake

hutakiwa uangalifu wa makini kwani huchafuliwa na vumbi, ndege, na wadudu aina tofauti.

Kwa Afrika tunakosa uelewa wa mambo haya. Hatua kwa hatua majaribio kutoka wataalamu wa miwa huhitajika kwa kadri tunavyojifunza kuwa elimu haiwezi kurithiwa moja kwa moja na Afrika.

Ili kujenga AgroCities sote tunatakiwa kujifunza mengi. Mtu binafsi mmoja hawezi kuunganisha utaalamu huu. Kazi mradi ya pamoja inahitajika siyo tu kati kaskazini na kusini bali vile vile katika Vyuu Vikuu vya Afrika. Hatuwezi kutenganisha uchoraji ramani na mada hii. Kwa Afrika vifaa vingi lazima viendelezwe na kujaribiwa. Waafrika watalazimika kuacha kuiga kutoka mataifa ya magharibi. Maono yao yasiwe Singapore lakini Bara la Afrika. AgroCity ni msingi wa changamoto tu Afrika na tiba kwa kutoka kwenye kujiinua wanyonge.

Msimamo maalumu upewe kwenye matatizo ya upumuaji. Vinyonyozi vya sasa hivi visivyokidhi haja viondoke haraka.

Inahitajika maji na nishati ambavyo hatuna. Vinyonyozi hivi husababisha mpasuko wa mambo muhimu ya kibinadamu na kuleta maumivu ya uvutano kati ya utajiri na umaskini. Msanifu wa ujenzi mchanga wa Ivory Coast Isa Diabati anajitahidi kufanyia kazi vipumua hewa kwa majaribio ya tabaka za mapaa. Kwa vile kila kitu huhusishwa na kila kitu, Isa Diabati anawazia mabati yaliyopo. Mapaa ya mabati hayakubaliki kwa hali ya hewa ya Afrika. Hata hivyo Waafrika huchukulia mabati kama alama ya maendeleo.

Katika udahili na Radio DFR 2 (tarehe 4 Oktoba 2016) Diabati alisema “Waafrika hatari na wagumu hawako tayari kubadilika kutoka maisha ya mabati. Kuyaacha inamaanisha kurudi nyuma kimaendeleo.” Kwa hitimisho sisi ni wa nje, na hatuwezi kusadiki kuwa vifaa vyovyote vina alama ulinganishe na mabadiliko hayo.

Afrika haina tu matatizo mchanganyiko lakini pia mlinganyiko wa vipimo vya mambo tofauti kwa hiyo mambo mengi huwa na sitofahamu na ukataji tamaa. Kwa hiyo kila vifaa vitumikavyo huzaa

gumzo jingi kwa watu tofauti. Ni muhimu hadithi hizi zikawa na misingi ya ubunifu na ukweli wa kihistoria.

MFANO WA AL NAMBA 27: BARABARA, MAENEO WAZI NA KUTA ZA NYUMBA.

Kwa jiji la Kiafrika hususani AgroCity barabara na mitaa ndani na nje ya jiji hulinganisha jiji na dunia na kulitoa kwenye kujitenga. Watu wengi huweka kipaumbele kwa barabara unganifu nzuri hata kwa kujenga shule na Zahanati.

Ni lengo lipi la kupata elimu waelekeze watu kwenye dunia?

Walikuwa na mawazo kuwa barabara zote “huelekea Roma.” Kwa mabadiliko ya kuelekea Paris, London, au Cairo. Walijenga barabara ndogo za mitaa zilizoелеkezwa kwenye vituo vya nishati kama vile ndoto ya Cecil Rhodes ya barabara kutoka Cape town hadi Cairo. Dhana hiyo huonekana katika mji mkuu wa Lusaka – Zambia ambapo barabara kuu ya biashara huitwa “Barabara ya Cairo” (Cairo Drail). Kwa Afrika kila barabara iliyojengwa huchukua mamia ya kuachwa na upweke au kuachwa barabara ina umuhimu siyo kwako kwa Waafrika.

Yawezekana ndiyo maana watu hawatunzi barabara zao. Waafrika wana mawazo ya ndani ya kutokana na matatizo yao kwa kusafiri kutoka nje ya nchi zao kukutana na ndugu, jamaa, na marafiki kushiriki tamaduni na kukutana makaburini. Wanataka kushirikishwa na kuachana na upweke. Zaidi ya hayo barabara zina umuhimu katika kusafiri na kuhamahama.

Hata leo Waafrika huota ndoto za Agano la kale, kitabu cha EXoDUS, wengi bado wako karni za utumwa kwenye mawazo yao na woga wa kuwindwa na kupelekwa nchi za watu.

Barabara huandaa safari ya kurudi nyumbani. Hata leo Ndani ya fikra zao bado wanakumbuka njia kama njia ya mtaa mmoja (oneway street).

Kwa hiyo barabara huwafanya watu huru, kujuana na rafiki. Hata hivyo kwa nini barabara zina hali mbaya hivyo siku hizi? Miinuko mashimo, maporomoko? Pengine waweza kuwaza kuwa Waafrika wanataka kutoelewa hizi barabara ambazo siyo zao bali muhimu kwa wanyonyaji. Barabara nyingi za Afrika siku hizi huonekana kama picha za kukata tamaa, sawa na inavyoonekana katika kazi za Mpiga picha mkuu wa Marekani Dorothea Lange (1895 - 1965). Barabara vilevile ni vyanzo vya vumbi, kwa Waafrika huona kama mawingu yanayofunika vichwa. Leo hivi Afrika ni Bara la mawingu mengi ya mavumbi. Barabara lazima zivutie wanamipango – miji na wachoraji ramani hasa katika majaribio ya AgroCities. Afrika imejaa maigizo au licha ya hilo katika mada yoyote maana na tafsiri tofauti za ujumbe huonekana. Waafrika wengi huishi nje kwenye maeneo au kwenye mitaa. Kwa jiji lolote la Afrika, maeneo tofauti hutoa nafasi kwa shughuli tofauti. Eneo ni kama mahali pa mabadiliko. Hata hivyo Plaza ya Afrika ina tabia tofauti na ya Athens au Roma na tofauti kabisa na eneo la Kiislamu mbele ya Msikiti.

Nashindwa kuelezea Plaza ya Kiafrika kwani Waafrika hapo nyuma hawakuweza kujenga hata moja. Wanapendelea ya mviringo kama wauonavyo mwezi au watahitaji ya mraba? Wengine wana maono kutokana na wakati uliopita kwenye mawazo yao, lakini ni mahali pa ng'ombe, au mahali pa soko.

Hata hivyo Plaza ya Jiji iweje? Kwa sasa hata hivyo kuta za nyumba binafsi ni chache. Hapo baadaye idadi ya watu itabidi ibadilishe nyumba zenye paa mbili au ghorofa tatu. Hii itaruhusu matunda na mboga kuoteshwa kwenda juu kwa nje ya nyumba, barazani, na kwa matuta. Majengo binafsi na ya Umma yatafanya ardhi mpya ya kilimo. Tena na tena AgroCities hupangwa kwa mchanganyiko wa mawazo kutoka Waafrika na watu wengine wawazi duniani kote. Kwa hiyo hata kuta za nyumba zaweza kuwa kivutio na barabara ziongozazo ulimwenguni, na Plaza kuwa sehemu ya ulimwengu mpya.

MFANO WA AL NA 28: USIMAMIZI WA HUDUMA ZA MAJI.

Baada ya hewa na jua, hewa maji ni hitaji muhimu kwa binadamu. Hata hivyo tusipoendeleza teknolojia zake na kutafuta vyanzo vya maji ya kunywa kama vile ujereshaji maji-taka kuwa maji safi, au kusafisha maji chumvi ya bahari kuwa maji safi binadamu ataangamia kwa kiu na mbaya zaidi mamilioni ya watoto wachanga watakufa kutokana na maji machafu ya kunywa. AgroCity lazima itumie teknolojia za kutoa maji safi kwa wote. Teknolojia nyingi hupatikana Kimataifa na kuna ugunduzi mpya kila mahali. Mahitaji ya awali kama vile vyoo, matundu ya maji-taka hutatua sehemu tu ya tatizo. Uvujaji hutokea kila siku na kusababisha uchafuzi wa hali ya hewa kwenye mazingira na uchafuzi wa maji ya kunywa. Zaidi sana maji-taka na yale ya tope hayaweki dawa kuua vijidudu ipasavyo. Utaalamu waweza kugeuza taka kuwa nishati, Biogas, mbolea, virutubishi, na hata maji ya kunywa. Malighafi hizi muhimu zaweza kusaidia kuboresha maisha ya watu na kuanziasha mbinu nyepesi ya urejeshaji wa maji (recycling).

Kufikia lengo hili kuu kuungwa mkono na wataalamu kinahitajika. Vyuo vikuu vya Afrika lazima vianzishe teknolojia kutoka ulimwengu wa Magharibi kufikia hadi ujema hapa Afrika kulinganisha na sehemu nyingine za dunia. Vyuo Vikuu lazima vifundishe wataalamu wa kawaida wakiridhisha uwezo na uthubutu wa uanzilishaji. Mikakati kama hiyo yaweza kuitwa “Trickling – down-prosess.” Katika hali chanya yote haya hayawezekani kwa kupata tu fedha, unatakiwa utaratibu kupitia elimu ya kudumu. Kwa hiyo wapangaji wa Majiji-Kilimo wote na wachoraji ramani lazima wawasimamie na tafiti za mwisho na vyuo vya maendeleo vya maji kama vile EAWAG.

Diibendurt (Switzerland) au Germiny Cleanerpment Institutions kuna vyanzo vikuu vya maji ya kunywa huko Magharibi na Afrika ya Kaskazini wataalamu wa maji wamekadiria kuwa kuna maji safi ya kunywa chini ya ardhi mara 20 ya yaliyoko kwenye maziwa ya Afrika kwa pamoja. Kwa upande wa kaskazini kuna kilomita za ukubwa 9.66 milioni za maji hususani Libya, Algeria, Misri, na Sudan. Afrika ya Kusini ni eneo la chemchemi nyingi na mipango mikakati ya utawala wa maji unahitajika.

Ni ujinga mtupu kujenga mabwawa makubwa ya nishati ya umeme tu. Lazima kuwepo mipango mikakati ya maji kwa ujumla. Ni muhimu zaidi kujali chemchemi, na mito kwa kuotesha miti kwenye kando ya mito. Vivuli na mizizi hupunguza mvuke. Katika Afrika ya kusini mito itasambaza maji ya kunywa ya kutosha baadaye.

Matumizi tofauti ya maji lazima yazingatiwe. Uhifadhi wa maji ya kunywa viende sambamba na mahitaji ya umeme. AgroCity lazima kuendeleza utaratibu mzuri wa utunzaji wa maji ambao utakuwa wa kwanza na wa mwisho, wasemavyo wenzetu, “Alfa” na “Omega.”

Usambazaji maji utakuwa ukiendeshwa na taifa (serikali) na utawala wa ushirika katika AgroCity. Kampuni binafsi yoyote ya Ugavi maji siyo ya halali kwani itawanyonya na kuonea watu maskini. Maji lazima yawe mikononi mwa watu na kutawaliwa na wale wahusika. Ubinafsishaji waweza kuzalisha mapambano ya tabaka ambapo maskini ndiyo watakaoathirika. Hivyo Ubinafsishaji siyo kigezo kwa AgroCity. Kipaumbele cha mipango kwa AgroCity ni utafutaji wa maji kikifuatiliwa na maendeleo ya utaalumu wa miundombinu kwa usafirishaji na uhifadhi wake katika eneo salama.

Hitaji la haraka la uhifadhi na utunzaji misitu katika Afrika mashariki linatakiwa haraka, Misitu ina sababu nyingi, ya muhimu zaidi ikiwa mvua na uwezo wa kuzalisha maziwa madogo kwenye mizizi ya miti. Maji haya yanafaa kabisa kunywa. Mfano mzuri unapatikana Ethiopia. Kule shirika la Umma NGU. “Green Ethiopia”

Limeendeleza mradi na akina mama 1,000, waliootesha miche ya miti iliyofuatiwa na uoteshaji wa miti baada ya maandalizi ya ardhi. Akina mama hao huotesha miti kwenye miinuko ya vilima na kwenye mabonde ya mito, na kusababisha maji kutiririka mwaka mzima. Nyuki huhamia kwenye miti. Mmomonyoko huzuiwa, watu watapata maji safi na asali. Hatimaye kijani cha nchi ya Ethiopia kitatokea. Mpango kama huo ulioendeshwa na Mshindi wa Nobel Prize “Winner Wangari Maathai ulifanikiwa. Mpango huu uliitwa “Green Belt Movement” na ulikuwa na lengo la ukuzaji miti milioni 100 kwa kila kilomita ya mraba huko Kenya.

4.3 AMANI NA USALAMA.

MFANO WA AL NAMBA 29: MAKAZI DUNI NI YAPI?

Kila sehemu ya dunia inafahamu dhana ya watu wakimbiao maeneo yao na kuanzisha nyumba kwa kimaskini kwenye nyumba vibanda maeneo ya nje ya miji. Limekuwa tatizo la kudumu. Umoja wa mataifa unakadiria kwa zaidi ya nusu Bilioni ya watu waishio kwenye vijiji maskini bila maji au usambazaji umeme na bila na bila utawala wa taka. Vibanda vimehusishwa na uchafu, umaskini, unyonyaji, na kukata tamaa. Mile Devis katika kitabu chake **“Planet of Slums”** (2006) anakadiria kuwa kua vibanda zaidi ya 200,000 duniani.

Anahusianisha Bara la Afrika kama lenye hali mbaya zaidi kwani zaidi ya nusu ya idadi ya watu wake hishi kwenye vibanda au hali ya maisha ya chini kuliko ya kwenye vibanda. Kuna maoni mengi duniani ya kudhihirisha tabia za hali za makazi.

Huko Latin Amerika wanaita “Favelas” Huko Afrika ya kusini mijini huita “Bidonviles” katika Mag hoeb. Huko Ufaransa huzungumzia kama “banlieues” na huko Ujerumani huita “Elendsquartiere” Zaidi sana huelezwa kuna vijiji vidogo. Katika Bara la Afrika, vibanda huitwa hilo neno “Slums” japokuwa lina misingi binafsi wengi wetu huwaza kuhusu uchafu, mikasa, harufu chafu, mapaa yenye mabati yaliyochakaa, pamoja na barabara nyembamba na chafu. Wanasayansi na wataalamu wa miji wanaongeza ufutaji wa dunia ya vibanda. Wataalamu hao wamebadilika kwa kuruhusu mabadiliko ya masoko na huduma. Ni maskini kiuchumi. Kwa kuzingatia majiji wengi hawakusajiliwa hawana vizibitisho na wengi hawana fedha. Watu hubadilisha walichonacho na kuwawezesha kuishi. Katika maandishi tofauti nimeonesha undani wa vibanda vya Afrika.

Ningekuwa na mawazo hasi kwa nini wakati wa vibandani huenda huko? Je, wamekosa mawazo ya mabadiliko? Je, harufu mbaya huwapotezea mawazo ya kujiamulia? Hivi hili ni tatizo lisilozuilika? Katika Bara la Afrika tabia za Drug Saynders “Katika kitabu chake “Arrival City” (2011). Unakaribia kwenye jiji – kimwili na kiakili. Wahamiaji walikuwa wote ni wakulima katika tabia na mawazo.

Hivyo walitarajia mbinu mpya za kilimo. Makazi yote kwenye mipaka na mbali kwenye miji siyo vijiji wala majiji yaliyo kwenye mabadiliko kuelekea kitu tofauti. Kwa sasa watu wote hao wanajikimu na wanapambana kuishi.

Kipindi cha baada ya ukoloni taifa jipya lipo kwenye mabadiliko ya aina hiyo. Halijaweza kuhusisha watu waliopo mbali na miji sana. Katika hali hiyo dhana ya jiji-kilimo (Agrociti) yaweza kujenga ubunifu wa mabadiliko mapya.

MFANO WA AL NAMBA 30: UKATILI NA UHALIFU JIJINI.

Katika historia ubinadamu umegawanyika katika waamuzi wa Jiji kutokana na mawazo ya Kimataifa ya kutegemea jiji takatifu kama vile Jerusalemu, lakini jiji limekaribia jiji la Babylon au Sudan. Watu wa Rons walidhani jiji lazima liwe na shetani na watu wabaya. Watu wana dhambi nyingi maisha mengi ubinafsi na kujipendelea. Lasikiwe kanisa Augustine (384-430) aliandika masimulizi “De civitate Dei” aina ya uendelezaji wa jiji safi Paradiso ijayo ya dunia. Tabia za matukio hasi kwenye jiji huonekana kulilia jamii. Wenye dini zao hawana imani na maisha ya jiji. Waafrika wana mitazamo tofauti kutokana na watu wengi kuhama vijiji vyao kuelekea mijini. Mapema wananchi wa majiji ya awali walikuwa vipofu japokuwa walikuwa na mawazo ya yapi mazuri, na yapi mabaya. Hawatofautiani kati ya tajiri na maskini kwani wote walipewa na Mungu.

Hivyo shetani aliamia jiji Maskini walikuwa matokeo ya uwepo huo wa shetani. Shetani Malaika aliyeanguka alikuwa mhusika. Kinyume chake ni viongozi wa kidini na wa kisiasa waliochaguliwa na Mungu wakitekeleza mapenzi yake duniani.

Uanzilishi wa viwanda ulibadilisha amri za zamani za kuanzisha Ukabaila wakubwa waliowatawala watumishi, wafanyakazi na kujifanya Miunguwatu.

Watumishi walilipwa kidogo sana hata wakashindwa kulisha familia zao, waliishi kwa huruma ya viwanda na kusababisha maovu mengi. Utajiri ulikuwa neema tu.

Ukuaji wa miji umekuwa changamoto kwa maisha ya kawaida na majukumu yake. Itakuwa jambo la kushangaza kuamini watu wote ni wema. Kati yetu kuna unyama, unyonyaji na uonevu. Taratibu za kuishi kibinadamu ni za muhimu sana kwetu. Mazingira ya huduma kwa jamii ni kigezo kingine. Watu hawajazaliwa kama mitume lakini huandaliwa na familia zao na kiasi gani wanakubalika au wanaonewa. Uzoefu wetu wote huishia kwenye tabia au shule au taaluma ya maalumu ya chuo. Ujana ni changamoto nyingine. Uigaji huchangia kwa kiasi kwa tabia ya mtu na hata jamii.

Changamoto nyingine ni ile ya kujiunga na kazi za kitaalamu ili uchumi ukue na uhuru wake uonekane. Wengi wasioajiriwa huhamia Majijini. Huku ni viwanda vichache na huduma chache zaweza kuwaajiri na kuwahusisha kwenye mabadiliko ya kiuchumi.

Sote tuchangie kuondoa matatizo ili maskini wapate chakula, malazi, mapato na uchangiaji wa maendeleo ya jamii. Hili huzuia jinai, fujo, na ubakaji. Leo mafunzo ya ustawi wa jamii yanaonyesha uhalifu unafanyika Vijijini, kama vile mijini utekelezaji wake hutofautiana katika Afrika ya leo. Majirani huonekana sumu vijijini na miji inayostawi. Mwanamke hana amani kijijini kuliko mjini. Hatima yake ni mahangaiko na kutoridhika. Utumishwaji na ukandamizaji ni jambo la kawaida katika vijiji.

Ni nini wapangaji wanatakiwa kufikia na kuamua?

Jiji la amani ni lazima lijengwe kwenye misingi ya mchanganyiko na watu dini zao, na itikadi zao kisiasa.

Kuondoa kabisa tofauti kati ya tajiri na maskini na uanzishaji wa jumuiya za mchanganyiko.

Ya kale na ya sasa lazima yaachwe wazi ili yazilishe ubunifu. Lazima kuwe na amri chache na sheria zipunguzwe. Watu waachwe watafute njia zao za utawala.

Malengo ya shughuli zetu au Bien Vione, au Burn Vivir (ubeni wa mchora ramani wa kilatini). Unamaanisha malengo ya shughuli zetu yaanzishe katika majengo, alama za barabarani, mashuleni, na malangoni?

Hata vilabu vya mapenzi na dansi vipewe vipaumbele. Vile vile ndugu wakubalike na kuheshimika.

Tuwape moyo na kuwapongeza wakazi na wachora ramani kwa majengo na ardhi-miji.

Kuendeleza maisha ya mmoja na wabioponyukira wote hapo hapo kuwaelekeza katika dunia pana na kuwafanya sehemu ya ulimwengu.

Ushirikishaji ni bora kuliko ubinafsishaji wa raslimali. Jiko la umma vifaa vya udobi, utunzaji watoto shuleni vyaweza kusababisha vizazi tofauti kukaa pamoja. Hii ndiyo Paradiso ya dunia yenye upendo, heshima na kujaliana.

Jiji la aina hii huvutia na huwa na harufu maalum ya mvuto.

Jiji la mafanikio, safi, la kirafiki hupalizi roho nyeupe.

MFANO WA AL NAMBA 31: MAMLAKA KATIKA AGROCITY.

Pale wananchi wanapoishi wakifanya kazi, na kustarehe kwa wingi kuna migogoro ya mahitaji na mvuto wa kujua vijijini. Yawezekana kukawa na msongo wa uhalifu nguvu katika shughuli tofauti. Kujiamini na taratibu zilizowekwa ni muhimu. Hata hivyo uwajibikaji utapungua ikiwa uhalifu utaongezeka. Sera zisizovumilika husababisha matatizo makubwa katika Majiji-Kilimo ni njema lakini isaidiwe na polisi, jeshi, walinzi, zimamoto, baada ya usimamiaji wa kawaida. Mahakama na Magereza vitahitajika mbinu mpya ya Wafungwa kutumikia Umma lazima zilitiliwe maanani. Magereza lazima yaboreshwe. Hatuna haja ya uonevu na utenganifu lakini kuliwazana.

Mapenzi salama magerezani yaruhusiwe ili kuonyesha watu kuna ubinadamu.

Kazi na shughuli za kijamii katika mahospitali na nyumbani kulikoendelea ni njia moja ya kurejesha maisha bora na ushirikishwaji.

Kwa watumiaji wa madawa ya kulevya teknolojia mpya imeanza hata kwa wenye hali mbaya. Zaidi adhabu ya huduma ya kifo haizuiliki. Hata hivyo matumizi ya umeme kwenye adhabu hiyo yameweza kuwa mbaya zaidi.

Ni wazi kuwa magereza walime chakula chao wenyewe katika AgroCities. Tabia ya kupiga picha na kuita dharura leo huongeza uwazi na nidhamu. Yaweza kuingilia mambo binafsi na utawala isiposimamiwa vizuri.

4.4 AFYA: ELIMU, DHARURA NA MIUNDOMBINU YA AFYA.

MFANO WA AL NAMBA 32: AFYA, NA UPONYAJI: HISIA ZA WABANTU KUHUSU MAGONJWA.

Kati ya Wabantu 1,000 kusini mwa Sahara, Afya haina umuhimu mkubwa kama vile tamaduni za Magharibi. Afya lazima iokoe na ihusishwe na familia. Mtu asimame kwa utumishi wa ukoo na jamii nzima.

Nanga ni mganga wa kienyeji. Wamisionari na Watafiti wa magharibi walimwita “Mganga” Katika Ujerumani huitwa Mchawi (Qucksalber). Ni kazi za kiimani za N`anga kugundua ugonjwa wa wakale wa mgonjwa. Ni imani ya Wabantu kuwa Wahenga husababisha magonjwa. N`anga maarufu kila wakati huhusisha familia/ukoo na hutafuta historia hata ya miaka 400 iliyopita. Zaidi ya hayo lazima awe mtaalamu wa nyota na mtaalamu wa matatizo ya mahusiano. Marehemu huwa hajafa hadi ifikiapo hakuna anayemkumbuka tena. Wahenga huonyesha ishara kuwa maisha baada ya kifo yanaendelea kupitia aina ya ugonjwa. Vile vile ni onyo kwa wamevishi kuwaheshimu Wahenga.

Hayo yanaonesha kuwa utaratibu wa tiba za Kiafrika una uzito katika jamii na imani yake katika ngazi zote za jamii. Mwandishi mashuhuri Wole Soyenka alionesha katika tamthilia yake “**A Dance in Itu forest**” (1960) kwa angalizo kuwa Wahenga hawawafuati ninyi kwani hawawezi kuelewa yanayoandika katika msitu wa Kingo. Kwa vile imani ya Wahenga ina nguvu Wapanga Miji ya Kiafrika na Wachora ramani ni lazima wazingatie hilo.

Wengi wa Wasanifu wa ujenzi wa Kiafrika walisahau imani za aina hiyo kutokana na shughuli za Kimisionari na Kishule. Hizo zimefuta ujuzi wa Kitamaduni. Hilo limekuwa ni kosa. Sambamba ya tiba hizi za Kiafrika aina nyingine mbili za tiba zinatumika.

Moja yaweza kuwa ya kale kuliko hiyo ya Wahenga. Huu ni uwanja mkubwa wa Mizimwi mizuri na mbaya. Tamaduni hizo zimetumika sehemu za milima ya Napf huko Switzerland ambapo ni sehemu ya ujana wangu kwenye shamba la kijijini. Tuliendeleza na kukuza mizimu ya waliokufa ambapo huitwa “Poor Soles.” Zaidi ya hiyo kuna imani ya Kikatoliki ya kichawi mizimu ya milimani ilikuwa na nguvu sana. Ilitokana na tamaduni za Celtic. Ilivyoelewa mara nyingi Waafrika huanzisha tabia mpya. Madawa na tiba za kisasa imekubalika, imeletwa na Wamisionari waliojenga hospitali, Zahanati, na Kliniki. Waafrika wengi wanajua magonjwa ya kisasa na upasuaji lazima vishughulikiwe kwa mbinu ya kisasa. Hali hiyo ni mpya kwa Waafrika. Uanzishaji wa hospitali na zahanati uliiga mifumo ya Ulaya. Hakuna aliyewaza kuunganisha ya kale na ya sasa.

Uanzishaji wa hospitali za kisasa utaporudia kuhusika watu maeneo tofauti wakati huo huo uhuru ulipopatikana. Mahospitali mengi yaliachwa na Wamisionari na kuachiwa Serikali mpya bila miongozo. Hospitali ya Albert Schmeitzer ilipo Lambarane ulikuwa mfano wa aina hiyo. Serikali ilitumia fedha zilizotengwa kwa hospitali hiyo na Wafadhili. Mashine na vifaa vya tiba havikutunzwa na viliharibika. Usimamizi na utunzaji wa hospitali hayakufundishwa Waafrika waliobakia na hospitali hiyo.

Tiba ya Kiafrika haikueleweka na Wazungu, na ilichukuliwa kuwa ni Imani ya ushirikina. Kati ya makanisa 50,000 ya Afrika, zaidi ya nusu hujihusisha na matibabu hayo tunazo tiba za taasisi za kidini. Hospitali za Kiafrika zijengweje katika AgroCity? Siku hizi hospitali za Kiafrika zatakiwa kupangwa kama maeneo ya vyuo vikuu. Zitakuwa kama hospitali za wilaya.

Afya ni jambo Mtambuka la wote. Kutokana na tamaduni za Kiafrika Afya na Ustawi vyaenda sambamba kutokana na yafuatayo: -

Barabara zielekezwe hospitalini zitunzwe na kulindwa kwa miti, Afya iimarishwe na mambo ya mazingira.

Kutokana na utunzaji wa mgonjwa, jamii yake ijengewe mabweni ili wamtunze mgonjwa.

N'anga awe na eneo lake kwenye hospitali ya kisasa.

Kwenye eneo la hospitali kuwe na bustani ya mimea yenye mizizi /majani ya dawa. Kozi zitolewe na Wataalamu.

Kuwe na bustani za mboga za majani kwa ajili ya lishe kwa wagonjwa.

Pembezoni kuwe na vitafunwa kwa wagonjwa.

Kuwe na chanzo cha umeme karibu na hospitali.

Nyumba za watumishi, vifaa vya mafunzo, sehemu ya maburudisho viwe hospitalini.

Sanaa na muziki vitawaburudisha wagonjwa.

Licha ya madaktari na manesi, kuwepo wanabustani, walimu wa mizizi, mboga, miti ya nyika.

Wawepo mafundi ujenzi, mashine na vifaa vingine.

Ni matumaini yangu zaidi na zaidi bara zima mambo yote yaangaliwe kiutaalamu wa ufundi katika tiba. Kutokana na mazingira na utamaduni afya lazima ifanywe kwa kuzingatia utaalamu na uzoefu wa kukabidhiana tamaduni na sayansi na ujuzi

wa elimu. Nategemea njia hii itajenga taratibu za afya katika Jiji-Kilimo (Agrocity) la baadaye.

MFANO WA AL NAMBA 33: MIUNDOMBINU YA AFYA.

Kwa kawaida, huduma za dharura huokoa maisha na kutibu magonjwa na maumivu. Elimu ya Afya kwa wote taasisi za kuzuia na ufundishaji lazima vizingatie huduma za Afya, ulanga, utunzaji vichanga, na uzazi wa mpango. Elimu ya awali ya afya na taratibu nzima za afya lazima viende sambamba.

Dharura, hospitali, vyo vikiu, na kliniki zake, maduka ya madawa, maabara, na dawa za asili ni sehemu za miundombinu ya tiba na afya.

Taratibu za huduma za afya kama elimuviungo, taarifa za afya, ilivyotajwa hapo juu tiba ya kitamaduni na tiba ya kiroho au tiba ya kawaida ni sehemu ya Raia- Kilimo. Afya kimwili na kiakili ni tiba kwa mwili mzima. Yote yawezekana kwa ushirikiano na wataalamu na vifaa vya afya kama vile; baiskeli, kiti, vitanda maalumu.

Uhusiano wa vyakula na vinywaji ni muhimu. Afya ya chakula chakula bora na mazoezi lazima vihusianishwe. Vinahitaji miundombinu kwa akili na mwili ili kuimarisha thamani ya maisha na kupunguza gharama muhimu za tiba. Kuotesha chakuala chako mwenyewe kuvuna na kuhifadhi na kutunza husababisha urahisi wa maisha. Huongeza afya ya Raia-Kilimo. Huwapunguzia mawazo mazoezi kuongezwa, kilimo huwa cha kisasa maisha bora ya mapenzi huongeza umuhimu wa afya.

Kwa ujumla nabuni kuwa mindombinu ya afya katika AgroCity itakuwa rahisi kuliko majiji ya kuunda.

4.5 ELIMU YA KUTOKA KUZALIWA HADI UZEENI.

MFANO WA AL NAMBA 34: MAFUNZO KWA WANAAGROCITY.

Tuanze na busara inayogusa nyanja za kujifunza.

Maoni ufundi yanahitajika kutegemea eneo mategemeo na uwanja nini. Mawazo matulivu na utaratibu maalum husababisha kujifunza.

Unahitaji maelezo manne kuhusu mada inayozungumziwa.

Kujifunza kwa moyo kwaweza kukubalika katika imani ya kidini lakini mafunzo ya kidini hayasaidii kujenga Melova wa jumla. Shule nzuri za umma zinahitajika.

Zaidi ya kujifunza kwa moyo uzoefu wa yale yanayofahamika ni muhimu kufikia malengo muhimu.

Kwa nini naandika maandishi haya kwa falsafa katika kitabu kwa wasanifu majengo, wanamipango kwa bara la Afrika? Mafunzo/kujifunza barani Afrika hakutufikishi kwenye kina cha dhana hii. Yahusu kujikumbusha au kujifunza kwa moyo bila kuweka elimu hiyo kwenye matumizi ya maisha halisia.

Katika AgroCity, elimu kwa vitendo ndio kioo. Elimu jamii siyo kwa ajili ya vyeti, shahada, stashahada, na maandiko tu. Ni mapendekezo yangu hapo baadaye mazingira na vinavyoyazunguka lazima viwe vipaumbele vya mipango na ujenzi wa Jiji.

Ujenzi wa Jiji ni Nyanja muhimu za kujifunza kwa vitendo na husisimua ujifunzaji. Maeneo mengi na hali zake zinafaa kwa elimu na kujifunzia. Majengo ya shule yamejitenga mno na jamii na mazingira. Afrika Wamisionari walianzisha shule zilizopo. Walipoingia barani humo majengo mawili makubwa yalikuwa kanisa dogo na shule ya kuelimisha waumini. Leo hii shule zina malengo tofauti na yale ya Wamisionari. Majengo mengi hayatoshi, lazima kuwe na mambo kama vile mazingira na viambata vyake.

AgroCity lazima liakisi uhalisia. Mtu ajifunze kutumia mbinu shirikishi kutumia mashine kushughulikia wadudu, wakati huo huo.

Ni kawaida kuwa shule zinahitaji walimu waliofuzu, mazingira na miti; na uoto, mboga, wanyama. Dhana ya usafi inachukua sura tofauti. Wanafunzi wajifunze kuotesha, kuvuna, kuandaa, na kuhifadhi mazao. Kufurahia na kurejesha vimiminika na vitu ghafi na masalia ya chakula.

Vitu vitatu muhimu sana katika mfumo wa elimu ni: -

Umuhimu wa kufikiri kihistoria na elimu mazingira kiumakini na upanuzi wa mazingira asili kuachia ukoo na ujirani hatua kwa hatua kuwa sehemu ya jamii.

Kuanza utawala binafsi kutoka utoto, kujumuika, kushiriki, kuwajibika, kama mjumbe wa jamii nzima.

Kutathmini na kuamua hali tofauti zana na vifaa, na kufanya maamuzi kwa kupima mapana na mazito ya maamuzi.

Japokuwa sura hii inabeba dhana nzima ya mategemeo ya kifalsafa haina maana zaidi ya kuchukulia kazi za Wanamipango miji na Wasanifu majengo kimakini. Inaanza na andiko kwa usanifu ujenzi wa mijini ni zaidi ya ujenzi wa majumba. Kwa nyongeza usanifu ujenzi ni sehemu ya elimu. Yote haya ni sehemu ya Elimu nzima, kuwafanya Wanamipango miji, na Wasanifu majengo sehemu ya Elimu na shule. Sura ya shule huwa ni sanaa ya uhifadhi pamoja na walimu, wanafunzi (vijenzi wa mahusiano) ya hali ya jamii asemavyo Joseph Benys.

Sasa tuzingatie muundo wa ndani. Huhitaji kuwa "Platonist" (Muumini wa falsafa ya Plato) kueleza kuwa kila kiungo hufanya mwili wa mtu, na hata watoto. Kinachoingia akilini mwao mapema kitabaki hadi mwisho wa maisha yao. Vitu halisi vyaweza kuwa picha. Tena mafunzo awali kwa Waafrika yazingatie mawazo ya ufundishaji kwenye kichaka, au hata kwenye mtaa yaweza kuwa mpango kazi wa siku. Ni muhimu vitu vyote na hata kuta na sakafu viwe vya kisasa na viwe vimesanifiwa. Watoto na Wanasanaa waunganishwe ujenzi wa nyumba. Majengo ya shule yavutie na mafunzo kwa vitendo yawepo kwa wanafunzi na walimu. Hata viti na madawati vyaweza kuboreshwa kwa wanafunzi wa Kiafrika.

Wajifunze mambo ya kale kithibiti mapema watoto wafunzwe kuwa utii hauanzii shuleni. Mvutio na motisha ni malengo. Siku hizi kila shule inahitaji kujifunza vifaa vya kieletroniki katika viwango tofauti. Nje Antena yaweza kutumika kama kifaa cha sanaa. Kitabu kinabakia kama alama muhimu na ukweli wa ujuzi ulivyohifadhiwa. Shule yoyote inahitaji Maktaba ndogo na vitabu vya kudumu, kiada vibadilikavyo, na vya ziada.

Vyuo na Vyuo Vikuu

Katika Afrika na hata katika AgroCity mipango hukutana na changamoto zinazofanana, katika maendeleo ya maeneo. Kwa hali hiyo Wakoloni wa Kiingereza walileta jambo barani Afrika linalofaa kuendelezwa. Waingereza walijenga vyuo vikuu vitatu katika Nigeria, Ghana na Uganda. Kama si katika Ghana ni eneo pana la elimu lenye vitivo vingi na Karakana nyingi, Walimu, Wanachuo, Mabweni, katikati ya miinuko ya kijani.

Katika Uganda Chuo Kikuu cha Makerere kilijengwa kwenye miinuko ya Jiji la Kampala. Ibadan katika Nigeria ni kubwa kama mji mdogo wa Kiswiss – Canton.

Baada ya uhuru vyuo vikuu vingi vilijengwa vikiwemo 30 pekee Nigeria. Vyote vina upungufu wa maprofesa na fedha. Utaratibu wa Elimu ya Kitamaduni viwango vyake ni vya chini. Sasa viwango vya ufundisha ujuzi Afrika ni vya chini na kwa hali ngumu. Mafundi na wasomi hasa Wasanifu ujuzi na Wanamipango miji wanahitajika kurekebisha elimu katika nyanja zote.

Changamoto za ushirikishwaji uwazi vyahitajika kwenye mfumo wowote wa elimu endelevu. Jicho la ziada lahitajika kwa walimu. Kuna nafasi kubwa ya mataifa ya Afrika kuand0ika walimu wa walimu na kuwalipa vizuri.

AgroCity lina uwezo mkubwa wa kuendeleza elimu ya walimu. Elimu nzuri haina budi kuanza kwenye ngazi zote kwa kuzingatia heshima, motisha na Utu.

MFANO WA AL NAMBA 35: MFUMO WA ELIMU KATIKA AGROCITY.

Kuongoza vijana na watu wazima kutoka ujinga na kuingia kwenye wasomaji na waandishi, wanaojiamini lazima liwe hitaji la kwanza. Inaelekeza kwenye elimu ya juu na vile vile kuwezesha watu kuwa na bajeti na utunzaji wa matumizi ya nyumbani au uanzishi wa biashara ndogo na kutawala matumizi. Sehemu za Afrika bado hawajaendeleza elimu. Mifano mzuri Afrika na penginepo duniani vyaweza kuigwa.

Mfano mzuri ni “Gentiana Private School” iliyopo Nairobi. Mafanikio yake makubwa ni ya kukubalika. Mfumo wa shule lazima ukubali kazi za kawaida na elimu kwa watu wenye uwezo tofauti ikithibitisha daraja kwa elimu ya juu. Licha ya shule, ufundi unyanyue vijana Kiajira na wanaojiunga kwa elimu tofauti na vipato tofauti Elimu za uandaaji na usindikaji wa chakula kwa njia ya kilimo hai, mbolea ya chumvi chumvi unyunyizaji dawa za wadudu, ni njia tofauti zinapoboresha lishe pamoja na uimarishaji wa mazingira.

Wakati wa kuendeleza vipaji na uwezo wa kazi kuna maelekezo. Kuelekezwa na kufundishwa huanza kupata mbegu hufuata kumotisha kijani ni jambo jingine. Taratibu za masoko na mabadiliko yake, usafi wa chakula, kujiamini, kupanga kujitegemea, vyatakiwa vijifunzwe. Ufugaji na kilimo vinategemeana. Maji na nishati na miundo-taka vyote ni sehemu ya uzoefu wa Jiji-Kilimo (Agrocity). Kilimo cha wima ndani na nje, aina nyingine za kilimo kama magugumaji, uyoga, wadudu kama mchwa, na mayai yake, wadudu wengine na viumbe vingine vyenye protini lazima viwe vigezo vya Raia-Kilimo.

4.6 AJIRA NDANI YA AGROCITY

MFANO WA AL NAMBA 36: KAZI NDANI YA AGROCITY

Ndani ya mji wa kilimo pamoja na jitihada zake za kilimo mazingira, kuna kazi nyingi na majukumu mbalimbali. Japokuwa hakuna malipo kwa kazi nyingi inaongeza kujitegemea kwa wakazi? Hata karatasi kuruhusu biashara fulani kwa fedha taslimu. Pia analeta pamoja vizazi vyote na koo zao zote na ujirani mwema kwa pamoja. Pia inaleta kupokelezana kazi kwa msimu katika maisha ya kila siku ya watu. Inatoa fursa kwa mgawanyo wa kazi kadri ya weledi wao.

Tena mashindano huru yenye zawadi yanasaidia kuongeza jitihada. Kwa usambazaji binafsi na biashara kuanza kudhamini (kifedha) na kuwafundisha sio biashara pekee lakini pia huleta hela kwa uchumi wa kawaida udhamini wa kitaalam wa fedha katika ujasiriamali na uvumbuzi mikopo midogo midogo na utoaji wa fedha hakika ni lazima uendane bega kwa bega na udhamini.

Kama ilivyoainishwa kwenye maonyesho yaliyopita, kuna nafasi ya kazi kwa wanakilimo wa msimu na wahamiaji. Ukizingatia uzoefu siku zote utaongeza uzalishaji.

Kutoka kwenye utalii hadi kilimo cha utunzaji wa mazingira, kutoka kwa wasaidizi wa watoto wakulima walemavu, wagonjwa au watu wazima (wakubwa) na wasaidizi katika majiko binafsi au ya umma. Huko kote kuna idadi kubwa ya ajira mdogo lakini unaokubalika. Ujuzi wa kazi mikopo (zenye kutumia nguvu zaidi), weledi, uzalishaji viwandani au karakana ndogo, hudumu za kiraia udumaza elimu na Afya vyote vinahitaji msukumo katika mji wa kilimo, kwa sababu kama itaendelea na suala hilo. Mafanikio yapo karibu au yanaendelea.

MFANO WA AL NAMBA 37: HAKI YA KUWAMO JIJINI.

Jiji siyo tu kama jambo la kichawi bali ni alama ya mafanikio na mvuto kwa maisha yajayo. Wakati jiji ni eneo la mvuto katika Australia, Asia, Ulaya, na Marekani ni zaidi sana huko Latini Amerika na zaidi kabisa katika bara la Afrika ambapo jiji limekuwa mahali pa ndoto. Jiji ni badala ya kazi kwa hiyo upatikanaji wa kipato. Jiji na mahali pa mapanuzi ya maendeleo na pa kukuza ustawi wa Waafrika.

Mfaransa Sosholojist ameita dhana hiyo “Rur bain” (Ustawishaji miji wa maeneo ya vijiji). Katika nchi za Afrika ya Magharibi zizungumzazo Kifaransa watu wa kati husheherekea “Rurbain” Ukweli wote huu waweza kuhusishwa na Jiji-Kilimo kwa watu wa Afrika. Kwa Waafrika Jiji huonekana mahali pa kumtajirisha mtu pa kumfanya awe na raha zaidi, pa kumpa afya njema zaidi. Waafrika wengi hupenda kuwa wenyeji majijini. Mtaalamu wa miji Edward Glaser anaelewa dai hilo. Anawaonya watu wa Magharibi kusahau

mawazo hasi kuhusu viunga vya miji. Kuna uelekeo mzito kwenye miji na hatimaye furaha. Jiji linaosimama kama chanzo cha maisha bora. Kwa hiyo wote wana haki ya kuishi jijini. Mwanafalsafa aliyebobea kwa majiji Henri Lefebvre (1901- 1991) aliandika kitabu chake 1968 kilichozungumzia haki za kuishi Jijini. Badala ya kukosoa Jiji la wakati wake aliona jiji kama mwingiliano wa tamaduni, Kidemokrasia, mchanganyo licha ya familia na kwenye koo. Alieleza kuwa hii ni njia ya kwenye jiji ambapo watu wote wana haki ya kuishi na kushiriki.

Kitabu chetu kina hatua zaidi kwenye AgroCity ya Afrika itakayofuata dhima hiyo. Kijiji na mji pamoja kwenye maendeleo chanya. AgroCity huleta kilimo pamoja kwa falsafa ya mijini. Kwa sasa maingiliano hayo hufanyika Afrika kwa wanaoishi maisha ya kati.

Migongano kadhaa kati ya yaliyopita na yanayotokea huonekana. Kwa vile watu wengi huishi kwenye nyumba duni, baadhi ya vyumba ni vyenye migogoro na malumbano. Sasa Afrika wanaoishi maisha ya kati tuna mawazo mapya ya AgroCity. AgroCity huruhusu nafasi zaidi sio sawa na gereza katika jumba la nyota za Rurbain. Tunapanga aina ya mbingu hapa duniani inayofanana na Paradiso ya Jerusalemu ambapo Waafrika watayaishi wakiwa katika majiji. Mawazo mapya ya maisha jijini yanaondoa yale ya awali. Wahamiaji Jijini ni pamoja na raia wa kawaida, wageni kutoka nje na wakimbizi wa Kimataifa. Uhakika wa misaada ya awali itasababisha mafanikio ya adhama hiyo.

4.7 USAFIRISHAJI

MFANO WA AL NAMBA 38: MATEMBEZI KATIKA AGROCITY.

Miji mikuu iliyopo Afrika haikupangwa kufuatana na mahitaji ya binadamu. Mipango miji ya Abuja, ni ushahidi dhahiri wa udhaifu huo. Vipambebe viliwekwa kwa barabara kuu za baadaye. Miaka ya kati ramani za barabara zilibadilishwa. Katika karne ya 20 Lagos ilipendekezwa baada ya Uhuru. Ujenzi wa barabara kuu ulikuwa jambo la kawaida baada ya dhana kuwa baadaye hakuna mtu atakayekuwa mtembea kwa miguu. Ujenzi wa Chuo Kikuu cha

ufundi kwa ajili ya maandalizi ya chakula huko N' Gkundare, katikati ya Savana ya Cameroon, Mafundi sanifu (Wachora ramani) wa Australia walijishughulisha na mradi huo kwa kupitia Satellite. Walitoa amri miti yote ikatwe walisahau mfumo wa maji taka. Baada ya Wanachuo kunung'unikia joto, mafundi sanifu waliamrisha miti ioteshwe. Hali ya hewa iliharibika. Katika majiji yaliyojengwa sasa vichaka vilifyekwa kuruhusu maegesho ya magari. Wanamipango na Wajenzi wanawezaje kurekebisha mambo yaliyoharibiwa kabla ya mipango miji?

Wafrika wanazidi katika kusafiri. Kwanza huhudhuria mazishi kwa kutumia magari yaliyozidisha na yenye vumbi yanayosafiri hapa na pale, pande zote. Isitoshe familia nyingi kubwa hufanya sherehe za harusi kwa kuhitaji zawadi kubwa zinazogusa matumizi ya wageni. Sherehe kubwa zenye vinywaji vingi na vyakula vya gharama, na muziki pamoja na hoja za sifa kwa maarusi na kuwapongeza. Yote hayo lazima yaheshimike tunapopanga AgroCity. Kutembea ni muhimu kwa kila mtu, kwa mfano Switzerland mwishoni mwa karne ya 19, serikali ya Canton Ticino waliwapa chipukizi kujenga barabara na reli badala ya shule. Mamlaka isingependa kuona wanafunzi wakienda shule kwa kutumia barabara mbovu. Hata hivyo kutembea (kusafiri) kila mahali ni muhimu. Watu wote wangependa usafiri ukiwa mrahisi. Badala yake kwa sasa msongamano, misururu, hewa chafu, kelele, uchafu, upotezaji muda, kuchanganyikiwa na matatizo chungu mzima.

Yawezekanaje AgroCity ichangie maendeleo chanya Afrika? Usafiri wawezaje kurahisisha maisha ya watu wa kawaida?

AgroCity litaelekeza usafiri mrahisi wa magari upendeleo ukipewa magari ya Umma, ikizingatiwa maisha ya raha, nafasi ya binadamu kuliko magari. Itakuwaje magari binafsi yatapigwa marufuku? Nafasi kubwa ya maisha kuliko za kuegesha magari?

Kutoka mwanzo AgroCity litahitaji usafiri wa serikali. Magari ya dharura ni jambo jingine. Nafasi za maendeleo lazima zipewe kipaumbele kwa mfano maendeleo ya kielektroniki na G.P.S.

Mapendekezo ya kuzingatia: -

Baiskeli na rola za elektroniki tu zitahitajika katikati ya AgroCity.

Magari yatatawaliwa na Washirika.

Kama taksi, magari, umeme yatumike.

Wakati wa kupanga majiji machanga magari Moshi ya ardhini na ya nchi kavu ni muhimu.

Kutokana na tafiti za jamii Waafrika huchukulia magari ya abiria kuwa ni machafu na ni kwa matumizi ya maskini.

Bembea za angani zaweza kutumika Afrika.

Wakati wa kupanga usafiri, lazima kuzingatia maumbile ya watu heshima kwa wakubwa na Wananchi walemavu.

4.8 UTAWALA

MFANO WA AL NAMBA 39: UTAWALA MADHUBUTI NDANI YA AGROCITY

Kutoka hatua ya uchanga hadi AgroCity lililokomaa, utawala ni ufunguo wa maendeleo. Licha ya kutoa usawa/haki lakini husababisha usalama. Tofauti na majiji asili, AgroCities zitaongozwa kwa misingi ya mikakati imara. Taasisi tofauti zatakiwa ziwe chini ya utawala kama vile wilaya serikali kuu ya jiji, bunge, ushirika, mahakama ya jiji. Kila iwezekanavyo taasisi tofauti zitafanyika kutokana na watu wahusika. Mgawo wa madaraka na vyombo vya demokrasia wazi katika chaguzi ni muhimu. Juhudi za serikali zitathminiwe na kupewa tuzo inapobidi. Bima ya Taifa ilinde watu kutokana na mambo kama magonjwa, moto, majanga ya asili, kustaafu, bima ya Afya, bima ya moto, na bima ya ajira.

Mambo mengi ya serikali yaweza kuelekezwa kwa vyama vya Ushirika vyenye mawakala walioapishwa kwa kutoa maandiko, nyaraka n.k. Ushirika ujitawale kihalali na kidemokrasia. Vyama vingi vya Ushirika vimemiliki ardhi mijini na vijijini. Biashara rejareja

zimemilikiwa na ushirika kwa zaidi ya miaka 500 iliyopita. Kusudi kuu lazima liwe usisitizwaji wa utumishi wa haki kwa taasisi zote zinazotawaliwa. Muda na ushiriki katika kazi vitafanya utumishi bora, unaopendwa na unaozalisha faida. Utumishi unaopinga rushwa, na unaoweka mambo wazi. Utaalamu uzoefu wa kazi, uzalishaji viwandani, karakana ndogo, kazi za kiserikali. Elimu na afya vyahitaji, nguvukazi mpya katika AgroCity kwani ukuaji ulivyo, maendeleo ni karibu au endelevu. Kwa waanzilishi nashauri uwepo wa kikosi cha ukaribishaji kuanzisha uwezekanaji wa awali. Acha waanzilishi waanze siku ya mwanzo. Mdhamini atakayejihusisha na waingiao aweza kusimamia kwa muda. Ukosefu wa ajira ni adha mbaya. Wepesi wa ushirikishwaji jamii kielimu na kiuchumi ni msaada mkubwa wa urekebishaji. Ajira itasukuma maendeleo ya AgroCity na kuongeza moyo wa uendeshaji. Waanzilishi na watu wapya wana majukumu sawa na Raia – Kilimo (wananchi-kilimo).

4.9 USIMAMIZI WA USAFIRI WA UMMA, MAGARI BINAFSI NA TAHADHARI.

MFANO WA AL NAMBA 40: NANI ANA HARAKA NDANI YA AGROCIITY?

Baadhi ya usafiri unahitaji uangalifu usafiri wa dharura kwa polisi, dharura mahospitalini, usafiri kwa zima moto, na jeshi vinaelewewa. Licha ya hayo ukarabati wa magari na vifaa vingine ni muhimu. Hatutenganishi wanasiasa na vivogozi. Wataelekeza jinsi ya kuunganisha watu kwenye AgroCity. Wajisikie kuwa ni sehemu wa watu wa kawaida. Nauli na malipo ya barabara Ovitachangia pato la taifa. Hapa tunazingatia biashara maalumu iwe binafsi, wakubwa, wasiojiweza, wageni, watu mashuhuri, wote wanahitaji uangalifu maalumu. Usafiri binafsi na mafuta uruhusiwe mara chache kwa mwaka kwani waweza kuchangia uharibifu wa mazingira. Ajali na matumizi ya magari yaliyopitwa na wakati vyaweza kutokea mara chache jijini.

4.10 MANISPAA NANE ZA MFANO KWA KILA JIJI NA UTAMBULISHO WA RANGI.

MFANO WA AL NAMBA 41: USHINDANI RAFIKI.

Miji asili ya Kiitalia ilifahamu misingi ya ushindani rafiki kwa karne. Ushindani chanya katika uzalishaji, bidhaa, miundombinu, Umakini, Utumishi, thamani, usahihi, na kutokana na mahitaji ya Agrocity. Jumuiya, Serikali za mitaa dhidi ya Serikali za jiji na kampuni za Umma na binafsi huongezea mtazamo na thamani. Ushindani huongeza thamani. Utaalamu wa lugha na tamaduni za watu hukuza jiji. Ushindani wa kudumu na pongezi vyahitaji bajeti lakini husababisha tofauti serikalini. Shughuli za kitamaduni zaweza kuimarishwa, Mabadiliko ya kijumla ni lengo mojawapo la grocity. Tuzo za amani na za afya zaweza kuboresha kujiamini. Sifa za shughuli za michezo, heshima, na mafanikio ya kawaida huongeza heshima na mafanikio ya kawaida huongezea heshima AgroCity.

Kama chipukizi waweza kuonja na kuchagua kama mkazi wa muda waweza kuhama kutokana na kuonja kwako.

4.11 MIUNDO YA BIASHARA NA TEKNOLOJIA.

MFANO WA AL NAMBA 42: BIASHARA NA UCHUUZI KATIKA AGROCITY.

Katika AgroCity inayokua au lililokwisha jengwa kutakuwa na Nyanja nyingi za biashara zilizoanzishwa kwa njia ya tofauti. Upishi mitaani, masoko na magulio ni shughuli za kawaida na hukuza viwango vinavyotakiwa. Kwa hitimisho maendeleo ya teknolojia yaweza kuleta mbinu mpya mapema. Siyo kweli kuwa mapendekezo yangu yote yaweza kuonesha mafanikio mwanzoni lakini penye mwanzo – mikakati mzuri yaliyopo awali na yaliyopo katika tafiti – mikakati vitayawezesha.

Vipaumbele viwekwe maanani lakini wazo la “Tutakifikiria baadaye” lisiwe mazoea. Mipango ya kisasa iwe muhimu kwa ujenzi wa AgroCity. Ofisi nyingi za mafundi sanifu-ramani zitahitajika na ushirikiano mkubwa hata Kimataifa. Tuweke maanani kuwa hata usafiri hutumia raslimali nyingi kama “Nishati irahisishavyo mambo” kwa miundo mbinu na usafiri, mawasiliano ya Kielektroniki ni muhimu katika kusafiri.

4.12 LISHE: MALENGO NA MAZOEA.

MFANO WA AL NAMBA 43: ULISHAJI WA WAKAZI WA AGROCITY.

Miji ya jadi na masoko yake husambaza maduka na migahawa karibu na kaya muhimu na kusababisha uchafuzi mkubwa unaotokana na bidhaa inayozalishwa. Maono ya miji ya kilimo ni kuzalisha au kurudufisha kila kilichozidi kiwango ili kukiweka usawa. Kuotesha, kuvuna na kuhifadhi ni vipengele muhimu na visivyoweza kutenganishwa muda ni kila kitu na ni sahihi sana kuuelewa.

Kipengele kingine cha lishe ni uchaguzi wa chakula. Kuna uchaguzi mpana wa vyakula ambao unaeza kuonekana ni ujinga lakini huweza kuwa na athari kubwa katika mazingira. Maji yanayotakiwa na wanyama, mmomonyoko wa udongo, gesi zinazozalishwa ndani ya matumbo haya yote huesabika. Kipengele kingine cha ziada ni afya ya wanadamu kulingana na tabia zao za lishe. Mnyama au mimea hustahili heshima yetu wakati wa kupanda, kuvuna, kusindika na matumizi. Wanyama wanaotumiwa na binadamu wanapaswa kutibiwa vizuri. Na wanaweza kutumika ka lishe kulingana na jamii husika. Wanyama wakubwa hawawezi kuishi katika miji ya kilimo.

Uchaguzi wa vyakula unaotengenezwa na kilimo cha mviringo dhidi ya ardhi, kilimo cha kikaboni, mbolea, dawa za kunyunyiza sumu za mimea na wanyama vinahitaji pia kuchagua. Vyote hutokea katika usawa wa mazingira.

Wakati utakapotaka kukuza mwenyewe ujuzi mdogo unapaswa kufundishwa. Kufundishwa kutaanzia kwenye mbegu, kupalilia ni vitu vinavyopatikana katika utamaduni wa miji ya kilimo. Sheria za soko na tofauti, usafi wa chakula, udhibiti wa maoni, maoni na mipango lazima ifundishwe. Uchangamano wa wanyama na mimea ni sehemu ya kilimo shirikishi. Maji, nishati na takataka vyote ni sehemu ya mijini. Bustani mbali mbali za mimea kama vile uyoga, viwavi, mchwa na mayai yao na viumbe vingine vyenye maudhui ya protini vinapaswa kuwa lengo la wanachi katika kilimo. Tabia za lishe za zamani pamoja na mila zitakuwa na changamoto kubwa

MFANO WA AL NAMBA 44 DESTURI ZA ULAJI.

Kuheshimu chakula kabla ya kukitumia ni falsafa nyingine. Kwa vile mbegu mayai, mavuno na uhifadhi wa chakula cha raia-kilimo pamoja na majirani na jamii ni muhimu basi maandalizi yafanyike na wahusika wenyewe. Ili kudumu katika kilimo cha ushirika mijini, ujuzi wa nishati na maji lazima viheshimiwe. Tamaduni kama vile sherehe za mavuno, mavuno ya sadaka, maombi, nyimbo, mifugo na mavuno vyatakiwa kuheshimiwa kwa hali ya juu. Mavuno na uchinjaji vifanyike kimekanika kuondoa mkanganyo kwa misuli ya wanyama. Kuruhusu utaalamu wa uchinjaji wa wanyama huifanya nyama kuwa na ladha nzuri zaidi. Hili huongeza zoezi zima la chakula, kilimo cha sasa na uelewa wa uumbaji. Naongeza kuwa kula chakula chako mwenyewe kuna tija kuliko vyakula vilivyoandaliwa viwandani hususani kutawala vitu vinavyochanganywa kwenye aina ya chakula na kukwepa athari iliyokuwa imefichwa. Ulaji wa chakula unatofautiana kufuatana na eneo wakati. Kutoa chakula ni tofauti na kula chakula hicho.

(Kula kwa macho kwanza). Tambua vihisishi ndani ya chakula husika.

Kwa kuanza saladi zilizoungwa vizuri hubadilisha shida ya njaa. Mwendo wa kula kutafuna, kufurahi, heshima huonekana kwa aina ya chakula.

MFANO WA AL NAMBA 45: YA JUU NA MBOGA KATIKA AGROCITY.

AgroCity sio jambo la kubahatisha au la kuhisia katika dhana ya uhalisia. Wazo huletwa katika kuanzia mambo muhimu yaliyopo na kuzalisha wazo jipya kwa shughuli mipango hapa Afrika. Inapodhihirika kuwa plastiki inaweza kubadilika na kuwa kifaa kingine, tutaitumia ili tupate kifaa hicho tusicho nacho.

Ilivyotafitiwa, jaribiwa, na kuthibitishwa kuwa mkojo unaweza kubadilishwa kuwa maji ya kunywa tutathibitisha matokeo katika majaribio ya kawaida.

Raia-Kilimo lazima wawe wabunifu, wachapakazi, wenye uwazi na kuona dunia inaanza teknolojia ya majaribio ya kawaida. Muda mwingi lazima tuboreshe hali ya hewa, udongo au viwango vya njamu. Hatuna tatizo jamii ya kiafrika itajikita katika mchanganyiko. Katika mambo hayo misingi ya ujasiri yathibitishwa. Hivyo utaalamu wa juu wa kifundi unaweza ukawa ni pamoja na ustawi wa bustani-miji.

4.13 MICHEZO.

MFANO WA AL NAMBA 46: SIHA NA MICHEZO NDANI YA AGROCITY.

Kujongea hutengeneza mwili na kufundisha mbinu za michezo ni sehemu ya furaha yetu na kujiridhisha kwa kawaida. Afya kwa njia ya elimu, ufundishwaji wa kawaida katika makundi au vikundi na hamasa na uendelezwaji wake vyote vinaongeza mizania ni nzuri ya kazi za kawaida na mapumziko. Virutubisho ni sehemu muhimu katoka hili. Michezo ni sehemu ya umma na kuvutio cha watalii. Ushindani unaongeza furaha na afya kwa ujumla, wachezaji wenye vipaji wanapaswa kupata walimu wa michezo wenye weledi. Na wapatiwe msaada wa kifedha. Japokuwa wasomi wanamichezo na wakufunzi wanaokuza mambo si sehemu ya jiji la vilimo. Ubinafsi uliokithiri. Vipaji ni lazima vitumike kufundishia wengine kuliko kushindia tuzo za olimpiki tu. Matukio makubwa yanaweza kuandaliwa na kushindanishwa na majirani kwa kiwango kidogo. Tuzo za michezo huwaleta watu pamoja kwa lengo na ujuzi mmoja, ni njia sahihi ya kuwaleta watu pamoja kwa udogo au wingi ili kufurahia wanachokipenda. Hata mashindano ya marathon inaweza kuandaliwa bila ya kuchoma mafuta. Michezo kama ya kurusha tufe haipo, mafunzo ya viungo na yanafurahisha. Michezo kama ya kurusha mishale, pulu na mpira wa meza ni rafiki kwa mazingira. Hii ndiyo miongoni mwa sababu chache za kuchagua hulka ya kuwa na jiji la kilimo kuunganishwa na furaha. Majeraha yanaweza kuepukika napendekeza tuanzishe michezo ya mbio za panzi, nguruwe pori, mbio za mbwa kamari nayo ijumuishwe. Japo ni ngumu ni kuona lakini kwa kutumia miwani maalum ya kukuzia unaeza kuona. Kurusha vishada na kuona kipi kienda umbali mrefi

zaidi. Kucheza mipira miwili ya tenesi, kuendesha baiskeli ya tairi moja yote ni michezo ya sarakasi.

Vifaa vya michezo, kukakataza kuchoma mafuta/nishati visichanganywe na filofosia ya jiji la kilimo. Michezo ya magari, alama za michanga zinaharibu uoto na wadudu, mashindano ya fomula 1, mashindano ya angani n.k. Yanachosha na yasichanganywe na kilimo rafiki kwa mazingira. Kurusha vishada na magurudumu ya jua navyo vipewe heshima kubwa vyote vinahusu utofauti.

4.14 UTALII

MFANO WA AL NAMBA 47: UTALII KATIKA AGROCITY.

Utalii sio pekee unaoleta ajira na utajiri katika AgroCity. Lakini pia unatusaidia kukuza, kufundisha wanaojitolea, kuendelea kuvutia wanafunzi, wadhamini, serikali, wataalam, mikutano n.k. Hivyo uendelezaji wa vivutio ni muhimu sana. Habari za ndani/nyumbani, uendelezwaji/ utangazwaji wa mawakala wa kusafirisha watalii na wanasayansi kwa utalii mrahisi katika Agrocity Utalii utaanza lazima. Kwa nyongeza lazima mioundo mbinu kwa ajili ya kilimo hauna budi kupangwa na kutengenezwa tangu awali.

Hii inaanzia kwa kuwa na madawati ya wapokeaji katika viwanja vya ndege na ofisi za watalii. Hivi huwa sambamba na mifumo ya kielektroniki mifumo ya kawaida. Vinajumulisha utalii, tafrija, mikutano na vinaishia na malazi, kulala na kifungua kinywa na gharama za mtandao. Muda wa zile hoteli zenye baridi kali umekwisha. Tamaduni mchanganyiko, kuleta maeneo yenye mvuto kiutalii, ndiyo mada muhimu kwa utalii. AgroCity itawakaribisha watalii na kuwa marafiki au mabalozi na tuwaache wao waishi maisha ya kawaida kama sisi kwa kadri inavyowezekana. Kuenea kwa mchanganyiko kuna tofauti na utalii usiojulikana na asili au kitamaduni. Tuliache Agrocity ijiendeleze yenyewe na mitaa yake yenye hewa nzuri na pia wakaazi waliotulia.

Tuone historia ya utalii katika maeneo ambayo yana mavuno, mchakato, utunzaji na matumizi, pia maeneo ambayo hutumika upya kwa matumizi mengine. Kuleta watalii kwenye masoko, migahawa, hifadhi za chakula na maeneo ya kubadili taka kwa ajili ya matumizi tena. Tamaduni za matukio ya AgroCity, ikiwa michezo na sehemu za kujiburudishia inatoa vivutio kwa watalii wa kawaida lakini matukio ya wana AgroCity. Utalii shirikishi, kutembelea karakana na mengineyo, kuelekea ofisi za watawala na wataalamu wakurudisha taka kuwa kipya. Fursa za masomo, utalii wa mazingira kwa mkataba. Maandalizi ya matukio kama sarakasi, maonyesho na ngoma za mitaani na ushairi yapewe sehemu ya ratiba ya mwaka. Wananchi wa kawaida watajivunia ujuzi wao na ubunifu unaoongeza kipato na kuvutia watalii.

AgroCity inapaswa kuwa na taarifa fupi, iwe na uwezo wa kutoa malazi na utalii wa AgroCity kwa gharama nafuu. Inapawa kutoa huduma za kimitandao kwa wakazi wapya wa AgroCity. Kufikia huduma hizi za kimitandao sekta ya hoteli inaweza kukua. Chumba kimoja kinatosha kutumiwa kwa huduma za mitandao. Weka punguzo na matangazo mengine kwenye tovuti ili wageni wapate huduma hiyo. Hii inahusika kilimo cha mjini kutokana na mbegu bora, mavuno na mchakato hivyo watafiti wanaweza kutumia pia. Sote tunafurahia utalii na wenyeji wa mjini kuongeza kipato kwa kutengeneza tovuti yenye upekee, kwa kuandaa waongoza watalii wa umri wowote. Utalii unaweza kuwa mdhamini mkuu kwa muda sana, mwikio unaoweza kutoa misaada katika miradi.

4.15 VIWANDA

MFANO WA AL NAMBA 48: BIDHAA ZA VIWANDA

Wananchi wa AgroCity hulenga usambazaji binafsi, endelevu, kilimo cha mjini. Japo kuwa ujuzi wa kale, uzalishaji, vipaji vya wasanii na bidhaa zao vinaweza kuleta ziada na biashara. Miundo mbinu sahihi, maeneo, sehemu za kutokea masoko na usafirishaji

zinaweza kuleta namna ya kusambaa. Hivi vyote vina madhara kwenye ajira kwani hutengeneza ajira kwa ya mchato na ujuzi. Uzalishaji, usafirishaji kuleta bidhaa sokoni na kujihusisha na masoko na kutangaza kilimo, kitaifa au kimataifa na kufungulia masoko mapya.

Hoteli kubwa katika miji ya kikoloni iliyopita inahitaji chakula kama kuku lakini kiwe kimenakishiwa na mazao jamii ya karanga, chipsi, majani ya chai na vingine vingi nyumbani. Vifaa vya ujenzi na bidhaa zinaweza kizalishwa viwandani au karibu na AgroCity. Kurudisha taka kwa matuzi mapya na kuvifanya vitumike upya na kujenga kwa kutumia mabaki tayari imeshatajwa. Kiwanda kimoja cha kibiashara kitakuwa tayari kuzalisha mbegu kwa ajili ya AgroCity. Kutakuwa soko kubwa mjini la majiji ya jirani kama ilivyo kwa uhufadhi wa vyakula na biashara. Tena kutakuwa na haja ya kuwahudumia wanyama wadogo katika AgroCity. Vifaa vidogo vitaendelea kuhitajika.

Uzalishaji wa chakula kiwandani na vitu mbalimbali vinaweza kukera na kuwa shughuli inayojirudiarudia. Kazi za kupokezana ndani na nje zitaleta tena ubunifu na changamoto. Hata hivyo, licha ya uhiriki mkubwa katika uzalishaji viwandani inaweza leta kuridhisha, usalama na kujivunia. Kiwango ambacho bima ni muhimu kwa ajili ya uzalishaji wa chakula (njaa, fangasi na mabadiliko ya hali ya hewa) pia nakulinda miundo mbinu na moto, tetemeko la aridhi natatizo mengine lazima yafanyiwe tathimini.

Ulinzi wa jamii na upandikizaji wa miche ya chakula, ujumbe na ufundishaji wa fikra vitakuwa sehemu ya kuwajali wafanyakazi waviwandani kwa sababu wameelekeza nguvu zao kwenye hatua nyingi.

Ufanisi wa viumbe hai lazima viongozwe uchaguzi na uchanganyaji wa soko, bei, sehemu na uendelezwaji. Utengenezaji mpya wa bidhaa utokanao na taka lazima uwe sababu ya ndani ya fikra zetu kwa hatua zote. Kuigilizia hadithi nzuri pamoja na mifano ya kiugunduzi inaweza kwenda sambamba. Wote tuweke akilini kwamba AgroCities zinazidi kukuwa hadi pale ukubwa wake

utakapo kubalika na utaona majiji jirani katika mpango na kuanza ujenzi. Vifaa vya ujenzi vinaongeza nafasi kwa ujenzi wa hali ya juu wa AgroCity na viwanda na kuzalisha idadi kubwa ya bidhaa zinazohitajika. Utengenezwaji wa rasilimali kama vile mbao, ujenzi vinaleta maana kama vitakuwepo. Samani, mapazia, mashuka, vifaa vya jikoni vitaendelea kuhitajika. Bidhaa na ushauri vitapeleka biashara na ajira kwa kuwasaidia waanzilishi kujenga miundombinu na nyumba binafsi. Rasilimali za asili zitapata thamani katika mzunguko huu wa kibiashara pamoja na kuchukua nafasi ijayo.

Uzalishaji kiwandani si lazima umaanishwe majengo makubwa yenye mashine nyingi. Kwangu mimi viwanda ni ile hali yakurudia rudia kwa ajili ya kuchakata bidhaa ileile kwa muda fulani lakini pia inawezekana ikawa ni mchanganyiko wa mpira wa magongo, ufundishwaji wa mbwa na nguruwe wadogo kwa vipofu au ufundishwaji wa mbwa kwa ajili ya kunusa madawa na kugundua fedha. Akuna mwisho wa ugunduzi na ubunifu.

Kudhamini kifedha warsha za watu binafsi au ushirika utapangwa kwa kuzingatia swala binafsi, hatua ya ushirika sambamba na fedha za kutosha, ruzuku za serikali, na maendeleo ya kitaifa ya udhamini. Tena utalii unaongeza nguvu na udhamini. Mashindano na zawadi ni chachu ya ubunifu, uzalishaji na ubunifu wa kisanii. Furaha na kazi vinakuja pamoja. Kujivunia na ulinzi wa kifedha ni matokeo ya ndani.

Tuzingatie kwamba soko la AgroCity ni sehemu maalumu ya viwanda. Kuigilizia vitu vizuri, kuongeza mrejesho na kutoa mafunzo pia ni viwanda. Utafiti na maendeleo ni sehemu ya jiji la kilimo, ubadilishaji wa taarifa kimataifa na matokeo ya utafiti vinaweza kutangazwa kwa ukubwa zaidi, kulinda haki za wasomi itasaidia kudhamini AgroCity kifedha.

4.16 WAHAMIAJI WAPYA NA UHAMAJI

MFANO WA AL NAMBA 49: UHAMIAJI KWENYE AGROCITY.

Wahamiaji wa awali kabisa huwa ni wavumbuzi wa mambo yote kama kubadilisha muonekano wa mahali na hata maswala ya

kifedha. Kanuni ya baba wa kiroho inaweza kujenga daraja kwa kutumia lugha na tamaduni. Wananchi wanawakaribisha, kuwaongoza na kuwafunza waanzilishi mambo kulingana na asili zao ambazo zinapelekea kukabiliana na AgroCities kwa urahisi na haraka. Inaruhusu kuanzishwa kwa viwango vipya na kuruhusu sheria za miji ya kilimo kukubalika. Sheria za baba wa kiroho ni zana bora hasa kwa kuzuia uhalifu wa baadae. Huruhusu vidokezo vya vitendo kwa ajili ya miundombinu na tamaduni inaruhusiwa kwa ajili ya watu kujifunza kwa haraka na kushirikiana. Viwango vya chini na msaada wa awali utahusisha kukubalika kwa kila mmoja. Ndugu wataingia pamoja katika AgroCities, wahalifu, wahamiaji, wafumbuzi na wengineo kama hawa. Kuna nafasi kwa kila mtu endapo yeye mwenyewe ataonyesha nia na uwezo wa kukabiliana na maisha ya mijini.

Makazi ya awali, shule na mwingiliano wa tamaduni, ajira za papo kwa hapo na utalii zilisaidia sana katika kukabiliana na hali ya kwa urahisi. Ufundishaji ni ugunduzi wa AgroCities lugha zilizotokana na shughuli za kila siku. Kujifunza kulitokana na yale tuliyokuwa tukifanya kwa siku nzima, kama hakuna kuzungumza hivyo hakukuwa na kujifunza hivyo tulijifunza kwa kurudia rudia. Ndivyo tulivyojifunza lugha mama. Kushirikiana wakati, meza na labda kitanda itakuwa ni njia nzuri ya kukuza utamaduni wa kukabili na kushirikiana.

Baada ya watu kupata makazi, imekuwa vyema kwamba wamesaidia kujenga nyumba zao wenyewe. Shule, elimu ya afya, msaada wa kisheria na inatakiwa kufundishwa na waanzilishi.

4.17 MIKAKATI YA UTOKAJI, CHANGAMOTO NA KUHESHIMU MILA NA DESTURI.

MFANO WA AL NAMBA 50: UKOMO WA AGROCITY.

Ujenzi daima ni tukio na hupaswa kuleta mpango wa dharura, na moja ya mpango mzuri ni kuondoa, kuhamisha na kuchakata mpaka

kumaliza kabisa AgroCity. Hii hutokea kwasababu ya majanga ya asili, matatizo ya kiufundi, machafuko ya kijamii, rushwa, vita na mabadiliko ya hali hewa au matatizo mengineyo yanayoweza kupelekea AgroCities kushindwa kufanya kazi.

Mipango ya ulinzi, mafunzo, uokozi na mipango mingine kama uhamaji wa watu ni chanzo kikubwa cha hii mimea kutoweka.

4.18 MUHTASARI WA MHARIRI KUHUSU MIUNDOBINU NA HUDUMA

Ujenzi na ugharamiaji wa miundombinu kwa ujumla wake una historia ya mafanikio. Kila kitu hufanya kazi kama kilivyokusudiwa kwa njia ya kanuni na ushirikishwaji kidemokrasia. Wenyeji wakihusika ni vizuri zaidi. Watu wanaonekana kuwajibika kwa majukumu wapewayo na hufurahishwa na uhuru wapewao kusimamia unakuwa na maana. Mashindano na zawadi huchangamsha watu watende kwa makini zaidi, hata kupelekea uibuaji wa mienendo mipya na ufikiliaji wa viwango vya juu. Haki na weledi wa kiriadha huibuka. Mirejesho ya kila mara huzalisha mahusiano mema baina ya wahitajiyo huduma. Agrocities zitaonyesha nyuso tofauti kadiri muda uendavyo. Mdundo maalum utaibuka, utatawala na hata utazoeleka, huu tuiite mdundo wa AfroCity.

SURA YA TANO

UTEKELEZAJI WA MAENDELEO YA AGROCITY

5.1 UTANGULIZI WA UTEKELEZAJI KUTOKA KWA MHARIRI

Mahitaji muhimu ya kuwezesha mpango wa maendeleo ya AgroCities ni miundo mbinu, upatikanaji wa huduma za kijamii na pia hutegemea utamaduni wa jamii au jumua husika. Mambo muhimu ya kuzingatia wakati wa kutekeleza maendeleo ya mji ni sura ya nchi ya eneo, Nyanja kuu za uchumi, rasilimali mazingira na tamaduni za jamii geni zinazoishi katika eneo.

Mapungufu ya mahitaji muhimu, mbinu bora itapelekea kuanguka, mkanganyiko na kurudisha nyuma mpango maendeleo. Inaudhi na kuleta hasira kuendelea kufanya maendeleo kwa mbinu zisizo bora na kuziona ni bora. Mbinu bora za kuondoa tatizo la ukuaji wa miji yenye asili ya kiafrika ni kuzingatia utamaduni wa wakazi au

wenyeji. Kutumia mbinu zitakazo pelekea mafanikio na kupunguza madhara ya maendeleo ya makazi. Mbinu bora ndiyo chombo pekee kinachoweza kuleta maendeleo ya miji yenye sifa za kiafrika, utunzaji wa mazingira na utunzaji wa rasilimali za mazingira.

5.2 VIGEZO VYA AWALI VYA ENEO.

MFANO WA AL NAMBA 51: MAZINGIRA YA KIENYEJI YA AGROCITY.

Sura ya nchi na hali ya mazingira, uhasili wa miamba upatikanaji wa maji, mimea, hali ya hewa, misimu, majanga ya asili na madhara yake. Rasilimali mazingira ni msingi wa uchumi, teknolojia mbinu za kufanya kazi kama kuvuna, kuhifadhi, kutunza mazao yanayozalishwa. Pia njia za kupunguza uharibifu wa binadamu na mazingira wa muda mrefu, matumizi ya viwatilifu, kuyatumia mazingira kwa njia zisizo rafiki na kuyatunza mazingira kuwa na ualisi wake.

Wakazi katika AgroCity wanahitaji kuunda mpango wa utekelezaji kulingana na kazi za maendeleo kwenye miji. Mazingira ya mji wa namna hii makazi ngazi ya chini yasipotumia mbinu bora zinaweza kuzuia maendeleo kwa kiasi kikumbwa au kidogo kuchukua muda. Hii ni kutokana na tathimini iliyofanyika mbinu bora zisipotumika katika ngazi mbalimbali za jamii inaweza kuchangia kutofikia maendeleo na malengo ya AgroCities kama uasili, kabila, ukoo dini n.k. mbinu sahihi za utekelezaji ni kutoa elimu kuwa na utayari, kutunza mimea na chakula kwa ajili ya mifugo.

Malengo ya kilimo katika AgroCities ni kuwa na mahitaji ya kujitosheleza kwa theluthi mbili kwa mahitaji ya kila siku. Maendeleo haya yakifikiwa yanawezesha upatikanaji wa bidhaa na huduma za jamii utaongezeka. Pia lengo likifikiwa litapunguza madhara yanayoletwa na hali ya hewa inapobadilika na majira ya mwaka.

5.3 USIMAMIZI WA TAKA.

MFANO WA AL NAMBA 52: MAHAMASISHO YA MATUMIZI MAPYA YA TAKA.

Miji ya kilimo mpango wake ni kutoa elimu na mwangozo, kutoa elimu, kubadilisha tabia ya wakazi katika kuyatunza mazingira. Changamoto kubwa katika hili ni kuyabadili maji taka kufaa kwa matumizi tena kama kunywa kwa sababu ya maendeleo ya AgroCities na miji mingine inakabiliwa na changamoto ya upatikanaji wa maji.

Maendeleo ya AgroCities kuezekana inazingatia mambo makuu mawili.

Maendeleo ya AgroCities ni pamoja na upatikanaji wa maji kwa kuyabadili maji taka kuwa ya matumizi – changamoto ni teknolojia ya kubadili taka mbalimbali na kuzalisha bidhaa mbalimbali zinazofaa kwa matumizi. Mfano mzuri ni mji wa Nairobi eneo la Mathasei Valley.

Maendeleo ya AgroCities yenye asili ya kiafrika yatatokea baada ya kuzingatia usafi na kurudisha taka. Jamii kubwa ya Tanzania na ulimwengu inashindwa kutunza mazingira kwa sababu inashindwa kurudufisha takataka na kuchangiwa na teknolojia ndogo. Mfano nchi ya Kenya eneo la Matuare katika mji wa Nairobi wamefanikiwa kiasi kikubwa.

Tafiti ndogo ilifanyika nchini Tanzania ikaonekana kurudufisha taka kwa ajili ya kuzalisha bidhaa ni njia moja wapo ya kujipatia kipato na kupunguza umaskini. Mfano mifuko ya plastiki inayotumika kufanya manunuzi na mabaki ya vifaa vya umeme vimetupwa ovyo ovyo katika mazingira.

Makazi mengine katika miji hushindwa kutunza mazingira kwa kukosa rasilimali fedha na muda wa kurudufisha taka. Likiwezekana ni njia ya kujipatia kipato na kuondoa umaskini na kuleta maendeleo chanya katika miji ya kiafrika na ulimwengu.

Taka aina zote ni ngumu kuzitunza zinahitaji mifumo bora za kuzikusanya, kuzisafirisha kwa kiwango kikubwa na kuzirudufisha. Kurudufisha taka kunahitaji njia zilizo bora zilizotumika kukusanya,

kusafirisha katika mazingira. Njia bora za utunzaji wa mazingira na maendeleo ya jamii ya kilimo ni kutoa elimu na kuhamasisha katika ngazi zote, namna ya kutunza na kurudufisha ni muhimu toka ngazi ya chini na kuwapa malipo stahiki kwa kipimo stahiki.

Taka zinazozalishwa viwandani zinahitaji njia bora ya uhifadhi, na kurudufisha kuzalisha bidhaa mara tu zinapozalishwa na inadhihirisha maendeleo ya miji yenye kuzingatia utunzaji wa mazingira.

Nishati ni muhimu, kuna tofauti kubwa kati ya kuwa na kiwango kidogo cha nishati na kukosekana kabisa kwa nishati. Kukosekana kwa nishati ni kutokuwa na nishati yoyote inayofika katika eneo au mji. Kiwango kidogo cha nishati ni kuwa na nishati isiyo kidhi mahitaji na matumizi ya watumiaji. Kupunguza matumizi na kutegemea nishati kutoka maeneo mengine ni kurudufisha taka kuzalisha nishati na bidhaa mbalimbali.

MFANO WA AL NAMBA 53: TAKA NA RUSHWA.

Wakati alipokuwa mtoto mdogo, mwandishi alishangaa utamaduni wao nyumbani wa kufanya usafi katika uwanja na eneo la shamba lao, kwa mawazo ya utoto alifikiri ni maandalizi ya Jumapili. Baba yake mzazi alisema ni vizuri kuweka uumbaji wa Mungu katika hali ya nzuri. Usafi wa mazingira, uhamasishaji na maendeleo unasaidia kuboresha miundo mbinu katika makazi na hasa ya miji. Mazingira ni kama mashine inayohitaji uangalizi wa mara kwa mara kama kuweka vilainishi n.k. Jamii pia inahitaji kutunza mazingira la sivyo watapata madhara ya kiafya. Tunaona kuwa dini ni chombo bora cha kuwezesha na kuboresha utunzaji wa mazingira mfano Benedict na Nursia (480-547) aliyeishi maisha ya kitawa katika montesori alikuwa mwenye maono ya watu walioishi pamoja na kuona ni muhimu kuishi maisha ya sala, kazi, usafi binafsi na usafi wa mazingira. Kwa hiyo tunaona taasisi za dini ni muhimu kuhamasisha na kutoa elimu ya kutunza mazingira.

Wakati wa teknolojia ya viwanda visivyotumia nishati, mashamba ya kaskazini ya milima ya Alpsi yaliharibika vibaya kutokana na vita vya muda mrefu vilivyosababisha utunzaji wa mazingira kuwa mgumu.

Hali hii haina tofauti na maeneo mbalimbali yenye machafuko ya kivita na makundi yanayotishia Amani ya watu kuishi. Hii inadhihirisha Amani na utulivu wa kuishi ni nguzo muhimu ya kuwezesha utunzaji wa mazingira na matumizi sahihi ya ardhi. Kuwezesha na kuboresha ukuaji wa miji na mazingira inalazimu kuzingatia historia na maeneo ya makazi duni. Maeneo ya makazi duni yanaashiria utawala usio imara, usio hamasisha utunzaji wa mazingira kuwa duni na viongozi kutojali utunzaji wa mazingira kwa manufaa ya jamii ni kama ukatili wa viongozi kwa ajili yao.

Madhara ya mazingira machafu siyo jambo la ajabu katika miji ya Afrika kuanzia Kasablanka, Morocco hadi Cape Town Afrika ya Kusini. Inasababisha jamii kukumbwa na madhara yanayotokana na uchafu. Hali hii inatokana na makazi yasiyo rasmi ulimwenguni kote. Vyombo husika havitekelezi wajibu wao na kuishia kutoa majibu rahisi ya hali mbaya ya mazingira.

Kupiga vita uchafu na rushwa kwa kuweka sheria na taratibu ambazo zitarudisha uhuru na ubunifu. Uchafu na rushwa hushamiri katika uongozi wa mabavu au huwa kama njia ya kuuandaa. Kiongozi wa kidikteta huanza na kauli mbiu: “tutasafisha” hata hivyo uchafu pamoja na rushwa huzuia uhuru, makundi ya wahuni na dikteta hapendezwi na usafishaji. Jambo bora kwa majirani wote ni kufanya usafi kwa mikono yao wenyewe. Mambo makuu mawili ya kuzingatia ni: -

1. Wote kuanza na usafi sahihi na urudufishaji. Yote yalijirudia wakati wa ukuaji tangu utotoni, na katika namna hiyo hiyo kwa jamii kukuwa au kuendelea.

MFANO WA AL NAMBA 54: UZINGATIAJI WA VIWANGO VYA UJENZI.

Maendeleo yenye viwango yanategemea asili ya miamba, hali ya hewa vinachangia kuwezesha au kuzuia maendeleo. Pia mfumo wa kilimo katika maeneo yanayozunguka eneo. Maendeleo ya mji yanawezeshwa na hali ya ndani. Tafiti zilizofanyika na uzoefu

zinaonyesha wapanga maendeleo wanakubali viwango vya Sanaa na teknolojia kutoka maeneo mengine. Mfano vijiji vinaweza kukubali nyumba za makuti na udongo. Majengo haya yanaweza kufaa wengine au yasiwafae. Majengo haya miundo na aina inawezesha kufanya uchaguzi.

Rasilimali mazingira zinazopatikana katika eneo au mbali na eneo zinatengeneza vifaa vyenye ubora. Mahitaji yanaweza kupatikana kutokana na taka baada ya kupatikana utunzaji wa taka unawezesha ujenzi wa nyumba kuwa rahisi. Vifaa vinavyofaa kwa ujenzi kama mpira, mchanga, chupa, nyuzi, mbao na karatasi vinaweza kutumika katika ujenzi. Hata viwanda huweza kujengwa kwa kutunza taka na kuzitumia. Kwa kutembelea makazi ya wakazi walioishi katika eneo kwa muda mrefu itasaidia mzunguko wa uchumi na kupunguza umaskini. Huu ndiyo ubora wa kurudufisha taka na kukuza biashara. Maendeleo ya miji ya kilimo inawezesha kupunguza matumizi ya fedha kufanya maendeleo ya miundombinu ya maji, umeme na huduma za afya.

Tetemeko la ardhi hutokea zaidi maeneo ya tropic, maeneo ya AgroCities katika maeneo haya yatawezesha kuweka viwango na kuzuia madhara ya tetemeko. Kwa kufanya ujenzi kwa zana rahisi. Majengo yaliyojengwa kwa zana rahisi ni ya manufaa kuliko majengo makubwa yaliyojengwa kwa kuta za matofali.

Teknolojia iliyopo ndio inayofaa katika eneo husika. Mfumo wa maisha tofauti kwa jumuiya na mtu mmoja mmoja makazi yatakuwa tofauti. Mfumo wa uchumi unaweza kubadili mahusiano na maeneo jirani. Soko lenye bei nafuu linawezesha upatikanaji wa zana nafuu za ujenzi na kufanya ujenzi bora wa nyumba. Wakazi wa muda mfupi na wahamaji wanaweza kuanzisha makazi. Vifaa vya kila hatua ya ujenzi vinapatukana kulingana na majira ya mwaka na kubadilishana huduma.

5.4 ETHNOLOJIA (UKABILA?)

MFANO WA AL NAMBA 55: UGENI NA UTOFAUTI.

Maisha ndani ya mji yamejaa matukio. Kila unachokutana nacho ni tofauti na kijijini. Je ni kweli kwamba ni ngeni? Mjini ubunifu huonekana kila mahali wakati wakazi wa vijijini mambo hubadilika taratibu ambapo huweza kuwa hata kizazi kwa kizazi. Hivi ndivyo ilivyo na haiwezi kubadilika. Kamwe haitaweza kushaurika kuwa kuna viwango viwili tofauti vile vya binafsi na vile vya pamoja. Maendeleo husababisha miji kubadilika na kuwa na mifumo mipya iliyotofautiana na ile ya zamani. Huwezi kukuta mikusanyiko ya aina hiyo hiyo mara mbili. Vitu vyote vinabadilika na kuonekana vipya na tofauti.

Kwa sababu watu na vitu vyote huwa na mwingiliano hivyo hupelekea ugunduzi mpya hata kama ni mdogo. Hiyo ndiyo hali halisi japo kuwa ugeni mwingine ambao ndiyo asili. Hii ina maana kwamba akili yako ndiyo ambayo inaona mabadiliko na kupambana na matishio. Hii ndiyo sababu tunasema kwamba neon “ngeni” au “ugeni” ni tabia. Ni fikra zilizoingizwa kutoka nje, lakini ki ukweli ngeni inamaanisha tofauti. Kwa mara nyingine tena mji ni tamaduni ya tofauti na siyo ya ugeni, ngeni imetawaliwa na hali ya kisaikolojia ya kujidanganya. Saikolojia inaamini kwamba, miji inatawaliwa au kukabiliwa na maovu na ina uhusiano wa karibu na shetani. Tukiangalia tabia za vijijini, zile za mijini zimatawaliwa na hali ya kuchanganya pia ugeni. Kwa maana hiyo udanganyifu wa ugeni umetawala na unapelekea miji kuwa sehemu ya hofu na mashaka. Hii ndiyo sababu wengi bado wanasema ugeni unatokana na mjini. Malengo yaliyopo ni ya tofauti na mapya ugunduzi wa mabadiliko ya ghafla siyo ugeni.

Watu wanahama toka vijijini kuingia mijini wakiwa na mitazamo ya ukijijini. Wataalamu wa maswala ya maisha ya binadamu wanasema kwamba dhana ya ugeni ilianza tangu zana za mawe na hasa katika jamii ya wafugaji na hata kwa jamii ya wakulima wadogo wadogo ambapo kila mtu anayo nafasi yake maalumu ambayo anajishughulisha nayo. Wakati wote mgeni anapoingia akiwa hana ajira na pia sehemu ya kuishi hukabiliana na majukumu na makaribisho mapya. Katika maeneo ya miji kila kitu kipo tofauti, vitu vingi vimejitokeza. Inafananishwa na maigizo endapo ile mitazamo

ya zamani inakubalika na mtu kujifanya yupo katika mfumo wa kilimo. Katika miji hii ya kilimo mila na uvumilivu huwaongoza wakazi katika kukaribisha au kuwafukuza watu wanaowasili katika jamii zao. Kubadilika kwa fikra hutokea kwenye ufahamu tu na inazalisha wahamiaji au wananchi. Makubaliano na elimu ni muhimu. Tabia hiyo inahitaji ubongo unao hamishika. Pia tunaona kwamba kuna njia tofauti za kuhamishika. Kama watu huweza kuhama lakini fahamu zao hazihami. Hakuna anaekuja na kudai haki na kuhitaji kazi katika eneo jipya. Uhamishaji unaweza kupandikizwa katika hali ya kawaida ya uvumilivu, kwa kuzingatia sheria maalumu na adhabu zake. Kwa hakika kila msingi daima huwa ni kwa ajili ya kuathiri kitu. Ni lazima awe mgunduzi na mbunifu kwa utaratibu uwezekano ni wazi. Ili kuleta ulinzi stahiki katika AgroCity ni lazima kuwe na vyanzo vikuu vya mapato kwa wote. Hofu ya kupoteza ama kutopata kazi lazima ichukuliwe kwa uzito wa hali ya juu. Tunaweza kuona hali ya kutokuwa na ulinzi inavyoweza kusababisha uchawi, hasa barani Afrika. Inapelekea watu kuwa wenye tamaa na washirikina. Kiuhalisia tamaduni za miji yote inabidi zikubaliane na migogoro na pia kujifunza kupitia hiyo migogoro. Ndiyo maana ujuzi mkubwa wa saikolojia, uchumi na utamaduni hutokea mwanzoni mwa upangaji na ujenzi wa miji.

Mara nyingi AgroCities huamasisha ugunduzi wa fursa mbalimbali zilizosanifishwa na zisizosanifishwa. Mtu aliye katika msongo wa mawazo kamwe hawezi kuwa mbunifu. Jamii yetu sasa inaishi katika hofu ya kudumu. AgroCities ni lazima ipangwe na kujengwa katika hali ya hewa yenye matumaini badala ya vilio vya kila siku, wakazi pamoja na wageni wanatakiwa kutengeneza hali ya furaha kutoka pande zote kwa kusema “ ndiyo tunaweza”. Katika hali ya undugu, wote kwa pamoja wajenge kukumbuka: kila mmoja ni mgeni nje ya mlango wa nyumba yake na anayetaka kutengeneza dunia nzuri.

Kushikilia mila pamoja na utambulisho wa ukoo vinaweza vikajumuishwa pamoja lakini vyote vinaweza kuwa chanzo cha migogoro. Kutoka kwenye lugha mpaka kwenye dini, vipaumbele vya chakula na mipaka kwenye mila, uvaaji na tabia, vina nafasi

kubwa. Ni muhimu kuweka mazingira yanayofanana hasa katika mawasiliano. Huduma za elimu, afya na shughuli za kiuchumi zinafanya mawasiliano ya pamoja. Hii inafundishwa toka mtu anapowasili. Mapishi ya pamoja, kufua na mawasiliano ya uma itasaidia watu kuzoea hasa kwa kizazi kipya. Matunzo ya kila siku kwa watoto na wazee, shule na shughuli za michezo ni maeneo na matukio yanayopelekea muingiliano wa awali. Hivyo, muingiano wa zamani wa ukoo mbalimbali utaleta muingiliano mzuri wa mila kulingana na historia zao. Familia zenye mila za aina moja zinaweza kuwa imara lakini zisitawale.

Ili kuleta miundombinu yenye ulazima, AgroCities lazima zitoe fursa sawa. Kufundisha, kuelimisha na ulinzi kwa uma viimarisha kazi hizo, kueneza tabia ya uvumilivu, lakini pia na iendeleze. Matokeo yake ujirani uelekeze macho yake kwenye tofauti za kitamaduni. Kama kujizuia hakutasaidia mamlaka za kiraia zinabidi ziweke mipaka ya kitamaduni. Ni vyema watu kutoka sehemu mbalimbali wakaja na kufanya kazi pamoja kuliko kujenga jamii yenye mila zinazofanana.

Kwa maendeleo na ukuaji, kusoma na elimu ya kudumu vyapaswa kukua. Suluhisho pekee la migogoro ni Amani. Japo kuwa kama kuna hali ya maandamano, rushwa, uhalifu na unyonyaji mamlaka zinapaswa kuchukua hatua. Hata kuleta kilimo kwa wananchi ni jambo jema.

5.5 UTAMADUNI WA MREJESHO.

MFANO WA AL NAMBA 56: MREJESHO WA KIUTAMADUNI KATIKA AGROCITY.

Njia za kisasa za mawasiliano zimeleta urahisi katika kubadilishana ujuzi na uzoefu katika tafiti na majaribio ya kisayansi majarida, takwimu na mipango kitaifa na kimataifa. Huu ndio mtizamo wetu mkubwa katika AgroCity. Kitabu hiki kinalenga zaidi Afrika. Huwezi kusema kwamba mipango miji yoyote na utekelezaji wake unaweza kufaidisha kutokana na miradi rasmi. Si kawaida ya binadamu kuwasiliana kwa uzuri na kukiri wazi endapo kunapokuwa na matokeo hasi (madhara), haya ni mazoea ya kawaida toka

tunajifunza. 'Ujinga hutokea' Hivyo ni lazima kuungelea, kuorodhesha mafanikio na kujitoa. Kutembelea kwa njia ya mtandao au kufika ana kwa ana na kufanya kazi itawafundisha wabobezi vijana kwa mda sahihi, kuwaelekeza na kuwafunza na kuchangia kwenye mchakato huo.

Kama kizazi kipya cha wakazi na wataalam wa AgroCities wataaalikwa na kuvutia utayari wa "raia wema wa miji ya zamani", kama bado watakuwa wamejazana mitaani wakitafuta sehemu ya kuegesha magari, wakikumbwa na hatia na takataka suala la kufanya miji mikuu ya kilimo kukua. Suala hili haliwezi kusimamishwa tena. Hakuna tena nafasi ya kubinafsisha usafiri wa umma kwa vikundi na watu mda si mrefu watakubali mabadiliko. Ulimaji kwa kuzingatia utunzaji wa mazingira na wanyama utafuata na utabalisha mtizamo, tabia na malengo hayo. AgroCity huanza taratibu, mapinduzi ya kifikra ya wananchi wanaoishi pamoja.

Mapendekezo ya kiubunifu, jiji moja Duniani lisibadilike kamwe. Liendeleo kama lilivyokuwa hapo zamani, likileta msongamano, harufu mbaya, mfidhaiko, uhalifu, uharibifu na gharama kubwa ya maisha. Itatumika kama makumbusho katika Historia ya binadamu. Viongozi wakubwa wa kisiasa na wagombea nafasi za uraisi watatakiwa kuishi hapo kwa miezi miiata ili wapate elimu. Wanaweza kupumzika badae katika AgroCity kwa wiki moja na badae wafanye kazi. Pendekezo ni Paris.

Pata pumu mbele ya "**Sacre Coeur** (jengo maarufu Paris" na ubakwe karibu na Mouline Rouge (jengo maarufu la burudani Paris), ishiwa pumzi ndani ya "Champs Elisees" (mtaa maarufu Paris), funga breki zako ukiwa Ufaransa sehemu ya ' Place Etoile" (njiapanda kubwa iliyopo Ufaransa), Ibiwa mbele za watu kwenye mnara maarufu wa "Louvre", na furahia maua mazuri ya plastiki ndani ya "versailles", kula chakula halisi kutoka kwenye viwanda vya nyama kutoka maeneo ya kijijini jumuisha na madawa yako halisi na ya kiwandani na ufurahie siku yako kwa masaa mawili yanayohitajika. Paris siku zote itakuwa jiji lako kufika! Hivyo tuendeleo kutunza jiji hili la mfano wa Louis XIV kama ulivyo ndani ya 2017 kwa karne ijayo. Jiji kamili la burudani.

Kwa kifupi, tafiti za kisasa na maendeleo yatasaidia miradi mikubwa duniani, itatusaidia sisi kujifunza kutokana na mafanikio na majanga itasaidia kuenea Afrika na mabara mengine. Wataalam wataendelea kuongoza, kuweka viwango na kuruhusu tafiti za kimataifa. Kubadilishana tafiti na mabadiliko ya kijamii, idadi ya uhalifu, mda wa kuishi, kiwango cha elimu, ubunifu, uzalishaji, kiwango cha kuondoa takataka, ajira kwa ujumla, majiji salama, maisha bora kwa wakubwa. Malengo makubwa yawekwe kwenye miji ya kilimo na maendeleo yake. Maonyesho, masindano yenye zawadi yataongeza maisha bora kutokana na mahitaji na ndoto. “ kama unayaota maisha flani basi unaweza ishi hivyo”. AgroCity linaweza kutoa mabadiliko ya kitabia nchi na ya kimiundombinu katika njia bora kwa wale wote wanaotamani kuishi kwenye jiji.

5.6 SIFA NA MUONEKANO WA TIMU YA UPANGAJI

MFANO WA AL NAMBA 57: NANI ANAPANGA AGROCITY?

Kama ilivyo kwa makazi binadamu, wanyama na mimea, timu itakayowajibika kupanga, kutekeleza, kuongoza na kuwasilisha ukuwaji na maendeleo ya AgroCity, timu hiyo inapaswa kuwa na mchanganyiko wa jinsia, wataalamu na wabobezi katika fani mbalimbali. Sifa kuu pia ni kipaji cha kusikiliza sifa za wakazi wa AgroCity, wageni na wakazi wa mda, hasa wanawake kwani wao ndio wanaobeba majukumu ya maisha ya kila siku.

Ukubwa na muundo wa timu utategemea jiografia ya sehemu husika, uzoefu wa awali, rasilimali fedha na sehemu halisi na kadiri ya ratiba iliyopo na lazima ibadilike kuendana na mda. Uwezo wa timu kuandaa mabadilishano ya taarifa, ikilenga mrejesho wa kitamaduni na kuwasilisha kwa utaratibu unaofaa na vilevile uzoefu wao kwa vitendo, lugha za asili na ujuzi wa kitamaduni ni muhimu kwa historia ya kisayansi.

Kiukweli, timu ya waafrika pekee inanafasi nzuri ya kupanga na kutekeleza AgroCity. Kuchanganya watu wenye tamaduni mbali mbali inaweza ikawa nzuri kwa wataalamu wa Latin Amerika

ambapo kuna muundo unaofanana na Afrika. Inawezekana watu weusi kutoka sehemu mbali mbali duniani wanaweza kuongeza mtizamo wao na uzoefu wao. Vipaji vingine kutoka sehemu mbali mbali duniani wanaweza kufanya kazi kwa mda maalum, wakileta mawazo mapya na utafiti, japokuwa kuwaruhusu kuchukua majukumu kamili italeta mvurugano na itapelekea timu kuchanganyikiwa.

5.7 UPANGAJI NA UTEKELEZAJI

MFANO WA AL NAMBA 58: NAMNA YA KUPANGA NA KUJENGA AGROCITY.

Katika kutafuta sehemu sahihi, kupanga jiji la kilimo na kulisaidia katika utekelezaji wake, utaalumu wa kisayansi ndio nia kuu. Tayari tuendeleze kwenye fikra zetu kubahatisha, kubadilisha, “kupunguza kwa kiwango cha hali ya juu” kuratibisha inaweza kukuza mchakato wa ukuwaji. Njia ya orodha na uboreshaji inaweza fanya pia. Wakazi wengi wapya wa jiji la kilimo wanakuja na hela kidogo na malengo makubwa. Viwango lazima viwepo na mada izingatiwe, na matumaini yatoe njia ya “ujinga kutokea”.

Endapo jiji litapangwa kikamilifu, kanuni na sheria ni rahisi kuwajulisha wageni, ambazo kwa kiwango kikubwa itatokea kupitia utekelezaji usio rasmi. Miundo mbinu itakuwa sambamba na ukuwaji wa jiji la kilimo. Kuweka fedha kwa ajili ya huduma za umma na kudhamini kifedha mara zote inaumiza kichwa. Japokuwa, kuwasikiliza wakazi wa jiji la kilimo italeta maendeleo. Kazi za ziada, kazi za kupokelezana na jitihada za pamoja zitapunguza gharama. Utunzaji wa mazingira na kilimo rafiki na mazingira, fedha za kutosha, kazi nzuri badala ya faini na magerezani njia mpya ya kujumuika na jamii, jifunze na changia kwenye mambo ya umma, hasa kwa wanachama wapya katika jamii.

Hatua ya ukuaji inamaanisha kwamba maelfu watapata elimu duni, hifadhi ndogo au kukosa kabisa, hakuna makazi na muunganiko wa kijamii. Hii itakuwa changamoto ya mwisho. Miundombinu mingi kama vile maji ya kunywa, kusafisha upya maji yasiyo salama, vyoo, mahema na umeme vinatakiwa kuwekwa kabla na wafanyakazi wa

uma, wanajeshi, askari magereza, wafanyakazi wa kujitolea, makampuni ya ujenzi yaliyosajiliwa. Usambazaji wa chakula pamoja na vifaa vya ujenzi na zana vitakuwa adimu katika hatua hii ya awali. Gharama kubwa sambamba na rushwa vinaweza kutokea.

Askari wanatakiwa wawepo kama waongoza timu kwa uangalizi na ujenzi. Idara ya zima moto na madaktari wanatakiwa wawepo tangu mwanzo wakue sambamba na mji. Ujenzi wa taratibu unaweza ukaleta nafasi kwa wageni kuanzisha makazi ya muda.

Hatua hii ya awali italeta ajira, kukuza biashara, soko, biashara na nafasi mbalimbali za mafunzo, hata bila ya fedha. Wafanya biashara na watoa huduma kuanzia viongozi wa dini mpaka makahaba, pia wapishi na wakulima hadi kuwa watumishi wa uma wa muda mfupi, italeta maisha bora tangu mwanzoni. Kuanzisha mikopo kwa kutoa fedha kwa vikundi vidogo vidogo ni changamoto kwa serikali, mashirika yasiyo ya kiserikali na mabenki. Utawala wa kiraia lazima ukue taratibu kwa namba na uzito wake. Ufutwaji wa kodi unaweza ukaongeza jitihada.

Hela huwa kikwazo cha malengo na uhalisia. Vifo vya mapema, talaka, ugonjwa na njaa ni sehemu ya maisha ya binadamu. Vitaisha ndani ya jiji la kilimo kama ilivyo katika makazi duni na makazi ya kisasa. Lengo kuu ni kuweka misingi ya kukubalika yenye kiwango bora cha maisha.

5.8 MUDA NA URATIBU.

MFANO WA AL NAMBA 59: MUDA SAHIHI.

Roma haikujengwa siku moja, na vivyo hivyo kwa London baadaya kuungua 1666. Matatizo yataanza katika hatua za awali. Kutokuwa na utaratibu maalumu inaruhusu hali ya uboreshaji, ubunifu, mwanzo mwepesi, muda wa kukua na uboreshaji. Jitihada za umma na vyama vidogo vidogo vya ushirika vitaleta muongozo. Afrika imekuwa ni chanzo cha masuluhu ya haraka katika kuboresha. Huruhusu vitu vitokee ndani ya muda itakayoleta maendeleo yanayokubalika.

5.9 UGHARAMIAJI.

MFANO WA AL NAMBA 60: UGHARAMIAJI WA AGROCITY.

Baada ya kumalizika kwa ukoloni, Afrika ilianza kuvutiwa na miji ya kilimo. Hadhi, kujiamini kupita kiasi, rushwa, ukiritimba na kuchanganyikiwa kulipelekea majiji kushindwa kuheshimu miji ya kilimo. Hii yote ilipata ufadhili kupitia mapato ya ndani au pesa toka nje ambapo ziliweza kuwa pesa za haki au pesa haramu. Kuifadhili miji ya kilimo kunamaanisha, “kufikiri nje ya sanduku” kulianzishwa mikopo mipya na mingine iliendelezwa kwa kushirikiana na mikopo mikubwa, ya binafsi na ya umma na mikopo toka mashirika binafsi na wafadhili tofauti tofauti wanasaidia miji ya kilimo kuwa na kupunguza tatizo la upungufu wa ajira na umaskini.

Pamoja na maendeleo mengi ya miji ya kilimo au tamaduni za miji ya nchini na kimataifa inaweza kuanzisha ukuaji wa muda mrefu, hata kama kwa malipo na ukombozi. Vyanzo na kukua kwa ugharimiaji na ufadhili wa umma au wa binafsi utatengeneza pesa za kutosha. Mashindano ya olimpiki, maonyesho ya kimataifa, makongamano na utalii pia ni vyanzo vinavyosukuma maendeleo ya miji ya kilimo. UNESCO na mashirika mengine yatachangia fedha. Vyama vikubwa vya ushirika vitaanzishwa. Uongozi na serikali wapo karibu sana na watumiaji. Demokrasia itapelekea kukabiliana na michakato yote kwa muda mfupi.

Daima matukio mabaya hayafutiki akilini. Ni matumaini kwamba miji ya kilimo haitakumbana na tatizo la kushindwa. Mashirika yanayoshughulikia uhalifu, mwenendo wa uchumi wa kitaifa na kimataifa, vita au migogoro ya imani na mila huweza kutokea na kuvuruga kwa kiasi kikubwa miji ya kilimo. Wanapaswa kukumbana na ukweli na kukabiliana nao. Matatizo na hali ngumu hutokea wakati wote.

5.10 VIZUIZI VYA UKUAJI

MFANO WA AL NAMBA 61: MAONI KUHUSU UKUBWA WA VIUNGA

Hatujui ukubwa halisi wa jinsi gani Jiji la kilimo litakavyokuwa. Ukweli pekee utadhihirika kama idadi ya wakazi 10,000 inashangaza/inawezekana. Hata hivyo kama tunafikiria kiunga cha duara 1250 inaweza kuwa ukubwa unaostaili. Huondoa tuegemee

zaidi kwenye idadi ya nyumba za makazi badala ya kuhesabu mtu mmoja mmoja.

Yote haya yanategemea na mila za wenyeji na hali ya kijiografia. Japokuwa swali lingine ni kwamba kama kuna idadi ndogo zaidi ya mji wa kilimo unayoweza kuiona. Jibu linaweza kuwa ni hapana! Hata ikiitwa kijiji cha kilimo au jiji la kilimo ni juu yao wakulima. Kiwango cha wastani cha miundo na huduma ndiyo vinavyo takiwa. Kiwango cha kilimo mazingira ni muhimu. Kwa nyongeza, ukuaji unaweza kutofautiana kwa namna yoyote kulingana na kuzaliana, uchumi, Siasa na ushawishi wa kimazingira. Licha ya kudhani kwamba watu wanahama kwa msimu.

Pale ukubwa unapofikiwa /unapotimia na tofauti ya idadi ya watu ama mandhari inapokubalika. Mda wa kuongeza kiungo kingine unafuata /anakuja kama kilometa 25 nje kidogo ya maji itaruhusu kila uongezekaji wa kiungo kufaidika kuliko mjini. Idadi kubwa ya Ng'ombe haipaswi kupewa kipaumbele, binadamu anaweza kuishi bila ya maziwa ya Ng'ombe inategemea idadi ya ndama. Uharibifu si mwafaka kwa ufugaji kwenye jiji lolote. Lakini hii si mahususi kwa Afrika.

5.11 UFUPISHO WA MHARIRI KUHUSU UTEKELEZAJI.

Kupanga ni hatua ya awali ni muhimu, hasa kwa waanzilishaji. Lazima wawasili na wafurahie huduma wanapo kuwa kwenye hatua ya awali kuelekea kuwa wananchi Wakulima. Lakini kifuatacho kwa wapanga mji, maisha ndani ya jiji la kilimo yanaanza kiholela kutokana na kuwasajili kwa waanzilishaji. Makazi yanajengwa na idadi kubwa ya wahamiaji kutoka vijiji au wakimbizi. Kwa ukuaji unaoridhisha uhamaji wa taratibu na unaokubalika ndio unaokubalika lakini hazuiliki. Sasa tuache baadhi ya vita vitokee kwa uhalisi wake. Majiji ya kilimo yanamvuto tofauti. Hii ni sehemu ya wasifu kwa vitendo. Viwango vinavyofaa ndiyo Muhimu. Kazi kubwa imelenga kwenye vituo vya mapokezi vilivyobaki ni vya ziada.

5.12 UFUPISHO WA MHARIRI KWA UJUMLA

Kwa mtazamo wa AL, machapisho na vitendo, wataalamu wa mipango ya ujenzi wa mji wa kilimo waendeleo kutoa michango yao kupitia kitabu hiki. Ni dhamira ya jitihada za kukuza miji ya kilimo ndani Africa na dunia kwa ujumla. Ni juu yao kizazi kijacho kutathimini michango yetu ya juu ya majiji ya kilimo. Sisi sote kwa ujumla ni jukumu letu kwa wote mji wa kilimo lakini pia ni hatua ya awali ya utekelezaji wa mawazo ya AL, juu ya mji wa kilimo. Asante sana kwa jitihada mawasiliano na kwa kubadilishana tamaduni. Mawazo hayo yatasambaa na kukua na kutoa faraja kutoa kilimo cha mjini kinachotunza mazingira kwa ajili ya kizazi kijacho cha jiji la kilimo.

SURA YA SITA

SHUKRANI.

6.1 WOSIA WA AL

Ulikuwa ni mtazamo wa Al kutoa hali halisi ya kifikra, kiutamaduni na kivitendo kwa AgroCity, likikidhi mahitaji ya wakazi, likiruhusu muundo wa muda mrefu na muda mfupi kuendeleza maisha bora. Sio tu kwamba alibadili nakala ya Kijerumani ya mawazo yake lakini pia alikabidhi nakala ya Kiingereza kabla ya kifo chake 14-02-2017.

Alitaka kupokea na kujumuisha mawazo mbalimbali kutoka kwa wasomi wa kitaifa na kimataifa kama vile wataalamu wa kilimo cha mjini, wanafilosofia, wataalamu wa mambo ya kijamii, wataalamu wa majengo, watawala, watumishi wa serikali, mashirika yasiyokuwa ya kiserikali, wasanii n.k kwa kuzingatia kwamba wanawake ndiyo wanaobeba majukumu mazito ya kimaisha barani Afrika.

6.2 MCHANGO WA MAWAZO.

Kitabu hiki lazima kikue kutokana na michango mbalimbali ya wataalamu, wanamaono, wasanii na waanzilishi. Lazima kiruhusu kubadilishana uzoefu, maono na mtizamo mpya. Toleo la kielektroniki litawezesha hatua hiyo. Tumepanga kutafsiri toleo hili

la Kingereza kwenda katika lugha ya Kifaransa, Kiarabu na Kiswahili katika siku za hivi karibuni ili kuwezesha waafrika walio wengi kubadilishana mitazamo.

Tunahitaji kuendelea kuwa wazi kwa tafsiri nyingi zaidi kwa watu wengi zaidi duniani na kutafuta njia nzuri ya mawasiliano ya kielektroniki.

6.3 MAONI NA MREJESHO.

Tafadhali tembelea www.AgroCity.org kwa mrejesho.